

**Inspraak- en overlegnotitie Kadernota
Buitengebied Haren**

BügelHajema

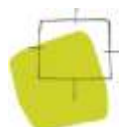
Plek voor ideeën

Inspraak- en overlegnotitie Kadernota Buitengebied Haren

Inhoud

Rapport en bijlagen

22 januari 2013
Projectnummer 103.00.01.20.00

Ideeen voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Overlegreacties	7
3	Inspraakreacties	29

Inleiding

De gemeente Haren heeft voorafgaand aan het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan voor het buitengebied een kadernota opgesteld. Het primaire doel van de kadernota is om de uiteindelijke beleidskeuzes in het bestemmingsplan in een breder perspectief te onderbouwen en te plaatsen, vanuit een breed gedragen ontwikkelingsvisie op het buitengebied.

De ontwerp-kadernota heeft met ingang van vrijdag 15 juni 2012 gedurende zes weken ter inzage gelegen (tot en met donderdag 26 juli 2012). In deze periode hebben diverse overleginstanties en ondernemers, burgers en verenigingen gereageerd op het plan. In deze notitie zijn de gemeentelijke reacties weergegeven. In de bijlagen zijn alle brieven (geanonimiseerd) opgenomen. In de brieven zijn de gemaakte opmerkingen voorzien van een nummering (in de kantlijn), corresponderend met de gemeentelijke reacties in dit rapport.

O v e r l e g r e a c t i e s

2

De volgende instanties hebben op de kadernota gereageerd:

- A. Gasunie.
- B. Gemeente Tynaarlo.
- C. Provincie Groningen.
- D. Waterschap Hunze en Aa's.

Het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Haren
Postbus 21
9750 AA HAREN

N.V. Nederlandse Gasunie

Postbus 19
9700 MA Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 91 11
F (050) 521 19 99
E communicatie@gasunie.nl
Handelsregister Groningen 02029700
www.gasunie.nl

HAREN	
Code -1.731.212	Nr 7182
- 5 JUL 2012	
BMO	Raad
V&H K	W
Dienstv.	B
BORG	S
RMZ	Dir.
S&I	

Datum
4 juli 2012
Ons kenmerk
PJO 12.B.1382

Onderwerp
Ontwerp-kadernota bestemmingsplan Buitengebied Haren

Geacht College,

Naar aanleiding van uw e-mailbericht van 14 juni 2012 waarmee u ons bovengenoemde ontwerp-kadernota onder de aandacht bracht, hebben wij de nota beoordeeld. Het ontwerp geeft ons aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Wij stellen vast dat geen aandacht wordt besteed aan externe veiligheid in verband met buisleidingen. In het buitengebied van Haren liggen de volgende aardgastransportleidingen van ons bedrijf.

Leidingcode	Diameter	Ontwerpdruk	1% letaliteitgrens	100% letaliteitgrens
A-540-01-KR-004/018	18 inch	66,2 bar	240 m	110 m
A-540-02-KR-003/017	12 inch	66,2 bar	170 m	80 m
A-540-03-KR-001/002	12 inch	66,2 bar	170 m	80 m
N-505-39-KR-001/002	12 inch	40 bar	140 m	70 m
N-505-41-KR-051/059	12 inch	40 bar	140 m	70 m
N-508-01-KR-001/002	12 inch	40 bar	140 m	70 m
N-507-36-KR-004/007	6 inch	40 bar	70 m	50 m

Ter waarborging van een veilig en bedrijfszeker gastransport en ter beperking van gevaar voor goederen en personen in de directe omgeving daarvan, dient een belemmeringenstrook voor de voor de leidingen te gelden. Voor leidingen met een druk van 40 bar is dit 4 meter ter weerszijden van de hartlijn van de leidingen en voor de 66,2 bar / 80 bar leidingen 5 meter.

In het Besluit externe veiligheid buisleidingen (of Bevb) is bepaald dat een bestemmingsplan de ligging van de leiding en de daarbij behorende belemmeringenstrook weergeeft. Een adequaat artikel 'Leiding-Gas' maakt hier deel van uit.

Aan de Kerklaan ligt bovendien ons gasontvangstation (GOS) N-473. Een gasontvangstation dient op de verbeelding en in de regels bestemd te worden als 'Bedrijf - Gasontvangstation'.

N.V. Nederlandse Gasunie

Datum: 4 juli 2012

Ons kenmerk: PJO 12.B.1382

Onderwerp: Ontwerp-kadernota bestemmingsplan Buitengebied Haren

Voor "kwetsbare objecten" dient een minimale veiligheidsafstand van 15/25 meter (afhankelijk van de flow van het gasontvangststation) en voor "beperkt kwetsbare objecten" van 4 meter aangehouden te worden.

Wij verzoeken u, in de kadernota bestemmingsplan Buitengebied aandacht te besteden aan onze aardgastransportleidingen.

Hoogachtend,

A. Gasunie, Postbus 19, 9700 MA Groningen, 5 juli 2012

Reactie 1

Het onderwerp externe veiligheid zal in het bestemmingsplan een plek krijgen. Daarbij zal ook het onderwerp 'buisleidingen' aan bod komen. De belemmeringstrook zal worden opgenomen op de verbeelding behorende bij het bestemmingsplan, inclusief een adequate regeling.

Reactie 2

Het gasontvangststation zal eveneens worden opgenomen op de verbeelding en in de regels. De bestemming zal echter Bedrijf - Openbaar nut betreffen. Een risicocontour kan achterwege blijven, omdat de inrichting geen Bevi-inrichting betreft.

Uw brief van
14 juni 2012

Uw kenmerk

Ons kenmerk
Zaaknummer: 2012/18061
Referentie: 2012/24063

Bijlage[n]

B

Behandeld door

Doorkiesnummer

Vries
25 juli 2012

College van burgemeester en wethouders Gemeente Haren
t.a.v. de heer P. Teerhuis
Postbus 21
9750 AA HAREN

gemeente Tynaarlo

Onderwerp: Kadernota Buitengebied Haren

Geachte college,

Hierbij delen wij u mee dat wij geen inhoudelijke opmerkingen hebben over uw ontwerp Kadernota Buitengebied Haren. Wij wensen u succes met de verdere procedure en blijven graag geïnformeerd over het vervolg.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met [redacted] van de afdeling Beleid en Regie. Hij is bereikbaar via het algemene telefoonnummer van de gemeente Tynaarlo [redacted]

Met vriendelijke groet,
namens het college van burgemeester en wethouders

HAREN			
Code	-1.731.21	Nr.	7389
26 JUL 2012		Week	
BMO		Raad	
V&H		W	
Dienstv.		B	
FORG		S	
IB&Z	e	Dir.	
...	13		

Postadres

Postbus 5, 9480 AA Vries

Bezoekadres

Kornoljeplein 1, Vries

Website

www.tynaarlo.nl

Bankrelaties

Bng 28.50.79.050

Bng 28.50.79.093 (belastingen en leges)

Telefoonnummer

05021 26 66 62

Faxnummer

05021 26 66 00

E-mail

info@tynaarlo.nl

**B. Gemeente Tynaarlo, Postbus 5, 9480 AA Vries,
25 juli 2012**

De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

provincie
groningen

bezoekadres: St. Jansstraat 4

postadres: Postbus 610
9700 AP
Groningen

algemeen telefoonnr: 050 316 49 11

faxnr: 050 316 44 39

www.provinciegroningen.nl
info@provinciegroningen.nl

R U I M T E L I J K E P L A N N E N

Aan Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Haren
Postbus 21
9750 AA HAREN

HAREN			
Code	- 1-731.212		Nr 7444
- 6 AUG 2012			Week
BMO			Raad
V&H			W
Dienstv.			B
BORG			S
RMZ			Dir.
S&I	IB		

Datum : 3 augustus 2012
Briefnummer : 2012-35216
Zaaknummer : 403069
Behandeld door :
Telefoonnummer :
Antwoord op :
Bijlage : 1

Onderwerp : Ontwerp-Kadernota bestemmingsplan Buitengebied Haren

Geacht college,

Bij brief van 14 juni 2012 heeft u de provincie Groningen in de gelegenheid gesteld om een reactie te geven op de bovenvermelde kadernota. Van deze gelegenheid maak ik graag gebruik.

Bij mijn beoordeling van de kadernota ben ik nagegaan of geen sprake is van doorkruising van provinciale belangen. Voor zover deze belangen moeten worden geborgd in het bestemmingsplan, zijn daarover regels gesteld in de Omgevingsverordening provincie Groningen (hierna: de verordening).

Ik stel vast dat de kadernota in zijn algemeenheid is afgestemd op het provinciale beleid. Een aantal onderdelen geeft mij aanleiding daarover opmerkingen te maken. Voor zover deze opmerkingen betrekking hebben op onderwerpen waarover regels in de verordening zijn gesteld, zijn die hieronder verwoord. Mijn overige opmerkingen treft u in de bijlage bij deze brief aan.

Natuur en landschap

① Het landelijk gebied van de gemeente Haren vertegenwoordigt belangrijke landschappelijke en natuurlijke waarden die mede van provinciaal belang zijn. In titel 4.4 en titel 4.5 van de verordening zijn daarover regels gesteld die zijn gericht op bescherming van deze waarden. Bij het opstellen van het bestemmingsplan vraag ik uw bijzondere aandacht hiervoor.

Agrarische bouwpercelen

② Omdat met de gemeente Haren geen afspraken zijn gemaakt over agrarische schaalvergroting, mag een bestemmingsplan niet voorzien in agrarische bouwpercelen groter dan 1 hectare. Uitbreiding hiervan tot een omvang groter dan 1 hectare is op grond van de huidige verordening gekoppeld aan een ontheffing van Gedeputeerde Staten.

In de in voorbereiding zijnde herziening van de verordening, komt het stelsel van ontheffingen te vervallen en wordt aan u meer ruimte voor vergroting van

agrarische bouwpercelen geboden, mits u met de provincie daarover een bestuursovereenkomst sluit.

Bouwen buiten agrarisch bouwperceel

- ③ De verordening biedt geen ruimte voor de bouw van agrarische bebouwing buiten de aangewezen agrarische bouwpercelen. Dit geldt ook voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals mestsilos, mestbassins en mestzakken, sleufsilos en mest- en kuilvoerplaten.

Nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven

- ④ De mogelijkheden die u wilt bieden aan nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven is in overeenstemming met het provinciale beleid.
Voor zover het detailhandel betreft, wijs ik er op dat dit volgens de verordening is beperkt tot het aanbieden en verkopen van hoofdzakelijk ambachtelijke, agrarische en/of aan de agrarische sector gelieerde producten.

Boom-, fruit- en houtteelt

- ⑤ Volgens de verordening geldt voor bepaalde gebieden een verbod op nieuwe houtteelt en op de aanleg van nieuw bos en boomgaarden. Deze functies zijn dus ook niet met een vergunning toegestaan.

Vrijkomende agrarische bebouwing

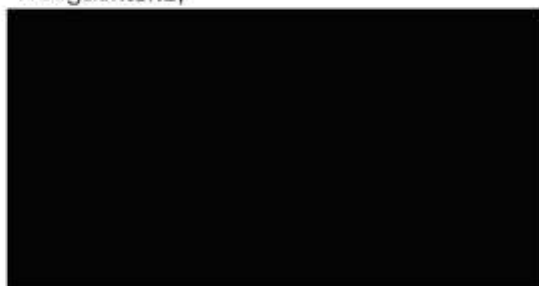
- ⑥ Hergebruik van vrijkomende boerderijen biedt over het algemeen de beste garantie dat de gebouwen in stand worden gehouden en zo bijdragen aan het behoud van voor het landelijk gebied kenmerkende bebouwing. Vandaar dat het provinciale beleid ruimte voor hergebruik biedt.
Voor zover sprake is van detailhandel in vrijkomende bebouwing, is dit op grond van de verordening beperkt tot het aanbieden en verkopen van hoofdzakelijk ambachtelijke, agrarische en/of aan de agrarische sector gelieerde producten op een vloeroppervlakte van maximaal 60 m².

Wonen

- ⑦ Op grond van de verordening is de oppervlakte (woning, aan- en uitbouwen en bijgebouwen) van burgerwoningen in het buitengebied beperkt tot maximaal 300 m², dan wel de bestaande oppervlakte voor zover deze groter is dan 300 m². Ruimtevragende hobby's, zoals het hobbymatig houden van paarden, zijn in beginsel ook gebonden aan deze oppervlakte.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Bijlage bij overlegreactie Kadernota Buitengebied Haren

Inleiding

8 In paragraaf 1.3 wordt de relatie tussen de kadernota en het bestemmingsplan beschreven. In de tekst staat dat de visiekaart kan dienen als toetsingskader voor nieuwe ontwikkelingen. De visiekaart is daar te schetsmatig voor, met name als het gaat om het faciliteren van de landbouw op de flanken van de Hondsrug.

Beleidskader provincie

9 In paragraaf 2.3 wordt het provinciaal beleid beschreven. De ontwikkelingen die spelen bij de herijking van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) worden hier niet benoemd. Een verwijzing naar de "herijking EHS" en het Groenmanifest is hier relevant. Dit voorjaar zijn voorstellen voor het aanpassen van de EHS (nieuwe natuur) in de Onner- en Oostpolder in procedure geweest (herziening Omgevingsverordening provincie Groningen).

10 Ook de spelregels die van toepassing zijn op de EHS zijn van belang. Op de visiekaart wordt voor de Hunzelaagte voorgesteld om landbouw op de flanken van de Hondsrug te faciliteren. Het is van belang om in de kadernota aan te geven dat dit gebied grotendeels uit EHS-beheersgebied bestaat.

11 In paragraaf 2.3 wordt aangegeven dat de gemeente Haren in het Provinciaal Omgevingsplan (POP) is ingedeeld in het gebied Gorecht. Gemist wordt dat sprake is van twee landschapstypen met ieder hun eigen kernkwaliteiten. Geadviseerd wordt om die kernkwaliteiten hier te benoemen (zie blz. 42 POP). Vervolgens kan in hoofdstuk 5 en 6 aangegeven worden op welke wijze de kernkwaliteiten vertaald worden naar uitgangspunten voor het bestemmingsplan.

Ontwikkelingen in de natuur

12 In paragraaf 4.3 (blz. 40) onder natuur wordt onderscheid gemaakt in de deelgebieden Hondsrug, Drentsche Aa en Hunzelaagte. Bij Hunzelaagte wordt een aantal gebieden genoemd (polder Lappenvoort en polder het Oosterland) die in het deelgebied Drentsche Aa liggen. De in deze paragraaf genoemde visie van Natuurmonumenten heeft alleen betrekking op de polders in het Drentsche Aa gebied.

13 Gesteld wordt dat in het kader van de uitvoering van de noodbergingsgebieden ook enkele natuurmaatregelen worden meegenomen. De inrichting van natuur en de inrichting van noodbergingsgebieden gaat hier hand in hand.

Ontwikkelingen in de landbouw

14 Ook voor de landbouw in het Hunzedal (blz. 38) geldt nadrukkelijk de optie "verbrede landbouw". Op dit moment wordt daarvoor een concreet project uitgewerkt.

Gebiedsvisie deelgebieden

15 • Voor de Hondsrug geldt als te beschermen kernkarakteristiek het reliëf van glaciële ruggen en essen. Dit wordt in paragraaf 5.3.1 gemist als uitgangspunt voor de visie.

16 • Speelt de verdedigingslinie tussen Groningen en Drenthe een rol bij het zichtbaar houden en maken van historische structuren (zoals château à motte Mitspete)?

17 • Ten zuiden van bedrijventerrein Felland ligt een smeltwaterdal dat van aardkundige waarde is. Onduidelijk is hoe de herkenbaarheid van dit smeltwaterdal wordt beschermd.

18 • Op de Hondsrug liggen diverse pingoraines. Verzocht wordt om het uitgangspunt "Behouden van de openheid van essen" te vervangen door "Behouden van openheid en reliëf van essen en pingoraines."

19 Voor natuur zijn niet alleen donkerte en stilte van belang maar ook *rust*. Dat stelt met name beperkingen aan de ontsluiting (medegebruik mogelijk mits het geen afbreuk doet aan natuurwaarden) (blz. 47, 57)

Op blz. 52 graag als uitgangspunt toevoegen: Nieuwe ontwikkelingen dragen bij aan versterking van de ecologische structuur op de Hondsrug. Daarmee sluit deze opsomming beter aan op hetgeen is gesteld op blz 51 onder het kopje natuur.

Uitgangspunten bestemmingsplan

De vertaling van de gebiedsvisies voor de deelgebieden naar uitgangspunten is niet volledig. Zo zijn pingoraines niet beschreven bij de gebiedsvisie voor de Hondsrug, maar komen ze wel terug in

20 hoofdstuk 6 waar een beschermende regeling wordt voorgesteld voor deze waardevolle cultuurhistorische landschapselementen. Anderzijds komt het macroreliëf van de Hondsrug in de gebiedsvisie aan de orde, maar worden vervolgens geen uitgangspunten geformuleerd voor het bestemmingsplan in hoofdstuk 6.

21 In paragraaf 6.2.1 worden de uitgangspunten voor het bestemmingsplan Buitengebied weergegeven als het gaat om nieuwe natuur. Aangegeven wordt dat de gemeente passief is bij de ontwikkeling van nieuwe natuurgebieden en dat voor delen van de EHS die nog niet zijn gerealiseerd een wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan wordt opgenomen. Van belang hierbij is ook dat, zolang de natuurontwikkeling nog niet is gerealiseerd, er geen ontwikkelingen plaatsvinden die de toekomstige natuurontwikkeling bemoeilijken. Dit geldt met name voor de realisatie van de robuuste verbinding via de zuidoostkant van het Paterswoldsemeer richting het Hunzedal. Dit voornemen borduurt voort op het landinrichtingsplan.

22 In paragraaf 6.2.2 (blz. 61) wordt aangegeven dat het beleid en de ontwikkelingsmogelijkheden ten aanzien van de essen veel strikter is dan bijvoorbeeld elders op de Hondsrug. Niet duidelijk is wat hiermee wordt bedoeld.

Bijlage

23 In de bijlage is een achtergronddocument opgenomen met een inventarisatie van natuurwaarden. In deze bijlage staat in paragraaf 1.1.2 over de begrenzing van de EHS dat het beleid er op gericht is dat de EHS in 2018 klaar is. Dit is niet meer actueel.

24 De ontwikkelingen die spelen bij de herijking van de EHS worden niet benoemd in de kadernota. De herijkte EHS wordt naar verwachting eind dit jaar vastgesteld door Provinciale Staten. Daarna zal de planologische verankering van de herbegrensde EHS moeten plaatsvinden. Voorgesteld wordt om bij het op te stellen bestemmingsplan buitengebied rekening te houden met de herbegrenzing van de EHS.

25 Bij streefbeeld natuur staat dat op de kaart bij het POP over de Hondsrug indicatief een robuuste verbindingzones aangeduid is tussen het Hunzedal en dat van de Drentsche Aa. Een andere robuuste verbinding verloopt van de Drentsche Aa via het Paterswoldsemeer naar Drenthe. In de kadernota staat niet op welke wijze beide verbindingzones een vertaling krijgen naar uitgangspunten voor het bestemmingsplan.

26 Voor de kaart met natuurdoeltypen is gebruik gemaakt van de beheertypenkaart van het natuurbeheerplan. Dat is niet logisch. De beheertypenkaart geeft het actuele beheer aan. Waar het gaat om de uiteindelijke te realiseren doelen moet gebruik worden gemaakt van de ambitiekaart uit het natuurbeheerplan.

27 Onder het kopje Natuur buiten de EHS (paragraaf 2.3) wordt het Scharlakenbos genoemd. Het Scharlakenbos maakt echter deel uit van de EHS. Dus dit gebied hoort thuis in paragraaf 2.2.

De natuur in het Hunzedal maakt nadrukkelijk onderdeel uit van de EHS.

Deelgebiedenkaart

28 Er worden 4 pingorunes weergegeven. In totaal heeft de provincie 29 pingorunes in het Gorecht geïnventariseerd. Voor het op te stellen bestemmingsplan Buitengebied wordt geadviseerd om gebruik te maken van de GIS-bestanden van de provincie met landschappelijke waarden. Een aantal van deze pingorunes staan op Landschapswaardenkaart 6a van de Omgevingsverordening. Voor de overige pingorunes is het uiteraard aan de gemeente om te bepalen welke afweging wordt gemaakt ten aanzien van opname in het bestemmingsplan.

C. Provincie Groningen, Postbus 610, 9700 AP, Groningen, 3 augustus 2012

Reactie 1

Bij het opstellen van het bestemmingsplan zullen de artikelen 4.4 en 4.5 in ogenschouw worden genomen.

Reactie 2

De gemeente Haren wil de kleinschaligheid van de bebouwingsstructuur in het buitengebied behouden en heeft daarom als uitgangspunt om de agrarische bedrijven een bebouwingsoppervlak van 1 ha toe te kennen, tenzij een bestaand bedrijf een groter oppervlak heeft. Verreweg het grootste deel van de Harense agrarische bedrijven kan goed uit de voeten met een bebouwingsoppervlak van 1 ha. Om die reden acht de gemeente het niet nodig op voorhand grotere bebouwingsoppervlakten bij recht toe te staan. Een bestuursovereenkomst is dan ook niet nodig. Uitbreiding tot 1,5 ha is overigens wel mogelijk via een wijzigingsbevoegdheid.

Reactie 3

De kadernota zal worden aangepast, in die zin dat de mogelijkheid voor het oprichten van agrarische bebouwing buiten het toegestane bebouwingsoppervlak wordt uitgesloten.

Reactie 4

In de verordening is aangegeven dat detailhandel als nevenactiviteit beperkt zal moeten zijn tot het aanbieden en verkopen van hoofdzakelijk ambachtelijke, agrarische en/of aan de agrarische sector gelieerde producten. Dit zal in het bestemmingsplan worden vertaald. Ook de verkoop van ter plaatse geproduceerde producten zal worden toegestaan.

Reactie 5

Het bestemmingsplan zal worden afgestemd op de omgevingsverordening. De kadernota zal worden uitgebreid met een passage over het provinciaal beleid op het vlak van boom-, fruit- en houtteelt.

Reactie 6

De kadernota ging uit van een maximaal bruto vloeroppervlak van 120 m² ten behoeve van een detailhandelsfunctie, gelijk aan het oppervlak dat mogelijk is via een afwijking ter verbreding van het agrarisch bedrijf. Het maximaal bruto oppervlak voor vrijkomende agrarische bedrijven (via de wijzigingsbevoegdheid) zal worden gewijzigd naar 60 m².

Reactie 7

In de kadernota is aangegeven dat er extra bebouwingsoppervlak voor bepaalde agrarische hobby's kan worden toegekend. Gezien de strijdigheid met het provinciaal beleid zal dit in het bestemmingsplan tot uiting komen via een afwijkingsbevoegdheid.

Reactie 8

De betreffende kaart is bedoeld ter ondersteuning van het beleid zoals beschreven in de kadernota. De naamgeving van de kaart als 'visiekaart' schept verkeerde verwachtingen. De visiekaart zal daarom ook als zodanig uit de kadernota worden verwijderd. Ook zal de kadernota dan op enkele plaatsen tekstueel worden aangepast.

Reactie 9

De paragraaf met het provinciaal beleid wordt aangevuld met informatie over de herijking van de EHS. Bij het opstellen van het bestemmingsplan zullen de meest recente begrenzingen worden gehanteerd.

Reactie 10

In paragraaf 3.3.3 was reeds aangegeven dat een groot deel van het Hunzedal is aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur. De visiekaart zal worden samengevoegd met de deelgebiedenkaart. De legenda zal daarbij worden aangepast, zodat slechts de feitelijke situatie in beeld wordt gebracht.

Reactie 11

De kadernota wordt aangevuld met informatie over de twee landschapstypen (met de kernkwaliteiten). In de uitgangspunten van de kadernota is voldoende aangegeven op welke wijze de kernkarakteristieken beschermd zullen gaan worden. De exacte wijze waarop de waarden juridisch worden verankerd, zullen worden beschreven in de toelichting van het bestemmingsplan.

Reactie 12

De tekst over de natuur in de drie deelgebieden wordt gewijzigd.

Reactie 13

De betreffende tekst wordt gewijzigd.

Reactie 14

De betreffende tekst wordt gewijzigd.

Reactie 15

Het betreffende uitgangspunt wordt toegevoegd.

Reactie 16

Er zijn geen verdedigingswerken meer zichtbaar in het landschap. Omdat het bestemmingsplan conserverend van aard is, is een extra beschermende regeling ook niet aan de orde.

Reactie 17

Door het conserverende karakter van het plan zal de herkenbaarheid van het smeltwaterdal niet in het geding komen. Het bestaande reliëf zal met het plan niet worden gewijzigd.

Reactie 18

De betreffende tekst wordt gewijzigd.

Reactie 19

Het belang van stilte en rust in natuurgebieden wordt onderkend. De tekst in de kadernota zal daarom worden aangepast (kaders voor ontwikkelingen). Daarbij wordt ook opgemerkt dat medegebruik in natuurgebieden mogelijk is, mits dit geen afbreuk doet aan de natuurwaarden.

De extra zin over versterking van de Ecologische Hoofdstructuur wordt toegevoegd.

Reactie 20

De karakteristieke waarden in het buitengebied zullen eenduidiger in de kadernota worden vermeld. De ontwikkelingsvisie en de uitgangspunten voor de nieuwe bestemmingsregelingen zullen beter op elkaar worden afgestemd.

Reactie 21

Gezien het conserverende karakter van het plan zijn nieuwe ontwikkelingen, anders dan bijvoorbeeld de uitbreiding van een agrarisch bedrijf via een wijzigingsbevoegdheid, niet toegestaan. Er zijn daarom geen belemmeringen geconstateerd. Overigens wordt voor de zuidoostzijde van het Paterswoldsemeer inmiddels een apart bestemmingsplan opgesteld waarmee een robuuste ecologische verbindingzone wordt gerealiseerd.

Reactie 22

De tekst over de ontwikkelingsmogelijkheden op de essen in relatie tot de ontwikkelingsmogelijkheden op de Hondsrug in het algemeen zal worden verduidelijkt.

Reactie 23

Het achtergronddocument met de inventarisatie van natuurwaarden in de bijlage zal worden geactualiseerd.

Reactie 24

De meest recente begrenzingen van de EHS zullen worden gebruikt op de verbeelding.

Reactie 25

De bijlage is ter illustratie van de kadernota.

Reactie 26

Het doel is hier het in beeld brengen van de huidige waarden en niet zozeer het toekomstige beleid. Om toch inzicht te geven in het toekomstig beleid wordt wel de ambitiekaart toegevoegd.

Reactie 27

De opmerking is terecht. De tekst in de kadernota wordt verplaatst.

Reactie 28

Bij het opstellen van het bestemmingsplan zal worden afgewogen welke pinguïnes een vertaling krijgen op de verbeelding.

D

HAREN			
Code		Nr.	
-1.731.212		7568	
27 AUG 2012		Week	
BMO			Raad
V&H			W
Dienstv.			B
BORG			S
RMZ K			Dir.
S&I	IB		

Gemeente Haren
De heer P. Teerhuis
Postbus 21
9750 AA HAREN GN

Aquapark 5, Veendam
Postbus 195
9640 AD Veendam
Tel 0598-693800
Fax 0598-693893
www.hunzeenaas.nl

Uw brief

Ons kenmerk IN12-2301/12-2692
Onderwerp Bestemmingsplan - ontwerp -
 buitengebied Haren, Kadernota

Datum

23 augustus 2012

Behandeld door

Doorkiesnummer

Geachte heer Teerhuis,

Onlangs ontving ik van u de ontwerp Kadernota Buitengebied Haren. In deze kadernota hebt u de richting gegeven voor de uiteindelijke beleidskeuzes in het komende bestemmingsplan.

Omdat het waterschap ook in het proces van een aantal voorbereidende beleidskaders van de gemeente Haren heeft mee kunnen denken sluit de kadernota ook goed aan bij de beleidskeuzes van het waterschap.

Inhoudelijk heb ik in algemene zin een enkele opmerking, met name als aanvulling op hoofdstuk 6, 'Uitgangspunten bestemmingsplan'.

Waterschap Hunze en Aa's is bezig met een handreiking voor wateraspecten in ruimtelijke plannen. Zoals u in onze concepthandreiking 'Water in ruimtelijke plannen' kunt lezen is het voor een aantal waterhuishoudkundige bestemmingen noodzakelijk deze in het bestemmingsplan op te nemen omdat dat wettelijk vereist is. Andere waterbestemmingen zijn alleen van belang als dit ruimtelijk relevant is. De bescherming van de waterhuishoudkundige functie van deze objecten en stroken is door het waterschap geregeld in de waterschapskeur.

Wat het waterschap betreft is het alleen voor de waterhuishoudkundige functie van deze laatste categorie niet nodig deze apart te bestemmen. Wel dient in de bestemmingsomschrijving het (mede)gebruik als water of waterkering aangegeven te worden.

Daarnaast is het voor de duidelijkheid gewenst dat in de toelichting van het bestemmingsplan in de paragraaf 'water' duidelijk wordt gemaakt hoe de waterhuishouding is geregeld. Hoe die er uitziet en hoe je moet handelen als je daarmee in aanraking komt.

Onze handreiking geeft hiervoor aanwijzingen in hoofdstuk 3, ondermeer in de alinea's over waterrelevant beleid.

1

2

Ik verzoek u de uitgangspunten zoals aangegeven in onze concepthandreiking ook te gebruiken voor het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied. Als u nog vragen hebt over deze brief dan kunt u contact opnemen met

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

namens het dagelijks bestuur,

Bijlage(n): (concept) Handreiking water in ruimtelijke plannen

**D. Waterschap Hunze en Aa's, Postbus 195, 9640 AD
Veendam, 27 augustus 2012**

Reactie 1

Bij het opstellen van het bestemmingsplan zal rekening worden gehouden met deze opmerking.

Reactie 2

Het advies zal worden gebruikt bij het opstellen van het bestemmingsplan.

Inspraakreacties

3

De volgende partijen hebben een inspraakreactie ingediend:

- E. LTO-Noord.
- F. Landgoed De Leemgaard.
- G. Insprekers G.
- H. Vereniging Dorpsbelangen Onnen.
- I. Stichting Behoud Harendermolen.
- J. Bonte Hoek.
- K. Insprekers K.
- L. Bond Heemschut.
- M. Insprekers M.
- N. Noord Nederlandse Golf en Countryclub.
- O. Insprekers O.
- P. Natuurplatform Drentse Aa.
- Q. Milieuadviesraad Haren.

College van Burgemeester en Wethouders van Haren
 Postbus 21
 9750 AA HAREN

HAREN			
Code	1.731.21	Nr.	7388
26 JUL 2012			Week
BMO			Raad
V&H			W
Dienstv.			B
BORG			S
RMZ			Dir.
S&I	IB		

Doorkiesnummer:

 [Redacted]
 088 - 88 86 660

Datum: 25 juli 2012

Referentie: 07712/gro/goc/tw-nv

Faxnummer:

Betreft: reactie Ontwerp-Kadernota Bestemmingsplan Buitengebied Haren

Geacht College,

LTO Noord heeft met belangstelling kennis genomen van het Ontwerp-Kadernota Bestemmingsplan Buitengebied Haren en heeft een aantal opmerkingen die wij in onderstaande reactie willen aangeven. Deze reactie is in overleg met de LTO Noord leden uit de gemeente Haren tot stand gekomen. De gemeente geeft aan (blz.63) dat zij kiest om de bedrijven die een volwaardig bestaan uit de agrarische functie halen, een goede, stabiele toekomst te bieden. Dat verheugt de leden van de LTO Noord afdeling Haren.

1. **Uitbreiding van het agrarische bouwperceel (6.3.2, blz. 64)**

In het vingerende bestemmingsplan is een uitbreiding (onder voorwaarden) opgenomen van het bouwperceel tot maximaal 2 ha. Voorgesteld wordt om binnen het bestemmingsplan via een wijzigingsbevoegdheid een vergroting van het bouwperceel tot 1,5 ha toe te staan. Een eventuele vergroting naar 2 ha is hooguit in uitzonderlijke gevallen aan de orde. Hiervoor dient een ontheffing bij de provincie te worden aangevraagd. In dergelijke voorliggende gevallen zal daarvoor vervolgens een eigen bestemmingsplan-procedure worden gevolgd.

De gemeente geeft aan, "samengevat ziet de bouwblokkenregeling er als volgt uit":

Voorstel gemeente:

Bij recht	- Maatwerk per bedrijf - Maximaal 1 ha, dan wel bestaand (indien groter)
Uitbreiding	- Tot 1,5 ha via wijzigingsbevoegdheid - Via (gemeentelijke) keukentafelbenadering
Verdere vergroting	- Meer dan 1,5 ha via ontheffing provincie - Via zelfstandig bestemmingsplan

Voorstel LTO Noord:

Bij recht	1,5 ha
Uitbreiding	Tot 2,0 ha via afwijking
Verdere vergroting	Meer dan 2,0 ha via bestuursovereenkomst of provincie

LTO Noord pleit voor:

- bij voorkeur 1,5 ha bouwvlak bij recht of 1,0 ha bij recht en met een afwijking (i.p.v. een wijzigingsbevoegdheid) naar 1,5 ha
- geen bebouwingspercentages
- netto bouwvlak
- bestuurlijke afspraak met de provincie Groningen en/ of bestuursconvenant.

Bouwvlak bij recht

Bij voorkeur een bouwvlak van 1,5 ha "bij recht" voor alle bedrijven of een afwijking (= de vroegere ontheffing) i.p.v. een wijzigingsbevoegdheid als het gaat om een bedrijfsuitbreiding van 1,0 ha naar 1,5 ha.

Huidig beleid:

Omvang	Bevoegdheid	Middel	Planologisch
Tot 1,5 ha	Gemeente	6 ruimtelijke randvoorwaarden voor schaalvergroting	1,5 ha bij recht of 1,0 ha bij recht en van 1,0 ha-1,5 ha: via afwijking of wijzigingsbevoegdheid
1,5-2,0 ha	Gemeente	Gemeentelijk KT-gesprek, Libau, provincie schuift aan	Wijzigingsbevoegdheid
Boven 2,0 ha	Provincie	Provinciaal KT-gesprek, Libau	Ontheffing

Bebouwingspercentages

Geen toepassing van bebouwingspercentages. Bebouwingspercentages komen in Groningen ook niet meer voor in bestemmingsplannen omdat er getoetst wordt aan de 6 provinciale criteria in het POP m.b.t. bedrijfsontwikkeling.

Netto bouwvlak

De ruimte binnen het bouwvlak kan dan gebruikt worden voor agrarische bebouwing. Hiermee kan rekening gehouden worden door geen bouwvlak te leggen voor de agrarische woning en elementen zoals grachten en beplantingsstroken buiten het bouwvlak te laten.

Gemeenten met een bestuurlijke afspraak (huidig beleid)

Het overgrote deel van de Groningse gemeenten (21 van de 23) heeft - als het gaat over de bouwvlakken - een bestuurlijke afspraak met de Provincie Groningen gemaakt. Gemeenten met een bestuurlijke afspraak kunnen een bouwvlak van 1,5 ha bij recht of van 1,0 ha bij recht met een wijzigingsbevoegdheid tot 1,5 ha toekennen. Bij een bouwvlak van 1,5 ha tot 2 ha houdt de gemeente de regie maar schuift de provincie Groningen aan bij het proces. Het proces wordt volgens de keukentafelsystematiek voorgezet. De gemeente kan via een wijzigingsbevoegdheid een bouwvlak tot 2 ha toekennen. Boven de 2 ha bouwvlak is een ontheffing van Gedeputeerde Staten noodzakelijk.

Gemeenten zonder bestuurlijke afspraak (huidig beleid)

De gemeenten Groningen en Haren hebben (nog) geen bestuurlijke overeenkomst met de Provincie Groningen gesloten. Voor de gemeente Haren houdt dat in dat zij ondernemers bij recht een bouwvlak van 1 ha toe kunnen kennen. Voor een bouwvlak boven de 1 ha is een ontheffing van de Provincie Groningen noodzakelijk (Gedeputeerde Staten).

Agrarisch bouwperceel	Tot 1 ha	Tot 1,5 ha	1,5 ha	2 ha
Gemeenten met bestuurlijke afspraak is een maximale omvang van 2 ha voor een bouwperceel toegestaan (met wijzigingsbevoegdheid) (Nota agrarische bouwblokken en landschap) (Vlagwedde, Bellingwedde, Veendam, Pekela, Stadskanaal, Menterwolde, Scheemda, Winschoten, Reinderland, Delfzijl, Appingedam, Eemsmond, Loppersum, De Marne, Bedum, Winsum, Ten Boer, Grootagast, Leek, Marum, Zuidhorn, Hoogezand-Sappemeer, Slochteren)	Bij recht	Wijzigingsbevoegdheid	Wijzigingsbevoegdheid (afwijking van 1,0 ha met opbouwplan) of	Ontheffing (Provincie)
Gemeenten zonder bestuurlijke afspraak kunnen GS een omvang van 2 ha een bouwperceel toestaan. (Groningen, Haren)	Bij recht	Ontheffing (Provincie)	Ontheffing (Provincie)	Ontheffing (Provincie)

Reactie LTO Noord:

LTO Noord pleit ook voor de gemeente Haren voor een bestuurlijke afspraak met de Provincie Groningen over de bouwvlakken omdat hiermee de bevoegdheid van de gemeente (tot 2,0 ha) vergroot wordt. Het vingerende bestemmingsplan dateert uit 1991, toen was het bouwvlak bij recht ook 1,0 ha.

Anno 2012, 21 jaar later, wordt in de huidige kadernota een bouwvlak van 1,0 ha bij recht voorgesteld en een uitbreiding naar 1,5 ha via een wijzigingsbevoegdheid mogelijk te maken.

Het nieuwe bestemmingsplan geldt zeker voor de komende 10 jaar, dat zou betekenen dat de omvang van het bouwvlak 31 jaar gelijk blijft. Dit terwijl dat enkele bedrijven in 21 jaar (1991- 2012) qua omvang zo gegroeid zijn dat in 2012 een bouwvlak bij recht van 1,5 ha een passende maatvoering zijn. Cijfers van het Productschap voor Zuivel voor specifiek Groningen (Bijlage A) tonen aan dat de melkveehouderij gemiddeld tussen nu en tien jaar (tot 2021) groeit naar gemiddeld 1,2 miljoen liter melk (\pm 140-150 koeien) per bedrijf.

Onderstaand staat een lijstje vermeld van bedrijven die recentelijk door het bedrijfsonderdeel bouwbegeleiding van LTO Vastgoed zijn gebouwd, nieuw en uitbreiding. Bij nieuwbouw is compacter te bouwen omdat het aantal belemmeringen op het bouwvlak geringer is. Daarbij is de genoemde ruimte een rechthoek, strak over de grens van de gebouwen. Een iets groter bouwvlak aanhouden dan genoemd, is dus wenselijker.

- 120 melkkoeien, geen jongvee, melkrobot, 1 ha
- 140 melkkoeien, geen jongvee, melkrobot, mest buiten stal, 1,2 ha
- 145 melkkoeien, 112 stuks jongvee, draaimelkstal, 1,2 ha
- 150 melkkoeien en 110 stuks jongvee, swing over, 1,5 ha
- 227 melkkoeien, 133 stuks jongvee, draaimelkstal, kan naar 300 melkkoeien, 1,9 ha

Herziening Provinciale Omgevingsverordening 2012

De afgelopen periode heeft een herziening van de Provinciale Omgevings Verordening (POV) 2012 ter inzage gelegen. In de toelichting van artikel 4.19a staat dat een bestemmingsplan voorziet niet in uitbreiding van een agrarisch bouwperceel groter dan 2 ha, tenzij Gedeputeerde Staten voor de betreffende gemeente een nadere regeling hebben vastgesteld. Deze nadere regeling houdt dan in dat een bestemmingsplan van die gemeente via planwijziging kan voorzien in uitbreiding van een agrarisch bouwperceel tot een omvang van maximaal 3 hectare. Op grond van de nadere regeling hebben gemeenten dus meer bevoegdheden dan zonder die nadere regeling, maar voorwaarde voor het toekennen van die bevoegdheden is wel dat met de gemeente afspraken zijn gemaakt over het aan het uitbreiden van agrarische bouwpercelen voorafgaande proces, waaronder het houden van keukentafelgesprekken en advisering door Stichting Libau.

Nieuw voorstel via bestuursconvenant:

Omvang	Bevoegdheid	Middel	Planologisch
Tot 2,0 ha	Gemeente	8 ruimtelijke randvoorwaarden voor schaalvergroting Gemeentelijk KT gesprek, Libau	2,0 ha bij recht of 1,0 ha bij recht en van 1,0-1,5 ha via afwijking of wijzigingsbevoegdheid of 1,5 ha bij recht en van 1,5-2,0 ha via afwijking of wijzigingsbevoegdheid
2,0-3,0 ha	Provincie	Gemeentelijk KT-gesprek, onder verantwoordelijkheid van de provincie, op verzoek inschakelen van Libau	Wijzigingsbevoegdheid
Boven 3,0 ha	Provincie	Provinciaal KT-gesprek	Provinciaal Inpassingsplan (PIP)

Reactie LTO Noord:

Hoe staat de gemeente Haren tegenover een bestuursovereenkomst over agrarische schaalvergroting met de Provincie? In hoeverre zijn deze wijzigingen (indien de gemeente hier positief tegenover staat) wel of niet van invloed op de voorliggende Kadernota?

2.

LTO Noord pleit voor het opnemen van nieuwe bouwvormen, zoals serre, vrijloop en boogstallen
LTO Noord pleit (naast de in het bestemmingsplan opgenomen serrestal) voor het opnemen van nieuwe bouwvormen, zoals vrijloop- en boogstallen en mogelijk toekomstige innovatieve gebouwen. LTO Noord verzoekt het opnemen van nieuwe bouwvormen via een ontheffing aan het bestemmingsplan toe te voegen, om al bestaande, maar ook nieuwe bouwvormen die de maatschappelijke wensen op het gebied van dierenwelzijn, milieu en landschappelijke inpassing kunnen oplossen, ook in de praktijk de komende 10 jaar mogelijk te kunnen maken. De (dierwelzijnsvriendelijke) vrijloopstal vraagt om een oppervlakte per koe van 24 m², ten opzichte van 12 m² per koe voor een ligboxenstal. Hiervoor is ruimte op het bouwvlak noodzakelijk.

3.

Bouwen buiten het agrarisch bouwperceel (6.3.3, blz. 65)

De gemeente geeft aan dat in het vingerende bestemmingsplan buitengebied een mogelijkheid is opgenomen om buiten het bouwperceel bouwwerken, geen gebouwen zijnde, op te richten die ten dienste staan van de uitvoering van het agrarisch bedrijf, mest en sleufsilo's uitgezonderd.

LTO Noord wil geen ongewenste (landschappelijke) ontwikkelingen maar pleit ervoor voer- en mestopslag aansluitend aan het bouwvlak en op de veldkavel, onder nog nader vast te stellen gemeentelijke voorwaarden, ook voor de overige bedrijven mogelijk te maken. De argumenten hiervoor kunnen zijn:

- a) Recentelijk (19 oktober jl.) heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (zaaknummer 201004535/1/R1) de uitspraak gedaan dat bij de gemeenten in het Zuidelijk Westerkwartier het College van B&W via een ontheffingsmogelijkheid -onder specifieke randvoorwaarden- kuilvoerplaten en/of sleufsilo's buiten het agrarisch bouwvlak kunnen toestaan.
- b) Momenteel ligt de herziening van het POV 2012 ter inzage. Bij art. 4.19a, lid 6 opslag van mest en veevoer buiten agrarisch bouwperceel staat:

"Gedeputeerde Staten kunnen voor een gemeente of een groep van gemeenten een regeling vaststellen op grond waarvan een bestemmingsplan in tegenstelling tot het in lid 6 bepaalde, kan voorzien in de oprichting van mestbassins, mestzakken, mestsilos, kuilvoerplaten en sleufsilo's buiten het agrarisch bouwperceel, mits de noodzaak om deze bouwwerken buiten het agrarisch bouwperceel op te richten is aangetoond en de regels afdoende voorzien in bescherming van het landschap. Het huidige POV staat opslag van mest en veevoer buiten het bouwperceel niet toe. Argumenten om dit -onder voorwaarden- eventueel mogelijk te maken zijn:

Dat zowel gemeenten en LTO Noord vinden dat de zwaarte van een dergelijke procedure en de kosten die daarmee voor de belanghebbende zijn gemoeid, niet in een evenredige verhouding staan ten opzichte van de aard en omvang van deze bouw- en gebruiksactiviteiten.

Daarnaast kunnen er situaties ontstaan waarbij -ondanks dat een ondernemer voldoet aan de wettelijke geurafstanden- er bij een mestbassin op het bouwvlak geuroverlast is voor omwonenden.

De voorwaarden waaronder gemeenten opslag buiten het bouwperceel en op de veldkavel kunnen toestaan, gaat via een planologische procedure (afwijking of wijzigingsbevoegdheid) en houdt rekening met een goede landschappelijke inpassing door de betrokkenheid van Stichting Libau te Groningen waarbij ook een negatief advies uitgebracht kan worden over de landschappelijke aanvaardbaarheid".

Reactie LTO Noord:

LTO Noord wil de gemeente attenderen op het feit dat de provincie Groningen beleid in voorbereiding heeft die -onder voorwaarden- kan voorzien in de oprichting van mestbassins, mestzakken, mestsilos, kuilvoerplaten en sleufsilo's buiten het agrarisch bouwperceel en pleit ervoor ook in de gemeente Haren hiervoor beleid te ontwikkelen. Indien de gemeente Haren het bouwen van mest- en sleufsilo's binnen de bouwpercelen handhaaft, zal een groter bouwperceel nodig zijn. Voor drie silo's van elk 50 x 15 meter is 2.250 m² aan voeropslag nodig (= 0,25 ha). LTO Noord pleit in dat geval voor ruimere bouwvlakken (minimaal 1,5 ha bij recht).

4. **Recreatie (5.3 Deelgebied Hondsrug, blz. 50)**
 Typierend voor de Hondsrug is de veelheid aan zandpaden. Deze paden wil de gemeente in stand houden, ook omdat ze bijdragen aan een uitgebreid informeel langzaam verkeer routenetwerk, waarlangs de Hondsrug is te verkennen en te beleven.
 Er worden nieuwe (recreatieve) verbindingen gelegd die de toegankelijkheid van het buitengebied vanuit de dorpen versterken. Ook in ontbrekende schakels in de recreatieve infrastructuur, die een optimaal gebruik van het landelijk gebied voor de inwoners van de gemeente mogelijk maken, wil de gemeente voorzien.

4 (6.2.2. Landschap)
 Kenmerkend voor de Hondsrug zijn de vele oude routestructuren. De gemeente beschouwt de meeste (onverharde) wegen dan ook als behoudenswaardige elementen in het landelijk gebied. De gemeente stelt daarom voor om de cultuurhistorisch waardevolle (onverharde) wegen te beschermen middels een passende regeling. De gemeente hecht bovendien aan de uitgebreide zandpadenstructuur. In het bestemmingsplan zal daarom een verbod worden opgenomen op het verleggen en verharderen van zandpaden.

Reactie LTO Noord:

Daar waar nodig voor de agrarische bedrijfsvoering dient er een afweging gemaakt te kunnen worden om zandpaden te kunnen verharderen. Een verbod op het verharderen van zandpaden sluit deze afweging in zijn geheel uit.

5. **Erfinrichtingsplan (blz.11)**
 De gemeente zal 'het (laten) opstellen van een erfinrichtingsplan' opnemen in de voorwaarden voor medewerking aan deze afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden.

5 *Reactie LTO Noord:*

LTO Noord vindt het teveel gevraagd om bij elke uitbreiding via een afwijkings- of wijzigingsbevoegdheid een erfinrichtingsplan te vragen.

6. **Karakteristieke panden (6.2.2 Landschap, blz.62)**
 In het buitengebied liggen meerdere karakteristieke panden, een aantal is zelfs rijksmonument. De Rijksstraatweg (en dan met name daaraan gelegen panden en tuinen) maakt bovendien deel uit van het beschermd dorpsgezicht. Ook komt in het gebied een aantal gemeentelijke monumenten voor. Rijksmonumenten genieten een beschermende status vanuit de Monumentenwet. Dat is echter niet het geval voor de overige karakteristieke panden. Om de stedenbouwkundige en architectonische kwaliteit van de panden te waarborgen als wezenlijk onderdeel van de kwaliteiten van het landelijk gebied, kiest de gemeente ervoor alle karakteristieke panden (inclusief de monumenten) van een aanduiding te voorzien in het bestemmingsplan. Aan deze aanduiding kunnen vervolgens nadere regelingen worden verbonden, waarbij kan worden gedacht aan een omgevingsvergunningplicht ingeval van voorgenomen sloop of verbouw.

6 *Reactie LTO Noord:*

1) Vrijkomende agrarische bebouwing (VAB)	LTO Noord is voorstander m.b.t. het voorgestelde beleid t.a.v. functieverruiming van bestaande en vrijkomende agrarische bebouwing. Waarbij LTO Noord begrijpt dat het gebruik geen noemenswaardige ongewenste gevolgen (zoals verkeersaanrekkling, materialenopslag of verstoring van de bestaande voorzieningsstructuur) voor de omgeving hebben. Een particulier/ondememer hoeft niet de ruimte te krijgen een nieuw te ontwikkelen bedrijfstak tot een hoofdtak uit te bouwen, echter dient er wel een inkomensperspectief uit de te ontwikkelen bedrijfstak gehaald te worden. LTO Noord wil graag meedenken welke normen en bedrijfstakken nodig kunnen om voldoende ontwikkelingsruimte te bieden zonder afbreuk te doen aan ongewenste gevolgen zoals hierboven beschreven.
---	---

2) Karakteristieke bebouwing	LTO Noord verzoekt de gemeente alleen de bestemming "karakteristiek" te leggen op <u>voormalige</u> agrarische bebouwing of op <u>bestaande</u> agrarische bebouwing als de ondernemer hierin instemt. De provincie vraagt om beleid ten aanzien van <u>voormalige</u> agrarische bebouwing. Het POP vraagt niet om <u>bestaande</u> agrarische bebouwing als "karakteristiek" aan te wijzen.
Voordelen	<p>(+) Behoud van bestaande cultuurtechnische bebouwing</p> <p>a) Agrariërs erkennen de cultuurhistorische en landschappelijke waarde van hun eigendommen. LTO Noord vraagt zich af wat de noodzaak is een bescherming "karakteristiek" op een bestaand agrarisch pand te leggen. Want wat zijn de feiten en argumenten om de extra bestemming "karakteristiek" op bestaande agrarische bedrijven te leggen? Kan de gemeente aangeven hoeveel achteraf als "karakteristiek" bestempelde bestaande agrarische panden er de afgelopen 10 jaar zijn gesloopt waarbij de cultuurhistorie en landschap is verstoord?</p> <p>(+) Verruiming van functies</p> <p>b) De functieverruiming zou voldoende ontwikkelingsruimte horen te creëren zonder de ongewenste gevolgen.</p>
Nadelen	<p>(-) Beperkingen t.a.v. toekomstige (bouwkundige) aanpassingen</p> <p>a) Agrarische bedrijven met een beperkte grootte van het bouwblok zouden bij een bedrijfsuitbreiding op slot gezet kunnen worden als de bestaande als aangewezen karakteristiek bebouwing niet mag worden afgebroken ter vervanging van de nieuwbouw.</p> <p>b) Bij het niet verstrekken van een sloopvergunning kan het voorkomen dat een nieuw gebouw op een minder wenselijk planologische locatie gebouwd dient te worden.</p> <p>c) In bijlage 1 wordt een voorbeeld uitgetekend hoe de sloopregeling eruit ziet, voor kleine oppervlaktes lijkt de impact gering echter indien de reële maatvoering wordt gebruikt, ziet de regeling er anders uit.</p> <p>(-) Financiële consequenties door verplichte instandhouding</p> <p>d) In relatie tot de brandverzekering is een verhoging van de polisvoorwaarden nodig om de boerderij in de oorspronkelijk staat te herbouwen.</p> <p>e) Agrarische bedrijven waarop deze bestemming rust, zijn minder aantrekkelijk voor collega agrariërs (het is voorgekomen dat een aanstaande agrarische koper een aan te kopen bedrijf met de bestemming "karakteristiek" niet heeft aangekocht vanwege de mogelijke instandhouding van het onroerend goed en de mogelijk daarmee gepaard gaande beperking in bedrijfsontwikkeling).</p> <p>f) Voor de agrarische bedrijven kan dit naast beperkingen in de gewenste bedrijfsontwikkeling voor de toekomst naast een kostprijsverhogend karakter een extra drempel op de bedrijfsontwikkeling geven. Daarom geeft LTO Noord de voorkeur aan een gemeentefonds waaruit de extra kosten, die gepaard gaan met onderhoud/verbouw tot de karakteristieke waarde, betaald kunnen worden.</p> <p>g) LTO Noord verzoekt de gemeente of een officiële compensatieregeling tot de mogelijkheden behoort.</p>
Draagvlak	<p>1) LTO Noord vraagt zich af wat het draagvlak is voor dit beleid onder de bevolking, zowel onder de agrariërs als particulieren.</p> <p>2) Daarnaast is er geen bezwaar of beroep mogelijk tegen de bestemming "karakteristiek".</p> <p>3) Vrees lijkt de basis om objecten via beleid te beschermen, ook als blijkt dat er de afgelopen jaren geen noemenswaardige karakteristieke panden gesloopt zijn.</p>

Conclusie	LTO Noord begrijpt dat de cultuurhistorische waarde van een gebouw niet afhankelijk hoeft te zijn van de huidige functie, echter ze acht de bestemming "karakteristiek" op bestaande agrarische bedrijven niet wenselijk. De ervaringen vanuit LTO Noord zijn dat de bestemming karakteristiek op bestaand agrarisch onroerend leidt tot beperking van de planologische mogelijkheden, vermogensdaling en verhoging van de verzekeringspremie.
Verzoek	LTO Noord verzoekt de gemeente de bestemming "karakteristiek" te leggen op voormalige agrarische bebouwing of op bestaande agrarische bebouwing als de ondernemer hierin instemt.

7. **Verbreiding agrarisch bedrijf (6.3.7. blz. 68 en 69)**

Om een goed toekomstperspectief te kunnen houden in de agrarische bedrijfsvoering, kiezen agrariërs met regelmaat voor verbreding van hun functie met nevenactiviteiten. Bijkomend voordeel is dat deze verbreding van functies de dynamiek en leefbaarheid van het landelijk gebied vergroot. Uit het vorenstaande blijkt dat de gemeente dus niet kiest voor een limitatieve lijst met toegestane nevenactiviteiten, maar koerst op een goede afstemming van de nevenfunctie op omliggende functies (geen hinder) en inpassing van de nevenfunctie in het landschap. Daarom zullen nevenactiviteiten via een afwijking mogelijk worden gemaakt in het bestemmingsplan. Aan de verkoopoppervlakte van detailhandel zal een maximum inpandig oppervlak worden verbonden van 120 m² om ongewenste grootschaliger vormen van detailhandel in het buitengebied te voorkomen.

Reactie LTO Noord:

LTO Noord is voorstander m.b.t. het voorgestelde beleid t.a.v. functieverruiming van bestaande en vrijkomende agrarische bebouwing. Waarbij LTO Noord begrijpt dat het gebruik geen noemenswaardige ongewenste gevolgen (zoals verkeersaanrekkling, materialenopslag of verstoring van de bestaande voorzieningsstructuur) voor de omgeving hebben. Een particulier/ondernemer hoeft niet de ruimte te krijgen een nieuw te ontwikkelen bedrijfstak tot een hoofdtak uit te bouwen, echter dient er wel een inkomensperspectief uit de te ontwikkelen bedrijfstak gehaald te worden. Zo is de voorgestelde 120 m² aan verkoopoppervlakte weinig (zie ook Bijlage C: Leidraad verbrede landbouw, Tabel B 2.2, blz. 67. "richtlijn benodigde oppervlakte per nevenfunctie". LTO Noord wil graag meedenken welke normen en bedrijfstakken nodig zijn om voldoende ontwikkelingsruimte te bieden zonder afbreuk te doen aan ongewenste gevolgen zoals hierboven beschreven.

8. **Archeologie en cultuurhistorie (2.9, blz.22)**

De ontwerpnota archeologiebeleid en beleidskaart van de gemeente Haren heeft vrijdag 23 maart 2012 tot en met donderdag 19 april 2012 ter inzage gelegen. LTO Noord heeft geen zienswijze in kunnen dienen omdat zij niet op de hoogte was van de ter inzage legging. Ook de bestuurders van de lokale LTO Noord afdeling zijn niet op de hoogte gesteld. Libau is op de hoogte van de gevoeligheid van dit dossier. Gevoelig omdat de archeologische medebestemming veelal op landbouwgrond wordt gelegd met daarbij beperkende regels ten aanzien van het grondgebruik. Bijgaand ontvangt u een analyse.

Algemeen

Sinds de inwerkingtreding van de Wet op de archeologische monumentenzorg op 1 september 2007 zijn gemeenten nu verplicht bij het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen en beheersverordeningen aan te geven welke archeologische waarden er in het plan aanwezig zijn en hoe zij daar mee willen omgaan. Als gevolg hiervan stellen gemeenten nu bestemmingsplannen vast met daarin specifieke archeologische planregels. In veel gevallen raken die planregels ook de bedrijfsuitoefening van het agrarisch bedrijfsleven. Bodembewerkingen zoals diepwoelen, diepploegen en het scheuren van grasland zijn vaak expliciet vergunningplichtig gemaakt in nieuwe bestemmingsplannen. Het agrarisch bedrijfsleven krijgt hierdoor te maken met een extra kostenpost: het betalen van archeologisch (voor)onderzoek. Veel agrariërs zijn echter van mening dat, ten gevolge van eerdere bodembewerkingen, de bodem reeds is verstoord en daarmee de kans op het aantreffen van archeologische waarden sterk is gereduceerd of zelfs is verdwenen.

Agrariërs hebben daardoor soms weinig of geen begrip voor de opgelegde archeologische onderzoekplicht in hun bestemmingsplan. Een oplossing is betrekkelijk eenvoudig te realiseren. De kennis bij agrariërs over het (historisch) grondgebruik van hun eigen percelen zou moeten worden geïnventariseerd, verwerkt en moeten worden "doorvertaald" in de bestemmingsplannen. Het inventariseren van de bodemverstoring als gevolg van bepaalde typen groundbewerking en grondgebruik kan dan leiden tot het bijstellen of het laten vervallen van de archeologische verwachting en het opnemen van ruimere vrijstellingsgrenzen.

LTO heeft een onderzoeksvoorstel "Mag het een onsje minder zijn?" geschreven. Voor een artikel zien bijlage B. Het Ministerie van OCW en de drie regionale LTO organisaties financieren dit voorstel, de uitvoering ervan zal in 2012 plaatsvinden. Het onderzoeksvoorstel is erop gericht een structurele werkwijze te ontwikkelen voor het systematisch verwerven, registreren en doorvertalen van contra-indicaties ('mijn bodem is verstoord') in de bestaande archeologische waarden- en verwachtingenkaarten en archeologische beleidskaarten van gemeenten. Voor agrariërs kan dit leiden tot andere categorieën en vrijstellingsgrenzen in nieuwe bestemmingsplannen met als uiteindelijk gevolg: kostenbesparing in de agrarische bedrijfsvoering.

Het project behelst een pilot binnen vier gemeenten uit te voeren, waarbij de nieuwe methode zal worden getest. Na evaluatie en eventuele bijstelling kan deze methode landelijk worden toegepast.

Voor LTO Noord zijn er de volgende aandachtspunten ten aanzien van het archeologiebeleid van de gemeente Haren:

a. Verfijnde archeologische verwachtingskaart

De Raad van Cultuur schrijft in haar advies op de Wamz dat het in de rede ligt een verfijning van de cultuurhistorische verwachtingskaarten na te streven.

LTO Noord pleit ervoor een archeologische verwachtingskaart alleen op basis van een hoge trefkans vast te stellen. De gebieden met een hoge verwachtingswaarde zijn momenteel stevig van omvang. De schatting is dat ongeveer 85% van het buitengebied is aangewezen/ingekleurd met een hoge archeologische verwachting. Op de lager gelegen gebieden van de gemeente is geen bewoning te verwachten. Vanuit de historie diende het woongebied hoog en droog te liggen of geschikt te zijn om verhoogde woonplaatsen aan te leggen. Als de kaart van het actueel hoogtebestand naast die van de archeologische verwachtingskaart wordt gelegd, is zichtbaar dat de kaart kan bestaan uit een groter gedeelte met een lage archeologische verwachting. De kans dat op de lager gelegen gedeelten bewoning en hiermee archeologie is te verwachten, is hiermee gering (zie pag. 9 Nota Archeologiebeleid Haren). Door het ontbreken van een "agrarische verstoringskaart" (waarbij het historisch en bestaande landbouwkundig grondgebruik meegeenomen) komen er gebieden met een geringe trefkans op de kaart te staan en wordt de bewijslast onnodig verschoven naar de ondernemer.

De huidige archeologische verwachtingskaart is vanuit één indicatie, te weten archeologie, opgesteld. Een agrarische verstoringskaart geeft een contra-indicatie weer en houdt rekening met het bestaande grondgebruik en de voorkomende teelten in het gebied. De agrarische bodemverstoring kan vervolgens worden vertaald naar de archeologische waarden en verwachtingen. Door deze agrarische verstoringskaart over de archeologische verwachtingskaart heen te leggen, kan de mate waarin de bodem verstoord is, leiden tot een bijstelling van de archeologische verwachtingskaart en hiermee een reëel beeld geven van de archeologische waarden en verwachtingen. Daarnaast kunnen gemeenten meer gebruik maken van de bevoegdheden en mogelijkheden om knelpunten in de archeologie via de ruimtelijke ordening op te lossen (bijv. door middel van het verleggen van het bouwvlak op een niet-archeologische bestemming). Tot slot leidt een verkleining van de omvang van de gebieden met een hoge verwachting voor de gemeente tot een vermindering van planschade.

Reactie LTO Noord:

1. *LTO Noord vraagt de gemeente de archeologische verwachtingskaart te verfijnen (bij voorkeur met de agrarische verstoringen, veroorzaakt door grondgebruik en teelten).*

De gemeente schrijft (pag. 4. Nota Archeologiebeleid Haren) "Grote delen van de bebouwde kernen binnen de gemeente worden vrijgesteld van onderzoekverplichtingen: moderne verstoringen van de bodem hebben hier doorgaans geleid tot vernietiging van archeologische waarden."

9

Reactie LTO Noord:

2. Welke (tot op perceelniveau aantoonbare bewijzen) van moderne verstoringen van de bodem hebben geleid tot het vrijstellen van onderzoekverplichtingen voor grote delen van de kern? Kan LTO deze inzien/ontvangen?

LTO Noord ziet enkele nieuwbouwprojecten gerealiseerd worden, waaronder het Harener Holt.

10

Reactie LTO Noord:

3. Het plangebied "Harener Holt" is bestemd met een archeologische lage verwachting. Kan LTO Noord de onderzoeken die hieraan ten grondslag liggen, ontvangen?

Woningbouwplan deelgebied 5-6:

11

4. LTO Noord ziet dat het deelgebied 5-6 grotendeels bestemd is met een WR-a2 bestemming (steenhuizen, borgen, buitenplaatsen en versterkingen), wat is hiervan de achtergrond?

Gasbuizen

12

5. LTO Noord verzoekt de archeologische gegevens die verkregen zijn door de aanleg van gasbuizen mee te nemen in de archeologische verwachtingskaart.

Voormalige proefboerderij

13

6. Op basis van welke informatie zijn de percelen van de voormalige proefboerderij grotendeels vrijgegeven van de archeologische medebestemming?

Cultuurlandschappelijke waardevolle elementen (WR-a3)

14

7. Sommige cultuurlandschappelijke waardevolle elementen liggen midden in agrarische cultuurgrond. LTO Noord verzoekt de gemeente de informatie waarop deze bestemming is vastgesteld terug te koppelen aan de eigenaar alsmede hoe men tot de vaststelling van de omvang gekomen is. Dit omdat de regels voor deze elementen een aanlegvergunning vragen voor het aanbrengen van drainage. In veel van deze agrarische cultuurgrond ligt reeds drainage. In dat geval zou voor herdrainage een aanlegvergunning vereist zijn.

b.

Het momenteel gehanteerde principe van „de verstoorder betaalt”, kan in de praktijk bij een archeologische bestemming onrechtvaardige situaties qua kosten opleveren

De Raad voor Cultuur geeft aan dat het probleem van de excessieve kosten voor kleine verstoorders een belangrijke reden was om in 2007 de Tweede Kamer de evaluatie van de Wamz toe te zeggen.

15

Volgens de Raad worden de financiële problemen die kleine veroorzakers ondervinden vooral veroorzaakt door gemeentelijk beleid ten aanzien van de archeologische monumentenzorg. Zo zou het de keuzevrijheid van gemeenten zijn om al of niet te besluiten bepaalde groepen kleine verstoorders te ontzien of financieel te compenseren. Gemeenten bepalen in hun archeologiebeleid immers zelf hoe ze met verwachte of bewezen archeologische waarden willen omgaan.

De wet schrijft per slot van rekening niet voor dat de archeologische waarden beschermd moeten worden, alleen dat er rekening mee moet worden gehouden. De oplossing van het probleem van de excessieve kosten ligt met andere woorden op gemeentelijk niveau.

Omdat archeologische vondsten een maatschappelijk nut vertegenwoordigen, is het redelijk dat een overheidsinstantie ook bijdraagt in de kosten van boor- en/of proefsleuvenonderzoek van een agrariër. De kosten van booronderzoek en proefsleuven kunnen naast die van afgravingen vanuit de overheid (mede)vergoed worden of tot een maximum (bijv. tot een percentage van 0,5-1,0%) van de bouwsom beperkt worden. Nu valt alleen het afgravingonderzoek onder de regeling van excessieve kosten. De Raad geeft tevens aan dat het rijksbudget om excessieve kosten te compenseren maar mondjesmaat door gemeenten blijkt te worden aangesproken. Ook zouden gemeenten de eerste raadpleging door een archeoloog, het zogeheten bureau-onderzoek, kunnen uitvoeren en bekostigen (Eemsmond, Slochteren en Hoogezand doen dit al).

Reactie LTO Noord:

Ook hier pleit een verfijning van de archeologische verwachtingskaart tot een verlaging van de kosten voor eventueel archeologisch vooronderzoek en planschade voor gemeenten.

- c. Het effect, de omvang en controleerbaarheid van de bestemming "boerderijplaatsen" kan duidelijker

Veel bouwvlakken zijn bestemd als boerderijplaats. De impact hiervan qua ruimtelijke beperking op het bouwvlak voor een ondernemer is op de verbeelding wel goed zichtbaar maar op de archeologische beleidskaart niet. De bestemming boerderijplaats is voor een ondernemer lastig controleerbaar op juistheid.

Zichtbaar

LTO Noord vraagt de gemeente welke kaart voor de boerderijplaatsen leidend is, de verbeelding of de archeologische beleidskaart?

Wat zijn de criteria hoe men tot de grenzen/omvang van de boerderijplaats is gekomen?

Controleerbaar

Voor een ondernemer is het moeilijk te controleren of de bestemming "boerderijplaats" juist is. Er is gebruik gemaakt van de kadastrale minuut uit het begin van de 19e eeuw of informatie van het kadaster en boerderijboeken. LTO Noord vindt dat de openbaarheid, toegankelijkheid en beschikbaarheid van documenten die de bestemming "boerderijplaats" aangeven beter kan. LTO Noord vindt de controleerbaarheid van de bestemming "boerderijplaats" belangrijk omdat de bestemming op zich maar ook de omvang van de bestemming direct verband kan houden met de kosten voor archeologisch (voor)onderzoek als een agrariër bouwplannen heeft.

Er wordt in literatuurlijsten verwezen naar documenten maar voor een ondernemer is het fysiek moeilijk te controleren of de bestemming "boerderijplaats" terecht op het bouwvlak ligt. Daarom pleit LTO voor een openbare (digitale) toegankelijkheid van deze gegevens zodat er door de agrariër een controle op de juistheid ervan kan plaatsvinden.

Bestemming boerderijplaats versus kosten voor eventueel archeologisch (voor)onderzoek

Het probleem van de excessieve kosten voor kleine verstoorders was een belangrijke reden om in 2007 de Tweede Kamer de evaluatie van de Wamz en Bamz toe te zeggen, schijft de Raad voor Cultuur.

Ten aanzien van de financiële kaders wordt in het rapport van RIGO opgemerkt dat voor kleinere verstoorders de verplichtingen ten aanzien van het archeologisch onderzoek een onevenredig grote kostenpost met zich mee kunnen brengen. Daar waar andere verstoorders de kosten voor archeologisch onderzoek verrekenen via de grondexploitatie aan de eindgebruiker, kunnen sommige kleine verstoorders (zoals de agrariërs) dit niet. De draagkracht ligt hier anders dan bij in de memorie genoemde voorbeelden zoals een zand- en grindwinning en Schiphol.

16

LTO Noord komt in de praktijk tegen dat de gemiddelde kosten voor archeologisch (voor)onderzoek op een bouwperceel tot en met een proefsleuf ongeveer 3-4% van de bouwsom bedragen. Directe kosten van archeologisch vooronderzoek voor agrariërs zijn leges voor een aanlegvergunning, daaraan voorafgaand bureauonderzoek (plus eventueel kosten voor een beoordeling van het archeologische bureauonderzoek), booronderzoek en proefsleuvenonderzoek.

De kosten voor leges bedragen tussen de € 100 en € 400 afhankelijk per gemeente. Het RIGO geeft aan dat de kosten van een klein booronderzoek liggen tussen de € 1000 en € 2000 en van sleuvenonderzoek tussen de € 10.000 en € 15.000 bedragen. Voor kleine verstoorders staan deze kosten niet in verhouding tot de marges in de exploitatie.

Andere bijkomende directe kosten uit de praktijk zijn het inhuren van externe adviseurs (voor het contact over archeologie tussen de gemeente en de ondernemer), opslagkosten van materiaal, inzet van kranen in verband met archeologie, huisvestingskosten van vee op een andere locatie, prijsdruk van de aannemer op de offerte (door vertragingen in het ambtelijk proces) en in een enkel geval ook kosten voor planaanpassingen en de daaruit voortvloeiende verhoging van de bouwkosten/suboptimale logistieke bedrijfsmatige indeling.

Het RIGO schrijft in haar evaluatierapport naar de Wamz en Bamz dat het stelsel uitgaat van volledig projectgebonden financiering, waarbij de verstoorder in principe betaalt. Alleen bij excessieve kosten kan de particuliere verstoorder aanspraak maken op een bijdrage van de gemeente of provincie en die kunnen op hun beurt bij excessieve kosten een beroep doen op het Rijk. Vanuit de land- en tuinbouw is kritiek op dit principe. Voor kleine, weinig draagkrachtige, particulieren zijn de kosten al snel te hoog. Dat geldt voor boeren, maar ook individuele burgers die bijvoorbeeld een huis willen (ver)bouwen. Daar komt bij dat het doorberekenen van de kosten in deze gevallen niet mogelijk is. Bij grote projectontwikkeling kunnen de kosten meestal via de grondexploitatie worden doorberekend aan de eindgebruiker (zoals ook bij de kosten voor milieu en welzijn gebruikelijk is), maar kleine particulieren hebben deze mogelijkheid niet of minder gemakkelijk.

Dat er in het stelsel geen rekening wordt gehouden met het type verstoring noch met de draagkracht van de verstoorder, is één van de belangrijke kritiekpunten op het huidige stelsel. Dit blijkt ook uit de uitgevoerde enquête onder de beroepsbevolking. Met name het feit dat er geen oog is voor de draagkracht van de verstoorder, wordt als een groot probleem beschouwd. Van de geënquêteerde professionals die werkzaam zijn bij het Rijk geeft zelfs driekwart aan dat dit problemen geeft. Ook de andere beroepsgroepen signaleren in ruime meerderheid dit probleem. Dat geen onderscheid is gemaakt naar type verstoorder en/of grondgebruik wordt ook door een meerderheid van de professionals als een probleem beschouwd. Hier zijn het met name de provincies die dit als een probleem bestempelen.

Pijnpunten liggen er in de verdeling van de kosten, bij sommige bouwprojecten, bepaalde gevallen in de agrarische sector en in andere gevallen bij kleine verstoorders. De projectgebonden financiering en het principe van 'de verstoorder betaalt' kunnen voor individuele verstoorders tot problemen leiden.

Volgens de Raad voor Cultuur worden de financiële problemen die kleine verstoorders ondervinden vooral veroorzaakt door gemeentelijk beleid ten aanzien van archeologische monumentenzorg. Zo is het de keuzevrijheid van gemeenten om al of niet te besluiten bepaalde groepen kleine verstoorders te ontzien of financieel te compenseren. Gemeenten bepalen in hun archeologiebeleid immers zelf hoe ze met verwachte of bewezen archeologische waarden willen omgaan. De wet schrijft per slot van rekening niet voor dat de archeologische waarden beschermd moeten worden, alleen dat er rekening mee moet worden gehouden.

De oplossing van het probleem van de excessieve kosten ligt met andere woorden op gemeentelijk niveau.

De vraag zou volgens de Raad moeten zijn op welke manier gemeenten gestimuleerd kunnen worden om aan hun rol als kadersteller en handhaver zo geïnformeerd mogelijk invulling te geven en daarbij maatschappelijke partijen, burgers en andere betrokkenen maximaal te engageren. De omgang met archeologische waarden krijgt bij uitstek vorm en betekenis binnen het publieke domein. De wet biedt daartoe de nodige handvatten. Zo ligt de verantwoordelijkheid om programma's van eisen vast te stellen bij de gemeenten. Die dienen vervolgens zelf de bestuurlijke afweging te maken tussen erfgoedbehoud en andere belangen. Het publieke debat over de uitgangspunten en de waarde en betekenis van de voorgestelde keuzen is dan het democratische sluitstuk.

Reactie LTO Noord:

Voor LTO Noord is het gezien het bovenstaande van belang dat agrariërs:

- *de bestemming van de boerderijplaatsen qua juistheid en omvang kunnen controleren in verband met de eventuele kosten voor archeologische (voor)onderzoek bij bouwplannen.*
- *de criteria hoe te komen tot de omvang en intekening van de boerderijplaats weten.*
De consequentie van de bestemming boerderijplaats is dat een ondernemer als hij wil bouwen zeer waarschijnlijk geconfronteerd wordt met de kosten voor een bureauonderzoek en waarschijnlijk ook voor een boor- en sleuvenonderzoek. LTO Noord verzoekt de gemeente de gegevens die leiden tot de bestemming "boerderijplaats" openbaar, toegankelijk en voor ondernemers controleerbaar te maken alsmede de criteria die leiden tot de omvang en intekening van de boerderijplaats. LTO Noord verzoekt de documenten die de basis zijn geweest voor de bestemmingen als boerderijplaats – vanuit de informatieplicht van de gemeente – agrariërs digitaal of op papier toe te zenden.

- 17
- d. Verzoek vrijstelling vervanging bestaande drainage op agrarische cultuurgrond met Wra-2
In gebieden met een WRa-2 bestemming is het normale onderhoud en het normale agrarische gebruik wel (4.3) maar is drainage niet vrijgesteld van de aanlegvergunningplicht. Er kunnen gronden voorkomen met een WRa-2 bestemming die al gedraineerd zijn. Hier geldt een afweging van belangen via een aanlegvergunning als het gaat om het verzoek van een ondernemer de aanwezige (bedrijfseconomisch) afgeschreven drainage te mogen vervangen. In het kader van het normale onderhoud en het agrarische gebruik zal bestaande drainage ook vernieuwd moeten kunnen worden. Het mogelijk niet verstrekken van een aanlegvergunning in WRa-2 gebieden kan leiden tot een opbrengstderving van gewassen of beperkingen in de gebruiksmogelijkheden van de grond.

Reactie LTO Noord:

LTO Noord verzoekt daarom drainage in WRa-2 gebieden waar al gedraineerd is vrij te stellen van de aanlegvergunningplicht.

- 18
- e. Gebruiksregels WRa-1 gebieden in agrarische cultuurgrond
Op sommige plaatsen staan WRa-1 gebieden ingetekend midden in landbouwpercelen. Voor het bouwen van bouwwerken is hiervoor een vergunning van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) noodzakelijk. Dat begrijpt LTO Noord. De gebruiksregels horen het normale onderhoud en gebruik van het perceel wel mogelijk te maken.

Reactie LTO Noord:

Omdat de WRa-1 bestemmingen soms midden in een landbouwperceel liggen is het praktisch onmogelijk om bij grondbewerkingen hier een andere diepte (als daar sprake van zou zijn) te kunnen realiseren. Is het normale gebruik en beheer van de landbouwgronden voldoende gewaarborgd?

- f. Niet alle werkzaamheden behorende bij een normaal gebruik en beheer van de grond zijn vrijgesteld van een aanlegvergunning

In Nieuw Beerta staat de proefboerderij voor de akkerbouw op de klei, het ROC Ebelsheerd. Het ROC Ebelsheerd maakt deel uit van de Stichting Proefboerderij Noordelijke Akkerbouw (SPNA). De proefboerderijen Ebelsheerd en Kollumerwaard doen al meer dan 90 jaar onderzoek voor het noordelijk kleigebied. Een van de onderzoekers van deze beide proefboerderijen, [REDACTED]

[REDACTED] bevestigde dat het gebruik van een woelpoot in gebruik bij agrariërs tot een diepte van 50 cm wordt uitgevoerd bij:

- de oogst van rooivruchten: rooivruchten worden in het najaar geoogst tot soms in december toe, de kans op verdichting in de ondergrond door oogstwerkzaamheden bij de teelt van rooivruchten (o.a. suikerbieten en winterpenen) is in het najaar vanwege de kans op een natter perceel groter en vereist daarom een woeldiepte tot 50 cm.
- het lostrekken van zogeheten spuitpaden: het door de tractor veroorzaakte rijpad om de gewasbescherming mogelijk te maken, wordt veelal losgetrokken met een 2-tandige woeler met een woeldiepte tot 50 cm. Deze woeldiepte werd ook bevestigd door de onderzoeker op de proefboerderij 't Kompas te Valthermond (op het zand), de heer K. Wijnholds (T 0599 – 66 25 77). Beide onderzoekers geven vanuit de praktijk aan dat de woelpoot bij de beschreven werkzaamheden tot een diepte van 50 cm toegepast wordt.

Reactie LTO Noord:

LTO Noord stelt voor om tot een diepte van 50 cm vrij te stellen van de aanlegvergunningsplicht (i.p.v. de nu beschreven 40 cm). In het grondgebied komt naast zand ook klei op veen (oostelijk deel van het grondgebied) voor, deze grond is slempgevoelig. Op de zandgronden zijn het de akkerbouwbedrijven die een woeler gebruiken, op de klei op veengronden vanwege de slempgevoeligheid ook melkveebedrijven.

9. Uitgangspunt vormgeving gebouwen (7.6, blz.88)

De gemeente schrijft: "om een erf en de bebouwing te laten opgaan in het landschap is ook de hoogte van de bebouwing van belang. Vooral de goothoogte, die tegenwoordig steeds verder wordt verhoogd, speelt daarin een duidelijke rol. De gemeente kiest ervoor om in ieder geval aan de zijde van het landschap de goothoogte laag te houden. Dat kan door een overstek te gebruiken of daadwerkelijk een lage gootlijn te maken".

Reactie LTO Noord:

Goothoogte

Wat verstaat de gemeente onder een lage gootlijn? Melkveestallen hebben vanwege de ventilatie voor de dieren behoefte aan een voldoende hoge gootlijn. Vanaf 4 meter is met een overstek een goede ventilatie voor het dierenwelzijn te waarborgen. Een goothoogte van 4 meter met de mogelijkheid van een afwijking (onder voorwaarden) naar 5 meter is voldoende voor het overgrote deel van de bedrijven.

Nokhoogte

LTO Noord pleit voor een nokhoogte van 11 meter met een ontheffing naar 12 meter of een 10% afwijking.

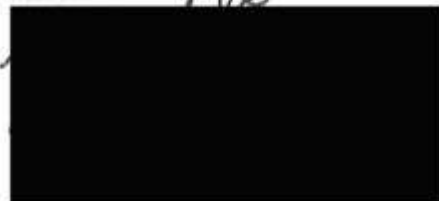
Dakhelling

LTO Noord pleit voor een dakhelling vanaf minimaal 15 graden.

Tot slot

Wij vertrouwen erop dat u onze reactie betreft bij de totstandkoming van de Kadernota Bestemmingsplan Buitengebied Haren. Uiteraard zijn wij bereid om onze reactie nader aan u toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
namens LTO Noord

- Bijlage A: Bedrijfsontwikkeling melkveebedrijven provincie Groningen 2000-2012 (Cijfers PZ).
- Bijlage B: Artikel Nieuwe Oogst Pilot "mag het een onsje minder zijn?"
- Bijlage C: Leidraad Verbrede Landbouw

E. LTO Noord

Reactie 1

De gemeente kiest voor een maximaal bebouwingsoppervlak van 1 ha, omdat daarmee een nauwkeurige ruimtelijke afweging bij verdere vergroting van het bebouwingsoppervlak mogelijk is. Dit afwegingsmoment wil de gemeente behouden, vanwege de grote landschappelijke waarden in het buitengebied. De landschappelijke waarden acht de gemeente van groot belang voor onder meer de inwoners van de gemeente en voor de toerist of recreant. De bedrijven worden niet op slot gezet, doordat in het bestemmingsplan een wijzingsbevoegdheid wordt opgenomen, waarmee het bebouwingsoppervlak (via de keukentafelbenadering) vergroot kan worden tot 1,5 ha. Daarmee is er sprake van maatwerk, waardoor onder andere de landschappelijke waarden beter worden veiliggesteld. Concreet betekent dat voor de agrarische ondernemer een uitgebreidere procedure dan wanneer het oppervlak bij recht (of via een afwijking) 1,5 ha bedraagt. De ervaring is echter dat via deze 'uitgebreidere' procedure (middels een wijzigingsplan) een bouwplan (en erfinrichtingsplan) tot stand komt dat op een breed maatschappelijk draagvlak kan rekenen.

Voorts wordt er gekozen voor een systematiek waarbij de bestaande percelen, dan wel de landschappelijk bepaalde grenzen, een bestemmingsvlak vormen. Daarbinnen mag maximaal 1 ha worden bebouwd, tenzij het bestaande bebouwde oppervlak reeds groter is.

De gemeente heeft daarom besloten geen bestuurlijke afspraak met de provincie te maken. Dat betekent dat de provincie bij uitbreidingsplannen, waarbij sprake is van het vergroten van het bebouwingsoppervlak boven de 1 ha, een ontheffing moet afgeven.

De gemeente kiest er daarmee voor om per geval maatwerkafspraken te maken. Dit is ook al gebleken uit diverse keukentafelgesprekken met agrariërs in het recente verleden.

Reactie 2

De gemeente is niet tegen nieuwe bouwvormen. De gemeente acht het echter noodzakelijk dat bij het toekennen van omgevingsvergunningen voor dergelijke bouwvormen een nadere afweging plaatsvindt wat betreft landschappelijke inpassing. Daarom zullen de bouwregels toegespitst zijn op traditionele bouwvormen, waarbij sprake is van een schuur met een zadeldak. Andere bouwvormen zijn alleen mogelijk via een afwijking.

Reactie 3

De gemeente pleit voor concentratie van bebouwing en bouwwerken op de bestaande bouwpercelen, welke, indien nodig, via een wijzigingsbevoegdheid vergroot kunnen worden tot 1,5 ha. Het verspreid voorkomen van gebouwen en bouwwerken kan de landschappelijke kwaliteit van het buitengebied van Haren aantasten. De oprichting van gebouwen en bouwwerken buiten het maximale

bebouwingsoppervlak vindt de gemeente ongewenst. Dit uitgangspunt is in lijn met het provinciaal beleid. De kadernota zal hierop worden aangepast.

Reactie 4

Het beleid is gericht op behoud van de bestaande zandpaden. Indien een zandpad vanuit agrarische (of andere) overwegingen verhard moet worden, zal dat apart worden afgewogen. In het bestemmingsplan zal het verharden mogelijk worden gemaakt via een algemene afwijkmogelijkheid. Overigens zal de kadernota worden aangevuld met informatie uit de Nota Zandwegen.

Reactie 5

De gemeente heeft dit onderwerp heroverwogen en komt tot de conclusie dat een erfinrichtingsplan niet noodzakelijk is bij afwijkingen. Bij bijvoorbeeld de wijziging van een bebouwingsoppervlak tot 1,5 ha, acht de gemeente de ruimtelijke impact dusdanig groot dat hiervoor wel een erfinrichtingsplan moet worden opgesteld.

Reactie 6

De aanduiding van karakteristieke panden staat los van de functie van een gebouw (bijvoorbeeld vrijkomende agrarische bebouwing). Nieuwe functies in vrijkomende agrarische bebouwing worden vastgelegd in de regels. Indien daarbij ook verbouwingen aan de orde zijn, zullen deze worden getoetst aan de bouwregels. Bij karakteristieke panden zijn de bouwregels toegespitst op het behoud van de bestaande bouwvorm. De aanduiding heeft geen verdere gevolgen voor de uitbreidingsmogelijkheden van een agrarisch bedrijf, maar heeft alleen betrekking op het bestaande pand, waarop de aanduiding wordt gelegd.

De karakteristieke panden betreffen overigens niet de rijksmonumenten. Deze genieten een beschermende status vanuit de Monumentenwet. Omdat de karakteristieke panden geen bescherming vanuit de wetgeving ondervinden, acht de gemeente het noodzakelijk een regeling in het bestemmingsplan op te nemen. Ze vormen namelijk een wezenlijk onderdeel van de kwaliteiten van het landelijk gebied. Met een 'vertaling' in het bestemmingsplan wordt de stedenbouwkundige en architectonische kwaliteit van de panden beter geborgd.

Dat houdt overigens niet in dat er niets aan een pand mag gebeuren, maar bij verbouwingen zal de gemeente een gedegen afweging maken om al dan niet een vergunning af te geven voor de voorgenomen werkzaamheden. Dit kan ook betekenen dat een karakteristiek pand wordt verbouwd om meer ruimte te bieden voor de agrarische functie. De verbouwing zal in elk geval niet de uitwendige hoofdvorm mogen aantasten en daarnaast zullen de betreffende waarden voor het pand intact moeten blijven. Deze waarden zullen per pand worden beschreven, in een bijlage bij de regels.

Overigens wordt de regeling niet opgenomen omdat in het verleden karakteristieke bebouwing is gesloopt, maar omdat de gemeente wil voorkomen dat karakteristieke kenmerken (onnodig) verloren gaan.

Ingeval van bijvoorbeeld brand zal de gemeente een afweging maken of herstel van het pand aan de orde is of dat dit (mede) vanuit financieel oogpunt onwenselijk is. Indien er volledige nieuwe bebouwing wordt gerealiseerd, vervalt de aanduiding, omdat er geen sprake meer is van een karakteristiek pand. De aanduiding is dus gebonden aan het pand en niet aan de gronden. Dit zal worden vertaald in de regels.

Wat betreft het draagvlak voor de aanduiding 'karakteristiek': de gemeente verwacht dat er draagvlak is voor het behoud van het cultuurhistorisch gebouwde erfgoed. Uit de procedure van vaststelling van het bestemmingsplan zal blijken of de gemeente het draagvlak voldoende acht.

Libau heeft de karakteristieke panden geïnventariseerd volgens de een specifieke methode, waarbij de cultuurhistorische waarden, de architectuurhistorische waarden, de authenticiteit en de zeldzaamheid een rol spelen.

Reactie 7

De gemeente verneemt graag van het LTO aan welke extra bedrijfstakken wordt gedacht. De ruimte voor detailhandel (maximaal 120 m²) is conform de provinciale omgevingsverordening.

Reactie 8

De Nota Archeologiebeleid is op 25 juni 2012 vastgesteld. De nota is via de gebruikelijke weg gepubliceerd voor inspraak (voorjaar 2012). LTO heeft op dat moment geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een inspraakreactie te geven. Het vastgestelde beleid, waaronder de archeologische beleidskaart, zal niet worden gewijzigd. Wel zal de reactie van de LTO worden beoordeeld voor zover er een doorvertaling naar het bestemmingsplan noodzakelijk is.

Bij de doorvertaling naar dubbelbestemmingen zal rekening worden gehouden met de reactie van LTO als het gaat om drainage en gebieden waar kan worden aangetoond dat de bodem reeds is verstoord.

In de dubbelbestemmingen Waarde - Archeologie (tenzij het gaat om een archeologisch rijksmonument) zal een bepaling worden opgenomen dat een omgevingsvergunning voor een werk, geen bouwwerk zijnde, niet nodig is in geval van herdrainage, het uitbaggeren van sloten en het uitvoeren van normaal onderhoud. De gemeente wil namelijk niet meer beperkingen dan nodig opleggen in het kader van een goede ruimtelijke ordening.

De gemeente is het met LTO eens dat onderzoek niet aan de orde is wanneer kan worden aangetoond dat de bodem ter plaatse reeds is verstoord. Het bestemmingsplan zal dan ook zodanig worden opgesteld dat er geen omgevingsvergunning voor een werk, geen bouwwerk zijnde, is vereist wanneer kan worden aangetoond dat de bodem ter plaatse reeds is verstoord. Verstoring

kan zijn opgetreden als gevolg van herinrichtings- of herverkavelingswerkzaamheden, diep ploegen, egaliseren, het graven van sloten, of bijvoorbeeld het aanbrengen van leidingstraten. De gemeente vindt het alleszins logisch en verdedigbaar dat hiermee rekening wordt gehouden.

Reactie 9

De betreffende delen maken geen onderdeel uit van het buitengebied van Haren. Een doorvertaling naar het bestemmingsplan is voor deze gebieden niet aan de orde.

Deze informatie wordt niet verstrekt in relatie tot de Kadernota. In de Nota Archeologiebeleid staat voor deze gebieden overigens vermeld dat onderzoeksverplichtingen niet gerechtvaardigd zijn in verband met versterking van archeologische resten door moderne bebouwing met funderingen, onderkelderingen en bouwrijp maken.

Reactie 10

Ook het betreffende gebied maakt geen onderdeel uit van het buitengebied. Het bestemmingsplan dat ten grondslag ligt aan het betreffende plan, bevat de relevante informatie.

Reactie 11

De gemeente ziet dit als een reactie op het archeologiebeleid, dat geen verdere gevolgen heeft voor het bestemmingsplan.

Reactie 12

Ook dit punt ziet de gemeente als een reactie op het archeologiebeleid. De beleidskaart zal niet worden aangepast.

Reactie 13

Archeologische informatie met betrekking tot deze locatie is eveneens te vinden in het vigerende bestemmingsplan (het bestemmingsplan is te vinden op www.ruimtelijkeplannen.nl).

Reactie 14

De archeologische beleidsadvieskaart heeft ter inzage gelegen. Daarnaast zal ook het bestemmingplan ter inzage worden gelegd. Daaruit zal moeten blijken of grondeigenaren of andere belanghebbenden een andere visie op de dubbelbestemmingen hebben. Overigens zal een bepaling worden opgenomen dat een vergunning niet nodig is als het gaat om herdrainage.

Reactie 15

De bekostiging van de onderzoeken wordt in relatie tot de kadernota of het bestemmingsplan niet overwogen. De kaart zal in dit kader niet worden aangepast, omdat deze reeds is vastgesteld. Over de financiële consequenties kan het volgende worden vermeld. De kosten van noodzakelijke archeologische werkzaamheden - vanaf het archeologische vooronderzoek tot en met mogelijke opgravingen - komen voor rekening van de initiatiefnemer van de bodem-

roerende activiteit (particulier, projectontwikkelaar of overheid). Dit volgens het "veroorzaker betaalt-principe". Het kan echter voorkomen dat de kosten van archeologisch onderzoek (en eventuele opgravingen) zeer hoog zijn ten opzichte van de totale investeringslasten.

De Wamz spreekt in dit geval van schade die een aanvrager lijdt en die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijner laste behoort te blijven. Bij dergelijke zogenaamde excessieve kosten kan de initiatiefnemer op grond van de Wamz de gemeente verzoeken een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding toe te kennen.

In artikel 20 van de Erfgoedverordening is een regeling opgenomen voor tegemoetkoming in schade.

De beleidskaart zal periodiek worden geactualiseerd. Dit betekent dat alle onderzoeken die leiden tot meer inzichten in de archeologische ondergrond zullen worden verwerkt in een nieuwe versie van de kaart. Deze actualisatie leidt tot een verdere verfijning van de kaart en voorkomt dubbel onderzoek en kosten.

Reactie 16

De bestemming 'boerderijplaats' zal niet voorkomen in het bestemmingsplan. Wel worden de archeologische verwachtingswaarden vertaald naar dubbelbestemmingen. Dit is een gebruikelijke wijze van bestemmen die binnen diverse gemeenten in de provincie Groningen wordt gehanteerd.

Reactie 17

Een vergunning is niet nodig indien het gaat om herdrainage.

Reactie 18

Het normale gebruik en beheer is voldoende gewaarborgd.

Reactie 19

Deze reactie wordt niet verwerkt in het bestemmingsplan, omdat het gaat om een vertaling van vastgesteld beleid. In de Nota Archeologiebeleid is deze afweging gemaakt.

Reactie 20

De gemeente vindt een goede landschappelijke inpassing van belang, maar begrijpt dat de technische vooruitgang in de agrarische sector andere maatvoeringen vereist. De zin over een lage goothoogte aan de zijde van het landschap zal worden verwijderd, omdat de gemeente één goothoogte zal hanteren. Er zullen een standaard goot- en bouwhoogte van 5,5 m en 14 m worden opgenomen. Deze hoogten sluiten aan op het vigerende bestemmingsplan Buitengebied.

De dakhelling bedraagt minimaal 30 graden en maximaal 60 graden. Aan deze voorwaarde wil de gemeente vasthouden om juist ook het dakvlak in het beeld te behouden. De zichtbaarheid van een dakvlak zorgt ervoor dat bebouwing een meer 'traditionele agrarische uitstraling' krijgt. Een platte afdekking (of minimale dakhelling) zorgt voor een meer industrieel uiterlijk van bebouwing. Een dergelijk voorkomen vindt de gemeente niet passend in het buitengebied.

Landgoed de Leemgaard

F

Onnen: 24 juli 2012

AAN: het college van Burgemeester en Wethouders
Postbus 21
9750 AA Haren

BETREFT: reactie op de ontwerp Kadernota Buitengebied Haren

HAREN			
Code	-1.731.21	Nr	7368
24 JUL 2012		Week	
BMO			Raad
V&H			W
Diensly. BORG			B
RMZ			S
S&I	IB		Dir.

Geacht college,

Op vrijdag 15 juni j.l. heeft u de ontwerp Kadernota Buitengebied Haren vrijgegeven. Daarin zijn uw visie en uitgangspunten voor de ontwikkeling en inrichting van dat buitengebied voor de komende tien jaar uiteengezet. Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid die u biedt om een reactie te geven op deze ontwerp Kadernota. Wij doen hiermee een beroep op het aanbod dat u doet in het laatste hoofdstuk van de nota: het door de gemeente actief meedenken bij een aanvraag voor een ontwikkeling in het buitengebied en het prikkelen van de initiatiefnemers ervan om het gewenste kwaliteitsniveau te bereiken.

Met Jan Does Strategisch Management, DAAD Architecten en IPP&A is De Leemgaard een samenwerking aangegaan. Met deze partijen hebben wij nu een bijzonder initiatief genomen voor het landgoed te Onnen, gelegen in het buitengebied van Haren. In dit schrijven nodigen wij u uit om samen met een team van ambtelijk deskundigen een presentatie bij te wonen van ons initiatief, waarvan de uitwerking als bijlage bij dit schrijven is gevoegd.

Als eigenaar van het landgoed De Leemgaard te Onnen heb ik eerder bij uw gemeente aangegeven op het landgoed een initiatief te willen ontplooiën. Een particulier initiatief waarmee zowel een publiek doel als de natuur en de toegankelijkheid ervan is gediend. U hebt – in de contacten daarover – aangegeven, dat het vigerend bestemmingsplan weinig ruimte biedt voor dergelijke initiatieven. Tegelijkertijd hebt u aangegeven, dat in het nieuwe beleid – waarvan de ontwerp Kadernota nu de voorloper is – een dergelijk initiatief niet op voorhand zal worden uitgesloten. Dit is daarom het moment om het initiatief en Kadernota naast elkaar leggen. In de eerste plaats om te beoordelen of u het initiatief – net als wij – waardevol vindt om bij uitzondering een plaats te geven in het buitengebied. In de tweede plaats om – als u de waarde deelt – het initiatief in de kadernota te verankeren.

1. Initiatief De Leemgaard

Met het initiatief dat ons voor ogen staat willen wij twee doelen bereiken. Het eerste doel is het verrijken van het aanbod van ouderenhuisvesting in de gemeente. Het tweede is een landschapelijk doel: het beter benutten, openstellen en opwaarderen van de natuurwaarden van het landgoed De Leemgaard.

Huisvesting voor ouderen

De gemeente Haren is één van de sterkst vergrijzende gemeenten in de provincie Groningen. Daar stelt zij weliswaar een ruim aanbod van woon- en zorgvoorzieningen tegenover. Toch is die markt in beweging. De Erasmusheem sluit in 2013 haar deuren waardoor de druk op de markt wordt verhoogd. Daarbij is het aanbod merendeels conventioneel, gebaseerd op woonformules voor ouderen die een halve eeuw geleden zijn geïntroduceerd. Alleen Weltevreden/Glimmen wijkt af van deze traditionele huisvestingsvorm.

Het initiatief waarvoor wij draagvlak werven is gericht op een andere vorm van wonen voor ouderen. Een vorm waarbij ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en vooral actief en onderling redzaam kunnen blijven. Zorg speelt daarbij weliswaar een rol, maar het zo lang mogelijk uitstellen van de zorgvraag is de voornaamste doelstelling.

Als ouderen zijn wij zelf tot dit initiatief gekomen. Het moment waarop wij – bewoners en eigenaar van het landgoed – fysiek niet langer in staat zijn De Leemgaard te bewonen en te beheren nadert. Tot nu zijn wij in dat beheer zeer actief en willen wij dat in de toekomst ook nog graag blijven. Bij beoordeling van het aanbod van wonen voor ouderen wegen wij daarom deze woonwens mee: kleiner wonen maar wel zelfstandig, in een zelfgekozen leefomgeving waarin wij nog lange tijd actief kunnen blijven. Actief met zelfverkozen activiteiten in relatie tot de omgeving en wat die omgeving biedt.

In deze wens staan wij zeker niet alleen. Zowel in eigen kring als daarbuiten zien wij een verandering in de eisen die ouderen stellen aan de door hen gewenste woonvorm. In de actuele markt ziet men, dat de behoefte aan vraaggestuurde woonvormen voor ouderen toeneemt. Het vormt onderwerp van een landelijke discussie. In een onlangs gepubliceerd rapport van de Raad voor de Volksgezondheid & Zorg – Redzaam Ouder – wordt een oproep gedaan om andere woonvormen voor ouderen te stimuleren en de zorg voor hen te hervormen. Ook voor de Raad geldt als doelstelling om ouderen zo lang mogelijk weg te houden van de professionele zorgverlening. Ouderen kunnen meer onderling en met hun netwerk regelen en meer verantwoordelijkheid nemen door hen woonvormen aan te reiken waarin zij langer zelf en actief de regie in handen hebben. De rol van de professionele zorgverlening is daarbij niet langer van een eerste, maar van volgende orde, vraaggestuurd. Deze stellingname sluit exact aan op ons initiatief.

In de wetenschap dat inwoners van Haren hoge eisen stellen aan hun woning en leefomgeving veronderstellen wij, dat er juist in deze gemeente markt is voor een gering aanbod van bijzondere en zelfstandige woningen voor mensen die actief ouder willen worden. In uw ontwerp Kadernota erkent ook u dat er een groot tekort is aan hoogwaardige appartementen met of zonder zorg. Daarvoor bieden wij nu een aanbod dat past bij de karakteristiek van de gemeente. Haren – de beste gemeente van 2011 – wordt nog beter door haar markt voor deze doelgroep met dit initiatief te verrijken.

Verbeteren natuurwaarden

Het landgoed De Leemgaard is gevestigd op grond en in gebouwen die voorheen agrarisch benut werden. Het landgoed beslaat ruim 5 ha. De voormalige boerderij is nu particulier woonhuis, deels in gebruik als Bed & Breakfast. De landinrichting is door menselijk ingrijpen – nu het agrarisch gebruik is verdwenen – gewijzigd en meer op de woonfunctie toegespitst. Het landgoed is niet toegankelijk voor publiek.

Door het voorstel om het gebruik van het landgoed nu te veranderen ontstaat de kans om de inrichting geleidelijk in overeenstemming te brengen met de biotoop van het omliggende landschap. De Leemgaard ligt op de grens van de ecologische hoofdstructuur in het in de kadernota gedefinieerde deelgebied De Hondsrug; de drukste zone in het buitengebied. Dit deelgebied wordt het meest intensief bewoond en gebruikt, ook in recreatieve zin. Een ingreep op het landgoed is van effect op zowel verbetering van de natuurwaarden als vermindering van de druk op de ecologische hoofdstructuur. Wijziging van aanplant en vergroten van de verscheidenheid in het bos leveren een substantiële bijdrage aan deze aangrenzende hoofdstructuur. Openstellen van het landgoed verlicht voorts de druk van recreanten op omliggende waardevolle natuurlandschappen.

Bebouwing van allure

De door ons voorgestelde bebouwing is afgestemd op de natuurlijke omgeving. Op ongeveer 130 m vanaf de Dalweg ligt een hoofdgebouw in het bos, ontsloten door een oprijlaan. Dit hoofdgebouw – 't Huis te Onnen – herbergt wonen, collectieve en publieke functies. Rond dit hoofdgebouw zijn enkele zelfstandige eenheden als een 'familie' gegroepeerd. De materialisering van zowel het hoofdgebouw als de omliggende eenheden is van een duurzame houtsoort. Als voorbeeld daarvan kent u het prijswinnende complex van de Mikkelfhorst in uw gemeente. Het geheel krijgt allure door de uitstraling van het materiaal in relatie tot de bosomgeving, de statige ontsluiting, de architectuur van de gebouwen en de samenhangende groepering van hoofd- en afzonderlijke gebouwen. Bijzonder is het complex ook door het gebruik ervan door bewoners. Niet alleen wonen zij daar maar zij werken er ook in de collectieve ruimtes aan het landgoed of aan activiteiten die de functie van het landgoed versterken. In termen van uw kadernota gaat het hier om 'een meer groen-stedelijk woonmilieu met een eigen identiteit in samenhang met landschaps- en natuurontwikkeling.'

Het ontwerp anticipeert op een duurzaam gebruik van energie en opwekking ervan, waar de ruimte die het landgoed biedt en de aanwezige grondstoffen zich goed voor lenen. In een volgende ontwerpfase wordt hieraan in het bijzonder aandacht besteed.

Een gedetailleerde uitwerking van het initiatief treft u aan in bijgevoegd voorstel, 'Landgoed De Leemgaard, 't Huis te Onnen.'

Reactie provincie Groningen

In voorgaande gesprekken met de gemeente heeft u aangegeven, dat ook de provincie een belangrijke stem heeft bij ontwikkelingen in het buitengebied. Haar oordeel volgt overigens pas nadat u het initiatief ondersteunt en helpt het verder te brengen. Vanwege de waarde die u hecht aan het oordeel van de provincie hebben wij bij de afdelingen Landschap & Cultuurhistorie en Provinciaal Bouwheerschap een oordeel gevraagd over het initiatief voor zo ver het nu is uitgewerkt.

De provincie erkent, dat er op het gebied van ouderenhuisvesting – deels noodzakelijke – veranderingen gaande zijn. Een initiatief tot oprichting van een alternatieve woonvorm met zorg kan daarom als 'bijzonder' worden aangemerkt.

Dat geldt ook voor de vestiging van een dergelijk concept in het buitengebied. De inpassing van het woonconcept zou echter vanuit een hoger schaalniveau kunnen worden benaderd om zowel een goede ruimtelijke structuur te verkrijgen als ook een meerwaarde op te leveren voor de natuur. Bedoeld wordt de schaal van Appelbergen tot noordelijk van het viaduct, met de Hoge Hereweg – een belangrijke historische ader – als westelijke begrenzing.

De provincie geeft in overweging om te onderzoeken of het landgoed vanaf de Hoge Hereweg te ontsluiten is. Zo ook kan worden onderzocht of de begrenzing tussen bos en eslandschap – die nu over het op de Leemgaard aangelegde bos loopt – weer in ere zou kunnen worden hersteld. De resultaten van dergelijke onderzoeken zullen dan consequenties hebben voor de eerste ordening van gebouwen zoals de initiatiefnemers dat nu hebben gedaan. Een ordening die meer refereert aan voormalige landgoederen: een hoofdgebouw en een beperkt aantal bijgebouwen.

De provincie heeft de initiatiefnemers het advies gegeven bij u in ieder geval steun te verkrijgen op visie en programmatisch concept. Als volgende stap kan er dan gewerkt worden aan een groter plan waarin ook De Leemgaard is begrepen, wel of niet via een eigenstandige procedure.

2. Verzoek aan de gemeente

De initiatiefnemers verzoeken u ons voorstel in de periode van vaststelling van de kadernota Buitengebied Haren serieus te beoordelen, zowel ambtelijk als politiek. Wij zullen hierom – na het indienen van dit voorstel – contact opnemen met de projectleider om u en een deskundig ambtelijk team uit te nodigen voor een presentatie van en een nadere toelichting op ons voorstel, vooraf aan uw interne afweging. Een initiatief als dit is niet in één keer breed gedragen en geaccepteerd. Daarvoor is het nodig om ideeën en kennis erover uit te wisselen, om bij te sturen waar nodig. Zowel u als wij moeten het als een aanwinst ervaren. Het is ook van belang om van u te vernemen of de gemeente ons kan en wil faciliteren bij een initiatief dat wordt uitgewerkt vanuit een ruimer perspectief. In een samenwerking kunnen gewenste onderzoeken en plancorrecties in onderlinge overeenstemming worden uitgevoerd.

3. Inpassing in ontwerp Kadernota

Commentaar op uw ontwerp Kadernota is voor ons relevant wanneer u na beoordeling ons initiatief in beginsel ondersteunt. In de praktijk zal het initiatief in overleg met uw medewerkers daarna een verdere uitwerking en precisering krijgen. Het is in dat geval dan wel van belang dat de Kadernota er uitdrukkelijk de ruimte voor biedt. Nu is in het ontwerp ervan 'nieuwvestiging van woningen op nieuwe locaties' uitgesloten. Toch wordt op meerdere plaatsen in de nota nieuwvestiging niet uitgesloten, mits 'Mocht een initiatief passen in de lijn van de kadernota, dan kan voor deze ontwikkeling een eigenstandige procedure worden gestart.' Het wel of niet uitsluiten berust op een nadere afweging uwerzijds.

Het is daarom dat wij de volgende opmerkingen plaatsen over de ontwerp Kadernota:

Pag. 9, voorlaatste alinea:

'Van alle ontwikkelingen een vergroting van een agrarisch bedrijf.'

In deze alinea willen wij in ieder geval vermelding van het initiatief De Leemgaard.

Pag. 78, 2^e alinea:

'De gemeente staat een vergroting van het routenetwerk dan ook niet voor.'

3 Tot ons initiatief behoort het openstellen van het Landgoed. Dat betekent uitbreiding van het routenetwerk. Mogelijk kan de route van het Pieterpad worden geleid over het landgoed. Wij pleiten ervoor deze uitbreiding toe te staan. Op pag. 19, punt 4, stelt u zelf immers: 'Vergroten toegankelijkheid: laarzenpaden en knuppelpaden ontwikkelen als aanvulling op de zandpaden van de Hondsrug.' Vergroten van het netwerk verlaagt de druk op het bestaande netwerk van recreatieve routes in gevoelige natuurgebieden in de omgeving.

4 Pag. 79, laatste alinea en 80, eerste twee alinea':

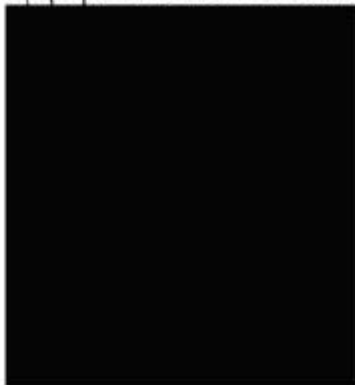
Wij gaan ervan uit, dat ons initiatief en wat hier in de Kadernota is gesteld over mantelzorg met elkaar in overeenstemming te brengen is.

4. Tot slot

Met het voorgaande en met de bijlage verwachten wij u een goed beeld te hebben verschaft van ons initiatief en van de uitzonderlijkheid ervan. Zoals hiervoor gesteld nodigen wij u binnen de periode van vaststelling van de Kadernota uit om het initiatief te presenteren aan een forum van politici en ambtelijk deskundigen voordat het initiatief aan een interne afweging wordt onderworpen.

Vriendelijke groet,

Naar de samenwerkende partijen,

1 BIJLAGE: boekwerk 'Landgoed De Leemgaard: 't Huis te Onnen'.

**F. Landgoed De Leemgaard, Dalweg 1, 9755 TJ Onnen,
24 juli 2012**

Reactie 1

Het initiatief wordt als een principeverzoek behandeld. Een dergelijk verzoek zal geen directe doorvertaling krijgen in de kadernota of het bestemmingsplan Buitengebied. Wel is het beleid ten aanzien van wonen in de kadernota aangevuld (zie onderstaand). Omdat het gaat om een omvangrijk initiatief dat in strijd is met het algemene uitgangspunt dat er geen bebouwing in het buitengebied wordt toegevoegd, zal het initiatief apart door de gemeente worden beoordeeld. Indien de gemeente tot een positief principebesluit komt, zal een aparte bestemmingsplanprocedure moeten worden doorlopen.

Het initiatief bevat twee algemene aspecten, welke relevant zijn voor de kadernota. Het eerste is de omgang met nieuwe landgoederen en het tweede is de ouderenhuisvesting.

De kadernota bevat reeds een paragraaf over landgoederen. Nieuwe landgoederen worden niet uitgesloten, maar een directe mogelijkheid tot realisatie van landgoederen wordt niet opgenomen in het bestemmingsplan. Per geval zal een grondige afweging moeten plaatsvinden. Dat geldt ook voor het initiatief van Landgoed de Leemgaard.

Het onderwerp ouderenhuisvesting komt in de kadernota niet aan bod. Vanwege de groeiende vraag naar bijzondere woonvormen, waarbij ook zorg regelmatig een grote rol speelt, is de kadernota op dit onderwerp aangevuld. Deze trend wordt op pagina 2 van de inspraakreactie beschreven.

Er was al een paragraaf over mantelzorg opgenomen. Alleen mantelzorg dekt niet helemaal de lading. De kadernota wordt aangevuld met enkele trends in nieuwe woonvormen.

Reactie 2

Bij deze alinea gaat het om ontwikkelingen die vaker voorkomen, zonder dat er een specifiek project wordt genoemd. Omdat de gemeente wel verwacht dat initiatieven voor kleinschalige woonvormen zich vaker zullen gaan voordoen, is deze alinea wel aangevuld.

Reactie 3

De gemeente bedoelt daarmee de vergroting van het routenetwerk binnen bestaande natuur- en recreatiegebieden. Indien er nieuwe natuur- of recreatiegebieden worden aangelegd, zal er ook opnieuw een afweging moeten worden gemaakt of er nieuwe routes kunnen worden aangelegd. De zin in de kadernota over vergroting van het routenetwerk wordt aangepast.

Reactie 4

De kadernota wordt aangevuld met een paragraaf over nieuwe woonvormen, meer aansluitend op de huidige trends en ook de visie achter het initiatief.

6

Aan het college van
burgemeester en wethouders
Postbus 21
9750 AA Haren

HAREN			
Code	-1.731.21	Nr	7369
25 JUL 2012		Week	
BMO		Raad	
V&H		W	
Dienstv.		B	
BORG		S	
RMZ	e	Zegse, 24 juli 2012	
S&I	IB		

Betreft: reactie ontwerp kadernota buitengebied

Geacht college,

Hierbij reageren wij schriftelijk op het ontwerp kadernota buitengebied Haren.

Onze reactie betreft hoek Lageweg / Kampsteeg.

Op deze plek heeft lang een boerderij gestaan (de contouren/funderingen van de koestal zijn nog zichtbaar). Mijn opa [redacted] en mijn vader [redacted] woonden daar destijds. Een foto van de boerderij vindt u bijgaand.

In 1948 is de boerderij door brand verwoest en niet opgebouwd. In de jaren daarna is de bouwbestemming vervallen.

Wij dragen twee opties aan.

Ten eerste, herbouw boerderij / woning. De oude funderingen opruimen of eventueel hergebruiken. De boerderij moet zodanig worden ontworpen, dat het iets toevoegt aan het landschap

Een tweede optie zou kunnen zijn het realiseren van een landgoed.

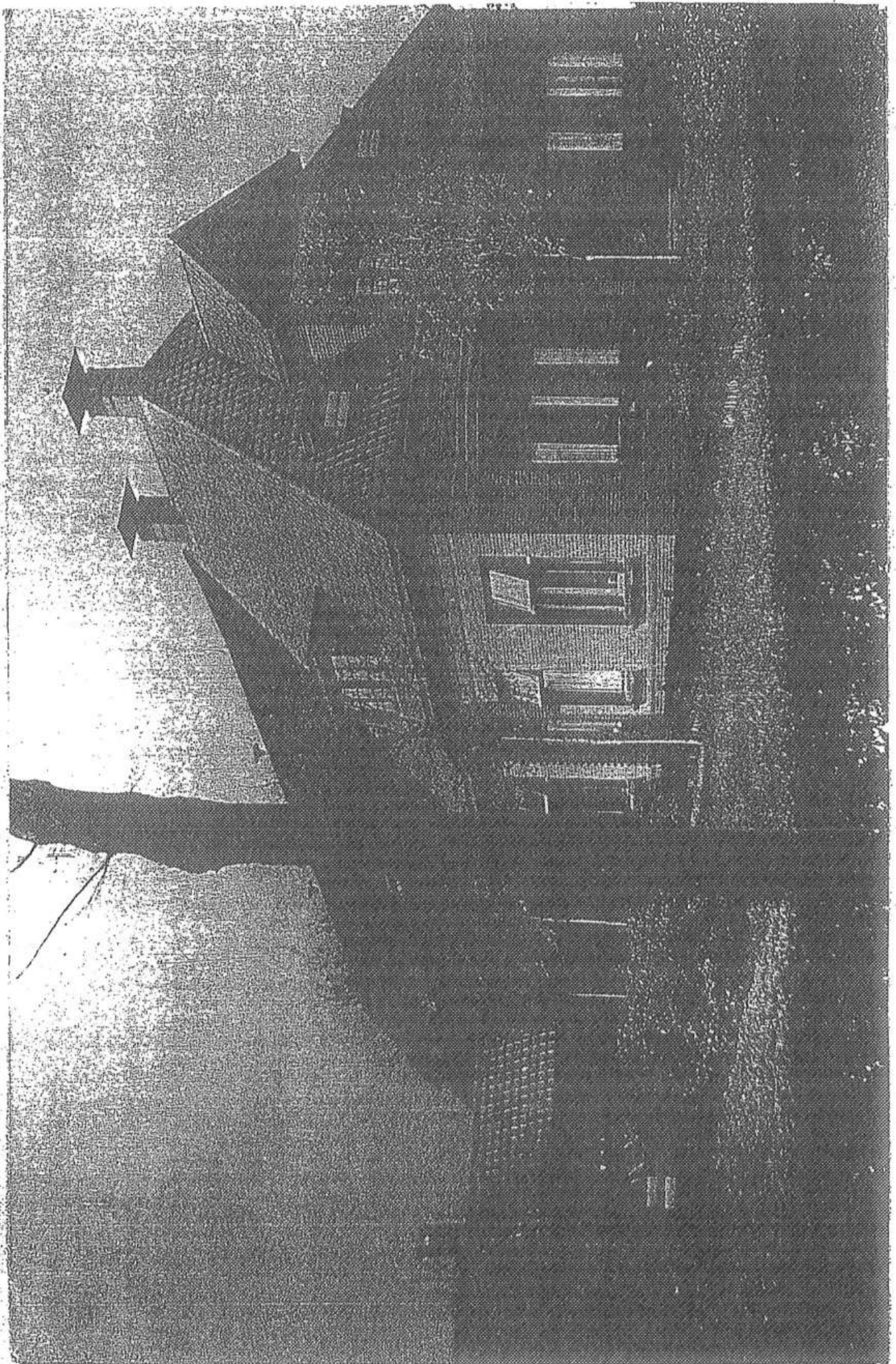
Graag zouden wij over beide opties in overleg gaan met de gemeente.

De kadernota geeft duidelijk aan dat er maar weinig ruimte is voor bouwen in het buitengebied. In bovengenoemd voorstel wijzen wij er op dat op de genoemde locatie in het verleden een boerderij gestaan heeft.

Wij zijn uiteraard graag bereid in een gesprek ons verzoek nader toe te lichten.

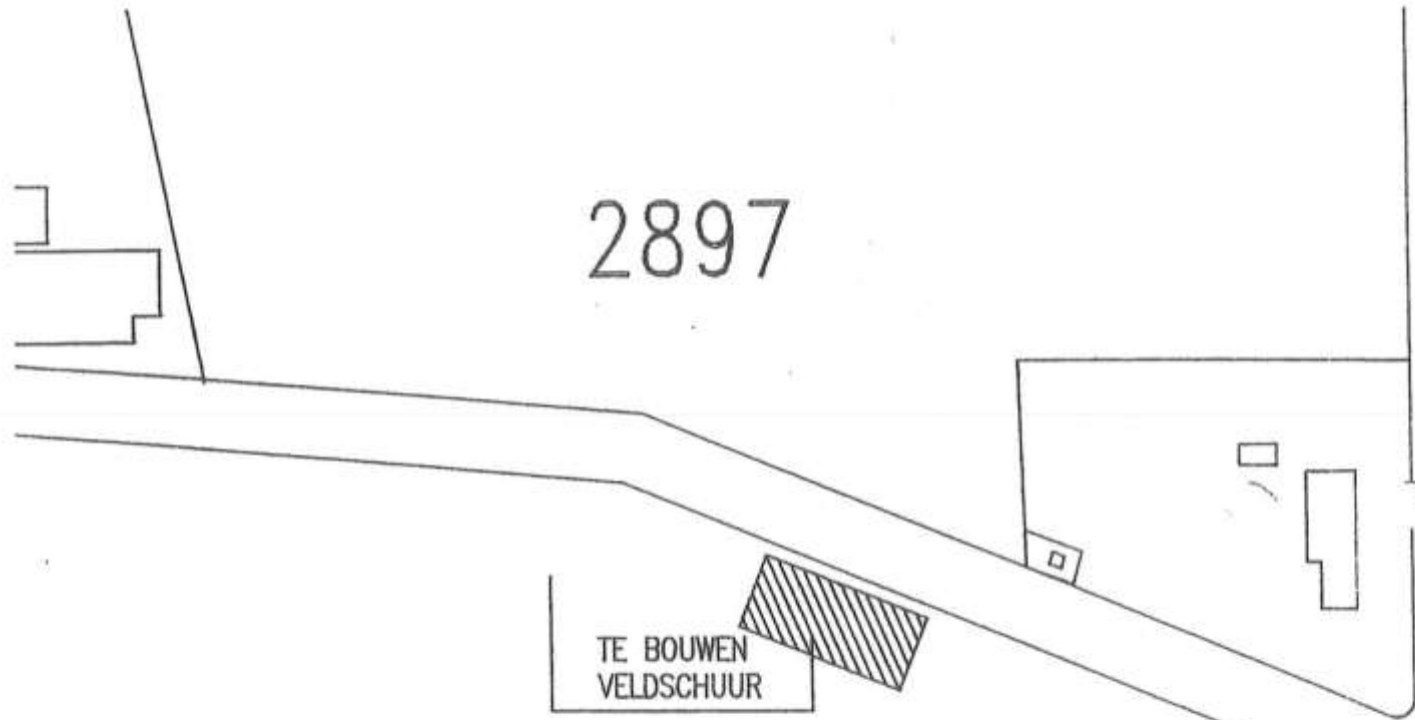
Met vriendelijke groeten,

2897

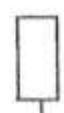

TE SLOPEN
SILO \varnothing 6000 MM

TE SLOPEN SCHUUR
3000X9000MM

TE SLOPEN STOOK-
HUT 3000X4000MM

2896

G. Insprekers G, 25 juli 2012

Uitgangspunt voor het bestemmingsplan betreft het vigerende bestemmingsplan. In het vigerende bestemmingsplan is geen bouwmogelijkheid opgenomen. Herbouw van een boerderij of een woning wordt niet toegestaan. Het bestemmingsplan laat nieuwe bebouwing in het buitengebied niet toe, mits er sprake is van een kwaliteitsimpuls voor de locatie en de omgeving. Daarbij hecht de gemeente erg aan de van oudsher kenmerkende koppeling tussen woning en landschap. Voorbeelden hiervan zijn de ontwikkeling van nieuwe landgoederen, bijzondere woonmilieus (bijvoorbeeld een buitenplaats), splitsing van voormalige agrarische bebouwing of vervangende nieuwbouw. Vervangende nieuwbouw is niet mogelijk, omdat er reeds in de vigerende situatie geen bebouwing (meer) is toegestaan. Het verzoek voor realisatie van een landgoed ter plaatse wordt als een principeverzoek behandeld. Echter, op voorhand kan worden aangegeven dat het perceel waar het om gaat niet tot een landgoed kan worden aangemerkt. Het voldoet niet aan het criterium dat het een terrein betreft van ten minste 5 ha.

Overigens krijgen dergelijke verzoeken überhaupt geen doorvertaling in de kadernota of het bestemmingsplan, maar zullen apart worden afgewogen. De inspraakreactie heeft daarmee geen wijziging van de kadernota tot gevolg.

H

Vereniging
Dorpsbelangen
Onnen:

Onnen, 24 juli 2012

Aan het college van burgemeester en wethouders
in de gemeente Haren
t.a.v. de heer P.G.Teerhuis
Raadhuisplein10
Postbus 21
9750 AA HAREN

HAREN			
Code	- 1.731.21	Nr.	7380
	25 JUL 2012	Week	
BMO			Raad
V&H			W
Dienstv.			B
BORG			S
RMZ			Dir.

Betreft: reactie op ontwerp-kadernota bestemmingsplan buitengebied Haren.

Geacht college,

Graag maken wij van de gelegenheid gebruik te reageren op de ontwerp-kadernota bestemmingsplan Buitengebied Gemeente Haren welke op 15 juni jl. voor inspraak is gepubliceerd.

Het bestuur van Dorpsbelangen Onnen is blij dat er nu vaart wordt gezet achter de herziening van het bestemmingsplan uit 1990, dat op vele punten achterhaald is, zowel door de ontwikkelingen in het buitengebied als door de veranderde landelijke en provinciale wet- en regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening en milieu. Het biedt de mogelijkheid een aantal voor het dorp Onnen belangrijke knelpunten en initiatieven onder de aandacht te brengen en in het bestemmingsplan te benoemen of te regelen.

In paragraaf 9.3 Handhaving geeft u aan dat draagvlak hiervoor van essentieel belang is en dat bij het opstellen van de kadernota is gezocht naar breed maatschappelijk draagvlak. Dit uitgangspunt onderschrijven we van harte. Belangrijke peilers onder draagvlak voor een plan of een visie zijn toegankelijkheid van de tekst en zorgvuldigheid in het weergeven van de onderbouwende informatie. Tot onze spijt is dat in de kadernota niet overal het geval. Dat maakt het lezen van deze nota voor een belangstellende burger soms eerder een worsteling dan een inspirerende ontdekkingstocht door ons mooie buitengebied. We zijn zo vrij hiervan een aantal voorbeelden te noemen, in de hoop dat bij het maken van de door de raad (?, dat is ons ook niet duidelijk geworden uit de nota) vast te stellen eindversie de tekst nog eens kritisch bekeken wordt.

- ① Daarbij willen we nog het voorstel doen de tekst, vooral van hoofdstuk 3, meer te illustreren met foto's: beelden vertellen vaak duidelijker waar het in ons buitengebied om gaat. In hoofdstuk 1.2 blz. 9 zou ook al een kaart opgenomen kunnen worden met daarop de delen van de gemeente, waarover deze kadernota handelt, zodat duidelijker wordt welk deel erbuiten valt (Paterswoldse meer). In elk geval moet dat op de visie- en deelgebieden kaarten in de legenda worden opgenomen. Op zo'n overzichtskaart zouden ook al de Natura2000-gebieden en het deel van de gemeente binnen het Nationaal landschap Drentsche Aa aangegeven kunnen worden. Pas in de bijlagen komen die wat duidelijker naar voren. Op verschillende plaatsen in de tekst is het handig daar even naar te verwijzen.
- ②

Opmerkingen bij de tekst.

- ③ p.10: het begrip 'alledaagse' is nogal vaag en ook in het vervolg is naar ons idee onduidelijk wat het onderscheid is tussen de genoemde ontwikkelingen.
- ④ p. 17: die afscheiding van de Hondsrug van haar omgeving door A28 en spoorlijn geldt niet voor het zuidelijk deel ervan. Ook in het Drentsche Aa deel komen bijzondere natuurwaarden voor.
- ⑤ p. 21, 2.7 : de discussie over grondwateroverlast hebben we ook aangekaart bij het bestemmingsplan Onnen: volgens ons gaat het om hemelwateroverlast dat moet kunnen infiltreren.
- ⑥ p. 22 bovenaan: Tevens staat herstel etc.: zin is niet af en bovendien: de plekken van lokale kwel zijn erg zeldzaam geworden.
- ⑦ p 24: wat is de zin van het opnemen van deze geheel achterhaalde tekst en grafiek uit het Woonplan 2004, waarin nog sprake is van een niet meer bestaand AZC en het effect daarvan op de bevolkingsgroei van Haren? Het ligt veel meer voor de hand in Hoofdstuk 3.4.5 Wonen even in het kort de ontwikkeling van het aantal inwoners tot en met 2011 (gegevens gratis beschikbaar bij het CBS) te laten zien, ook die van de dorpen.
De alinea op pagina 25 hangt volstrekt in de lucht: wat is het verband met het voorgaande?

Hoofdstuk 3: Gebiedsanalyse

- ⑧ p.27. 3.1: Het ijs stuwt de gronden op, wat resulteert etc. is wel heel kort door de bocht. Die keileem lag er toch nog niet?
Het gebruik van de term stuifzandcomplex voor Appelbergen is verwarrend omdat bij stuifzand meestal aan de zandverstuivingen worden gedacht als gevolg van overbegrazing door schapen in de 18e en 19e eeuw (zie p.29)
- ⑨ p.28: het heel schematische verhaal van de pingoruïnes kan heel aanschouwelijk worden gemaakt door hier de foto van pagina 60 te plaatsen en in de beschrijving te zetten dat het steeds ronde vormen zijn.
De beken vormen samen met de Hondsrug een hydrologisch samenhangend geheel: juist niet, De Hondsrug vormt de waterscheiding tussen beide systemen.
- ⑩ p.28 3.2: weergegeven van ontstaan van de essen: ook weer heel kort door de bocht.
- ⑪ p.29: verschillende plassen aan de westzijde van Hondsrug zijn toch ook ontstaan door zandwinning t.b.v. aanleg A28?
- p.30: 3.3: laatste twee alinea's onzorgvuldig geformuleerd:
- ⑫ Vanwege de hoogteverschillen (niet hoogtegradiënten) zijn de overgangen (dat zijn juist de gradiënten en dus de flanken) tussen de drie gebieden bijzonder. Ze worden besproken bij de Hunzelaagte, niet bij de Hondsrug!.
Op topografische kaarten heeft de voortzetting van de Hunze na het Zuidlaardermeer Drentsche diep als toponiem: die naam zou dan ook overal in de tekst gebruikt moeten worden.
- ⑬ p. 31: 3.3.1: Bekensysteem van de Drentsche Aa (niet: van de beek Drentsche Aa)
Een korte uitleg (kader, vergelijkbaar met de uitleg over pingo's) over verschillen tussen beneden- en midden- en bovenloop van een beek zou helpen de landschappelijke verschillen duidelijk te maken.
Besloten venen etc. : **tussen** suggereert verbinding, die er niet is.
- ⑭ p. 32: term lust – en leisurelaag uitleggen

- 15 [allicht in laatste zin loopt vooruit op wat later pas besproken wordt, de verpaarding
p.33: 3.3.2: Hondsrug
Hogere ligging van de rug : anders was het toch geen rug?
Dobben: verschil met pingoruines?
Landgoederengordel op overgang naar het Drents plateau : de Hondsrug hoort toch tot het Drents plateau?

- 16 [p.34: Hunzelaagte
Uitgestrekt open veenontginningslandschap
17 [p.35: petgaten heten nergens poelen. Poelen zijn door de mens gegraven veedrink- of bluswatergaten. Petgaten zijn door vervening ontstane plassen, vaak vergroot door het wegslaan van de legakkers, waarop het veen te drogen werd gelegd. Dat geldt ook voor het Paterswoldse meer en de plassen van de Wolddelen en Sassenhein(zie ook 4.7)

Hoofdstuk 4: Trends en ontwikkelingen

- 18 [p. 38: tabel oppervlakte cultuurgrond: onwaarschijnlijk getal in 2004.
Vraag: de oppervlakte cultuurgrond binnen Haren is eerder af- dan toegenomen: hebben die bedrijven gronden buiten de gemeente?

- 19 [p.39: 4.3 Natuur: behalve N2000 en EHS zijn er nog tal van andere gebieden en gebiedjes die waardevol zijn. Bij de beschrijving van de natuur in de Hunzelaagte zou het niet misstaan Het Groninger Landschap te noemen, die het grootste deel van de reservaatgebieden in eigendom en beheer heeft of krijgt.

Hoofdstuk 5

- 20 [5.1 p. 43 derde alinea: door natuurontwikkeling en ontsluiting als gevolg van kaden waterberging is er ook toename van recreatie in Hunzelaagte. Hierin sturen is belangrijk.

- 21 [p.44: de laatste regels onder het kaartje zijn niet te begrijpen.

- 22 [5.3, p.49 /50: nieuwe esrandbeplantingen alleen daar waar ze ooit aanwezig waren. Wat betreft het accentueren van de rand van de Hondsrug en de openheid van de Hunzelaagte: juist het plaatselijk openhouden van de zichtlijn, bijvoorbeeld in het eerste deel van de Koelandsdrift vanaf de Bareldssteeg geeft de ruimtelijke beleving van het hoogteverschil tussen Zuidveld en de Onnerpolder.

- 23 [p.50: laatste regel alinea over Wonen. Nieuw te bouwen woningen mogen toch best hedendaags zijn? Als ze maar passen bij of in de omgeving, wat betreft stijl en vooral ook afmetingen. Daar staan al teveel slechte voorbeelden van.

- 24 [p.51: Natuur: laatste twee regels zijn eveneens niet te snappen.

- 25 [5.4 Hunzelaagte
p. 55: Natuur: In de openheid van het gebied domineert de skyline van de stad Groningen aan de horizon. Dat geldt misschien voor een deel voor de Oosterpolder, maar in het grootste deel van de Hunzelaagte kijk je uit op de rokende fabrieken en container opslagplaats (in de winter fel verlicht) langs het Winschoterdiep! Op het grondgebied van Hoogezand-Sappemeer zou dat filter moeten komen, niet aan de Onnense zijde van het Drentsche diep, maar het mag ook

niet het kenmerkende beeld van de passerende trein van en naar Winschoten vanaf de Hondsrug over de polder wegnemen .

26 [Wat is verschil tussen moerasbosje en broekbosje?

Hoofdstuk 6: Uitgangspunten

27 [p.62: alle karakteristieke panden: op grond van welke criteria ?

28 [p. 73: tabel: wat is VAB- beleid?

29 [Hoofdstuk 7: Het opnemen van kaders voor een beeldkwaliteitsplan voor het buitengebied is een goed initiatief.

Hoofdstuk 8 Milieuafweging

In dit hoofdstuk wordt verschillende keren geconcludeerd dat de effecten van verschillende ontwikkelingen (zeer) gering zijn, zonder concrete onderbouwing.

30 [De bedoeling van de kadernota is toch om elke ontwikkeling of initiatief aan de geformuleerde uitgangspunten en kaders te toetsen? Dan zal wel blijken wat het effect is en kunnen conclusies getrokken worden of deze wel of niet moet worden toegestaan.

Of is het doel van dit hoofdstuk om aan te geven dat het nieuwe bestemmingsplan niet MER-plichtig is? Dat zou dan ook expliciet vermeld moeten worden.

Belangrijke punten voor Onnen:

Voormalige Camping De Fruitberg alias Onnenstaete

31 [In de tekst van de nota zijn we helaas nergens de naam De Fruitberg tegengekomen. We zijn van mening het nieuwe bestemmingsplan juist benut moet worden de algemeen erkende ongewenste ontwikkeling van deze markante plek op de Onneres sinds de verkoop aan een projectontwikkelaar ten goede te keren. Dat geldt zowel voor de functie van het gebied, als het karakter ervan. De al ontwikkelde ideeën het terrein als basis te benutten voor een landgoed ondersteunen wij van harte. Voorts zijn we van mening dat de in het verleden afgesproken groene omwalling **binnen** het gebied van de voormalige camping moet komen en niet ten koste mag gaan van de openheid van de Onneres. Dat is ook in tegenspraak met de door de gemeente gekoesterde 'wens om de essen weer beleefbaar (bedoeld is waarschijnlijk 'leesbaar') te laten zijn door hun oorspronkelijke openheid terug te brengen en te benadrukken' (p.49/50). Ook bij aanleg binnen het voormalige kampeerterrein moeten gebiedseigen, inheemse bomen en struiken worden aangeplant.

Open vaarverbinding Onnervaart –Drentsche diep

32 [Zoals wij u onlangs in onze brief van 24 juni jl. hebben laten weten, is een werkgroep onder verantwoordelijkheid van het bestuur van Dorpsbelangen Onnen vanaf zomer 2010 met grote inzet bezig een plan te maken voor het weer bereikbaar maken van het Onner haventje via een uit te diepen Onnervaart en de restauratie of herbouw van het in de jaren '50 van de vorige eeuw verdwenen sluisje. Om deze plannen te realiseren vinden wij het van groot belang dat ze worden meegenomen bij de verdere uitwerking van de kadernota en de voorbereiding van het bestemmingsplan buitengebied. Dat geldt uiteraard voor de vaart en het hopelijk op termijn aan te leggen sluisje, maar ook voor het mogelijk maken van kleinschalige voorzieningen in en rond het haventje, dat volgens de kaart van het vorige jaar vastgestelde Bestemmingsplan Onnen ook tot het buitengebied hoort.

Naar ons idee voldoen de tot nu ontwikkelde plannen aan de voor de Hondsrug (p.53) en de Hunzelaagte (p.55) in de kadernota genoemde uitgangspunten met betrekking tot recreatie en toerisme. ze leveren een bijdrage aan de recreatieve infrastructuur op de Hondsrug als nieuw in te richten, kleinschalig toeristisch opstappunt (TOP) passend in het bestaande netwerk

(door de aanleg van de verbinding vanaf Cantensveen naar de Noorderlandsdrift sinds 2009 intensief benut). Tevens zal het een nieuwe schakel zijn in het waternetwerk die de vaarweg opent naar de stad Groningen (en verder) en het Zuidlaardermeer. Behalve vanaf de Noorder en Zuider hooidijk kan dan de bijzondere natuur van de Onnerpolder ook vanaf het water worden beleefd (aanvullend op wat vermeld staat op p.55, recreatie).

Ontwikkeling terrein Hooiveld

33 Net als het haventje valt ook het terrein Hooiveld in het buitengebied, met nog steeds een agrarische functie. Nu de plannen om hier woningen te bouwen zijn losgelaten, zal dit gebied vrijwel zeker ook onderdeel van het buitengebied blijven. Wel zal de functie vermoedelijk veranderen in woonbestemming. Volgens de kadernota zal bij hiervoor te ontwikkelen (ver)nieuwbouw van de huidige agrarische gebouwen een beeldkwaliteitplan moeten worden opgesteld. In de geest van de visie op de openheid van de Hunzelaagte mag er geen bebouwing buiten de grenzen van de huidige gebouwen komen en moeten de nu aanwezige open ruimten ter weerszijden blijvend doorzicht geven op de daar achtergelegen polder.

Wij hopen dat deze voor Onnen belangrijke onderwerpen een plek krijgen in de kadernota, dan wel in het bestemmingsplan Buitengebied.

We zien een volgende versie van de kadernota dan ook met belangstelling tegemoet en hopen daarin iets terug te zien van de voorgestelde verbeteringen van de toegankelijkheid en de correctheid van de tekst.

Met vriendelijke groet,

namens het bestuur van Dorpsbelangen Onnen,

**H. Vereniging Dorpsbelangen Onnen, Felland 50, 9755
TC Onnen, 25 juli 2012**

Reactie 1

Het voorstel tot het opnemen van foto's wordt overgenomen.

Reactie 2

Voorin de kadernota wordt een overzichtskaart opgenomen. Daarnaast zal ook de deelgebiedenkaart worden aangepast, zodat duidelijk wordt welk gebied erbuiten valt. Er wordt eveneens een aparte kaart gemaakt waarop de ligging van diverse natuurgebieden inzichtelijk wordt gemaakt.

Reactie 3

Het begrip 'alledaagse' wordt gewijzigd in 'veelvoorkomende'. Dit laatste begrip maakt duidelijk dat het gaat om ontwikkelingen die regelmatig in het buitengebied voorkomen.

Reactie 4

De betreffende tekst is afkomstig uit het landschapsontwikkelingsplan. Omdat de tekst geen directe gevolgen heeft voor de kadernota op zich, wordt deze tekst niet gewijzigd.

Reactie 5

Het gaat om wateroverlast, die te maken heeft met zowel het grondwater als het hemelwater. Omdat de betreffende tekst afkomstig is uit bestaand beleid en betrekking heeft op de kernen en niet op het buitengebied, is het niet nodig deze tekst nader te omschrijven.

Reactie 6

Het woord 'centraal' ontbrak in deze zin. Deze is toegevoegd, samen met de opmerking dat de plekken van lokale kwel erg zeldzaam zijn geworden.

Reactie 7

De reactie is terecht. De tekst uit het Woonplan is verouderd. In het hoofdstuk 'trends en ontwikkelingen' komt de ontwikkeling van het aantal inwoners aan bod.

Reactie 8

Ook het keileem is een resultaat van de grote druk die ontstond door de stuw-
wing (gedurende verschillende ijstijden). De kadernota is hierop aangevuld. Overigens is de paragraaf bedoeld om een algemene indruk te geven van de wijze waarop de bodem en het reliëf zijn ontstaan. Het gaat in dit kader te ver om hier dieper op in te gaan.

De term 'stuifzandcomplex' is gewijzigd in 'bosgebied op dekzandgronden'.

Reactie 9

De foto van pagina 60 is ook op deze locatie (ingezoomd) weergegeven. Ook de tekst over de pingoruïnes is enigszins aangevuld.

De beken staan wel in verbinding met het watersysteem op de Hondsrug, vandaar dat wordt gesproken over een hydrologisch samenhangend systeem. Het klopt dat de beken niet met elkaar in verbinding staan. De tekst zal worden gewijzigd.

Reactie 10

Het ontstaan van de essen is reeds kort in de kadernota omschreven. Het doel van de kadernota is de verschillende elementen te belichten welke het beeld van het landschap bepalen. Het gaat te ver om het ontstaan van deze elementen nader te belichten.

Reactie 11

De plassen in het buitengebied van Haren niet. Wel is een deel van het Hoornsemeer bij Groningen (als uitbreiding van het Paterswoldsemeer) ontstaan door het afgraven van een zandlaag onder het veenpakket.

Reactie 12

De opmerking over hoogteverschillen is terecht. De tekst wordt gewijzigd. De flanken worden wel gerekend tot het gebied 'Hondsrug'. De tekst onder het kopje Hondsrug is aangevuld met informatie over de flanken.

Het is correct dat het toponiem 'Drentsche Diep' moet worden gebruikt voor de voortzetting van de 'Hunze' na het Zuidlaardermeer. De naam 'Drentsche Diep' (voortzetting van de Hunze) zal in de kadernota worden gebruikt. In de tekst wordt ook gesproken over de 'oude Hunze', daarmee wordt ook het Drentsche Diep bedoeld.

Reactie 13

Een korte uitleg over het verschil tussen de beneden-, midden- en bovenloop van een beek is ingevoegd. Ook wordt een afbeelding van het beekstelsel ingevoegd. Het woord 'tussen' is verwijderd.

Reactie 14

De term 'lust- en leisurelaag' wordt gewijzigd in 'leisurelaag'. De betekenis van de diverse lagen zal worden uitgelegd.

Reactie 15

Het gaat bij de betreffende zin om het feit dat er doorzichten mogelijk zijn naar lageregelegen gebieden. De zin is iets aangepast.

Een dobbe is in feite een verzamelnaam voor natuurlijke of gegraven poelen. Een pingoruïne is specifiek een door natuurlijke processen ontstaan meertje. In het buitengebied komen ook enkele meertjes voor die zijn gegraven door mensen (bijvoorbeeld ten behoeve van bluswatervoorziening).

De Hondsrug ligt op de rand van het Drents Plateau. Omdat er op het Drents Plateau meerdere ruggen liggen, kan er beter worden gesproken van de ligging op de 'overgang van de Hondsrug naar de beekdalen'.

Reactie 16

De tekst is aangepast.

Reactie 17

De tekst is aangepast.

Reactie 18

De uitschieter in 2004 is zeer opmerkelijk. Er is een nieuwe tabel ingevoegd. Daaruit blijkt overigens ook dat het oppervlak cultuurgrond is toegenomen. Het heeft misschien te maken met het begrip 'cultuurgrond'. Waarschijnlijk is de uitschieter te verklaren doordat natuurgebieden ook vallen onder cultuurgrond als deze agrarisch worden beheerd.

Reactie 19

In de betreffende tekst wordt alleen ingegaan op een beschrijving van de natuurgebieden, zonder de beherende instantie te noemen. Dat komt de uniformiteit van de tekst ten goede.

Reactie 20

In de betreffende tekst is een zin opgenomen dat ook de recreatie in de Hunzelaagte is toegenomen door de natuurontwikkeling en de ontsluiting van de kaden.

Reactie 21

De betreffende tekst is herschreven.

Reactie 22

Het gaat inderdaad om nieuwe esrandbeplanting waar deze ooit al aanwezig was. Dit is opgenomen in de kadernota. Het behouden van zichtlijnen was al opgenomen in de kadernota.

Reactie 23

Het begrip 'hedendaags' is uit de betreffende tekst verwijderd, omdat het een te onduidelijk begrip is. Als het om de stijl van bebouwing gaat, is de kadernota of het bestemmingsplan niet het richtinggevend document. Bouwplannen zullen wat betreft stijl worden getoetst aan de welstandsnota. De tekst is daarom niet verder uitgebreid.

Reactie 24

Daarmee wordt bedoeld dat ontwikkelingen, zoals een landgoed, versterking van de ecologische structuur kunnen betekenen. Dat kan echter alleen indien er voorwaarden worden gesteld aan bijvoorbeeld nieuwe natuurontwikkeling.

Reactie 25

De opmerking is terecht. Vanuit een deel van de Hunzelaagte wordt uitgekeken op de industrie langs het Winschoterdiep. De tekst is hierop aangepast. Een landschappelijk filter aan de andere zijde van het Drentsche Diep is wenselijk, maar lastig, omdat de Westerbroekstermadepolder is ingericht als natuurgebied/hoogwaterbergingsgebied en min of meer open blijft.

Reactie 26

Een broekbosje is specifiek een bosje waarbij de vegetatie sterk wordt bepaald door kwel.

Reactie 27

De aanwijzing van karakteristieke panden is niet willekeurig. Libau hanteert een systeem met criteria waaraan de panden worden getoetst. Het gaat om de cultuurhistorische waarde, de architectuurhistorische waarde, het stedenbouwkundig verband (bijvoorbeeld een ensemble), de authenticiteit en de zeldzaamheid van een pand. Indien een pand meerdere van deze waarden bevat, kan het pand als 'karakteristiek' worden aangemerkt. In de bijlagen van het bestemmingsplan wordt de lijst met karakteristieke panden (en de waarden ervan) weergegeven. Op deze manier wordt inzichtelijk gemaakt waarom een pand als karakteristiek wordt aangeduid.

Reactie 28

VAB staat voor vrijkomende agrarische bedrijven. De tekst is verduidelijkt.

Reactie 29

De opmerking wordt onder dankzegging aangenomen.

Reactie 30

In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke milieueffecten er zoal kunnen zijn door ontwikkelingen die passen binnen de kaders van de kadernota. In de tekst zal duidelijker worden vermeld dat er ook een MER wordt opgesteld en welke rol het MER speelt.

Overigens zal elke nieuwe (ruimtelijke) ontwikkeling moeten worden getoetst aan de kadernota (en het bestemmingsplan). Daarbij zullen ook de milieueffecten een rol spelen. Deze toetsing heeft een andere aard dan de toetsing van de kadernota en het bestemmingsplan aan de milieuwetgeving.

Reactie 31

De kadernota bevat algemene uitgangspunten en er wordt geen beleid geschreven voor particuliere plannen. Het bestemmingsplan zal uitgaan van de bestaande situatie. Als de plannen concreet zijn, zal in overleg met de gemeente worden afgewogen of een apart bestemmingsplan kan worden opgesteld.

Reactie 32

Het voornemen om de Onnervaart op te waarderen tot een open vaarverbinding via het Drents Diep richting het Zuidlaardermeer, zal in de kadernota worden opgenomen. Het voornemen zal in elk geval moeten worden getoetst aan het beheersplan Natura 2000. De tekst bij de gebiedsvisie voor de Hunze-laagte is aangevuld.

Reactie 33

De ontwikkeling van deze locatie zal niet in de kadernota worden beschreven. De kadernota gaat namelijk niet in op specifieke ontwikkelingen, maar geeft alleen de algemene kaders aan voor dergelijke ontwikkelingen. Wel blijft met het nieuwe bestemmingsplan de mogelijkheid bestaan om de agrarische bestemming te wijzigen naar een woonbestemming. Indien deze ontwikkeling zich voordoet, zullen de landschappelijke waarden, zoals de openheid en het behoud van doorzichten, zo veel mogelijk worden gerespecteerd.

HAREN			
Code	-1.731.21	Nr.	7381
25 JUL 2012		Week	
BMO		Raad	
V&H		W	
Dienstv.		B	
BORG		S	
RMZ		Harendermolen, 24 juli 2012	
CS1	IB		

College van burgemeester en wethouders
van de Gemeente Haren
Postbus 21
9750 AA HAREN

Betreft: reactie op Kadernota Buitengebied Haren

Geacht College,

De Stichting Behoud Landelijk Gebied Harendermolen houdt zich al meer dan 12 jaar actief bezig met het behoud van de kwaliteit in het buitengebied omsloten door de Viaductweg, Oude Boerenweg, Hoge Hereweg en Doorrid. Aangezien de Kadernota Buitengebied Haren de hoofdlijnen uitzet voor ontwikkelingen die zich in de toekomst in Harendermolen kunnen voordoen, zult begrijpen dat wij met veel belangstelling de Kadernota hebben gelezen.

Onze reactie op de Kadernota Buitengebied Haren

Allereerst wordt op blz. 33 van de Kadernota gesproken over het buurtschap Harendermolen. Over de spelling van dit buurtschap verschillen de meningen. Wij verzoeken u om in de definitieve versie van de nota alsmede in het Bestemmingsplan, 'Harendermolen' als spelling te hanteren (dus met een 'd'). Dit is ook conform de keuze van de gemeente Haren, zoals te zien is op de naamborden langs de Rijksstraatweg.

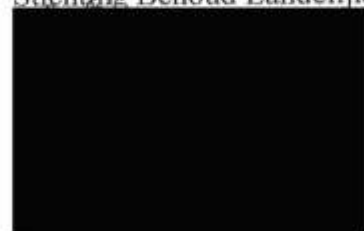
Verder begrijpen wij uit de kadernota dat u:

1. het coulisselandschap waardevol vindt en daarom houtwallen en -singels wilt versterken;
2. hecht aan de zandpaden, niet toe zult staan dat zandpaden worden verhard en dit vastlegt in het Bestemmingsplan;
3. het gebied tussen Harendermolen en Glimmen en tussen Harendermolen en Haren open wilt houden door het voorkomen van verdichting door bebouwing en/of beplanting.

Deze elementen spreken ons bijzonder aan omdat ze naadloos aansluiten bij onze doelstellingen. Mocht u om welke reden dan ook van mening zijn dat wij deze punten verkeerd hebben geïnterpreteerd, dan vernemen wij dit graag zodat wij deze punten als zienswijze in kunnen brengen.

Voor een nadere toelichting kunt u contact opnemen met ondergetekende. Ik ben bereikbaar via telefoonnummer [REDACTED] Bij mijn afwezigheid kunt u ook contact opnemen met de [REDACTED]

Met hartelijke groet,
Stichting Behoud Landelijk Gebied Harendermolen

**I. Stichting Behoud Landelijk Gebied Harendermolen,
25 juli 2012**

Reactie 1

De spelling van de naam van de buurtschap zal worden gewijzigd naar Harendermolen,

Reactie 2

De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Bonte Hoek
kwekerijen

Meentweg 18
9756 AN Glimmen
Nederland

Tel. +31 (0)50 406 12 44
Fax +31 (0)50 406 14 94
E-mail: bontehoek@bontehoek.nl
Internet: www.bontehoek.nl

HAREN			
Code	-1.731.21	Nr.	7345
24 JUL 2012		Week	
BMO		Raad	
V&H		W	
Dienstv.		B	
ORG		S	
IB		Dir.	

Kwekerijen
Nurseries
Baumschulen

Aan het College van Burgemeester
en Wethouders van de gemeente Haren,
Postbus 21
9750 AA Haren

Glimmen, 23 juli 2012

Betr.: verweerschrift Kadernota Bestemmingsplan Buitengebied gemeente Haren

Geachte heer/mevrouw,

door deze en derhalve tijdig maken wij gebruik om onze zienswijze en bezwaren kenbaar te maken met betrekking tot bovengenoemde Kadernota Bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Haren.

Onze zienswijze en bezwaren betreffen de hier navolgende aspecten:

1. bij de voorbereiding en het ontwikkelen van het plan is ons geen gelegenheid geboden hierop invloed te kunnen uitoefenen als boomkwekerij bedrijf op en rond de Glimmer Esch. Het betreft hier een gebied van ca 40 hectare waarvan een gedeelte door ons wordt gepacht. In hoofdstuk 5.2.1. en 5.3.1. voorziet het plan niet in **uitbreidingsmogelijkheden** voor ons bedrijf door in het bijzonder te stellen, dat nieuwe vestiging op andere percelen **is uitgesloten**. Dit om de openheid van de es te behouden. Dit druist o.i. in tegen het gestelde in hoofdstuk 6.3.1. dat **schaalvergroting** zich momenteel sterk voordoet in de agrarische sector en hiermee door de gemeente Haren rekening wordt gehouden. Juist op de Glimmer Esch zijn de gronden voor ons uitermate geschikt voor boomteelt. Niet alleen vanwege de grondstructuur maar ook vanwege de hoge en drogere ligging. Dit laatste is o.a. van groot belang ten tijde van de oogstperiodes van boomkwekerij producten in de herfst (eind oktober, november en december) als ook in het vroege voorjaar (half februari, maart en begin april). Vaak zijn dit natte periodes! Lagre (drassige) gelegen gronden zijn hiervoor ongeschikt.
2. in hoofdstuk 6.3. wordt gesproken over grondgebonden bedrijven (akkerbouw en melkveehouderij). **Tuinbouw**, waaronder boomteelt valt, wordt hierbij niet genoemd en dient toegevoegd te worden in uw kadernota.
3. in hoofdstuk 6.3.8. betreffende boom-, fruit- en houtteelt wordt het **verschil** tussen boom- en houtteelt niet uitgelegd. Beide hebben namelijk te maken met het telen van **houtige gewassen!** In open gebieden van de Hondsrug en Drentsche Aa acht de gemeente deze **opgaande teelten niet geschikt** en worden deze daardoor uitgesloten. De Glimmer Esch gaat hiervoor dus **"op slot"**!

ING rek.nr. 857755
Friesland Bank rek.nr. 299769216
BIC: FRBKNL2L
IBAN: NL36FRBK0299769216

Alle transacties volgens de reeds in uw bezit zijnde handelsvoorwaarden.

Unsere allgemeine Verkaufs- und Versandbedingungen, bereits in Ihrem Besitz, sind Bestandteil aller Lieferverträge, Vereinbarungen und Angebote.

Our general terms and conditions, already in your possession, are part of all our quotations, contracts and arrangements.

Root Control Productions®

Handelsregister Groningen, dossiernr. 02028630
VAT/UST-Id/BTW nr. NL817666461B01

4. in hoofdstuk 6.3.4. is geen regeling opgenomen voor **nieuw vestiging** van agrarische bedrijven in het buitengebied van de gemeente Haren. Dit kan o.i. op gespannen voet komen te staan met al of niet noodzakelijke bedrijfsverplaatsing binnen de gemeente Haren en lijkt ons onwenselijk.
5. in hoofdstuk 6.3.10 wordt **buitenopslag** niet toegestaan. Zonder verdere uitleg wat hiermede bedoeld wordt, kan dit tot gespannen situaties leiden. De producten van boomkwekerijen en zeker die van bijvoorbeeld bomen van 20 jaar oud, kunnen niet anders dan buiten (tijdelijk) worden opgeslagen en worden verladen op zwaar transport.
6. in hoofdstuk 5.3.1. wenst het plan geen sterke verkeersaantrekkende werkingen met uitzondering van fiets- en wandelverkeer. Ons bedrijf is juist **afhankelijk** van agrarisch werkverkeer, personen- en vrachtverkeer en dat breidt zich alleen maar uit in de nabije toekomst is de verwachting.

Gezien bovengenoemde aandachtspunten van bezwaar, lijkt ons een verdere uitoefening van ons bedrijf ernstig op gespannen voet te komen staan met uw kadernota bestemmingsplan buitengebied gemeente Haren. Met name is de mogelijkheid van oppervlakte uitbreiding van essentieel belang bij wijzigingen in de wet- en regelgeving, zoals wij deze in het recente verleden hebben ervaren. Denk hierbij aan de jongste mest- en gewasbescherming regelingen waardoor op de percelen minder intensief geproduceerd (lees lagere productie aantallen per hectare) kan worden. Bij handhaving van genoemd kadernota bestemmingsplan buitengebied gemeente Haren, lijkt **bedrijfsverplaatsing** buiten de gemeente Haren noodzakelijk. Wij willen u erop wijzen u, dat hiermede een langdurig traject zal moeten worden ingegaan bij het zoeken naar een andere vestigingsplaats met geschikte gronden voor boomteelt. Eveneens dient u rekening te houden met een lange termijn van verplaatsing van de verschillende generaties van aanwezige teelten. Dat een en ander met aanzienlijke kosten gepaard zal gaan, moge u duidelijk zijn en verzoeken u hiermede rekening te houden. De nodige taxaties en dergelijke zullen hieraan ten grondslag gaan liggen.

Wij verzoeken u te bevorderen dat u bij de aanwijzing van genoemde kadernota rekening zult houden met hierboven naar voren gebrachte aspecten in deze zienswijze/bezwaarschrift,

Hoogachtend,

**J. De Bonte Hoek, Meentweg 18, 9756 AN Glimmen,
24 juli 2012**

Reactie 1

De gemeente begrijpt dat situering op hoger gelegen gronden van belang is voor het bedrijf. De Hondsrug betreft in zijn geheel een hoger gelegen gebied. Binnen de Hondsrug wil de gemeente de essen open houden. Het landschappelijk en cultuurhistorisch belang van de aanwezigheid van open essen in het landschap is voor de gemeente van grote waarde. Door de aanwezigheid van boom- of houtteelt gaan zichtlijnen in het landschap verloren. Bovendien is de beplanting gebiedsvreemd en heeft daarmee een grote impact op het landschap. Ook in het vigerende bestemmingsplan is reeds aangegeven dat bosbouw (dus ook houtteelt en sierteelt) op de essen dient te worden geweerd.

De Glimmeresch wordt voor een deel reeds gebruikt voor het kweken van bomen. De bestaande situatie zal wel worden vertaald in het nieuwe bestemmingsplan (ter plaatse zullen de gronden worden voorzien van een specifieke aanduiding of bestemming). De gemeente wil hiermee niet de bestaande bedrijfsvoering beperken. Uitbreiding van houtteelt is echter niet mogelijk.

Een uitzondering waarbij de bestaande situatie niet wordt bestemd, geldt voor de percelen die in gebruik zijn voor kwekerijdoeleinden in het Drentsche Aa-gebied; de percelen nummers 3114 en 3113. Ter plaatse van deze percelen zal boom-, fruit- of houtteelt niet worden toegestaan. De gemeente wil de openheid in het Drentsche Aa-gebied en in de Hunzelaagte behouden. Boom-, fruit- of houtteelt wordt daarom ook in deze gebieden niet bij recht toegestaan. Overigens is de aanleg van bos in het kader van natuurontwikkeling wel mogelijk, mits in overeenstemming met de provinciale omgevingsverordening.

Ten slotte heeft paragraaf 6.3.1 betrekking op schaalvergroting van agrarische bouwblokken. Het gaat hier om de percelen waar bebouwing wordt toegestaan. Hier gelden dezelfde regels als bij de andere bouwpercelen van agrarische bedrijven.

Reactie 2

Tuinbouw is als sector aan de definitie toegevoegd. Ook tuinbouw is een grondgebonden activiteit. Hout- en boomteelt is eveneens een grondgebonden agrarische activiteit. Echter, de impact van hout- en boomteelt op het landschap is dusdanig groot, dat de gemeente deze vorm van grondgebonden agrarische activiteit niet overal wil toestaan.

Reactie 3

De omgang met beide teeltvormen is gelijk. De teeltvormen worden beide genoemd, omdat anders gedacht kan worden dat of houtteelt of boomteelt niet onder deze categorie van 'meerjarige opgaande gewassen' wordt geschaard. Met houtteelt wordt de teelt van bomen ten behoeve van houtproductie bedoeld. Met boomteelt wordt de teelt van bomen ten behoeve van herplant elders bedoeld.

Reactie 4

Er is geen regeling opgenomen voor nieuwvestiging van agrarische bedrijven in het buitengebied. Dit beleid sluit aan op de provinciale omgevingsverordening. Hoewel het bestemmingsplan geen mogelijkheden voor nieuwvestiging biedt, betekent dat niet dat er helemaal geen mogelijkheden zijn. De impact van een bedrijfsverplaatsing (op het woonklimaat, het landschap en eventuele cultuur-historische waarden) in de gemeente Haren is echter dusdanig groot dat nieuwvestiging niet 'binnenplans' kan worden geregeld. Als bedrijfsverplaatsing noodzakelijk is, zal de gemeente een situatie apart afwegen en zal er een aparte procedure moeten worden gevolgd.

Reactie 5

De betreffende paragraaf heeft geen betrekking op percelen waar sprake is van grondgebonden agrarische activiteiten. Het gaat om het voorkomen van buitenopslag op de erven van voormalige agrarische bedrijfspanden. Overigens zal het tijdelijk opslaan van (agrarische) producten mogelijk worden gemaakt.

Reactie 6

Het gaat bij de betreffende tekst om nieuwe ontwikkelingen. De verkeersaan-trekkende werking van bestaande bedrijvigheid in het gebied valt daar niet onder.

Reactie 7

Op basis van artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening, staat het insprekers vrij om een planschade verzoek in te dienen.

K

B&W
Postbus 21
9750 AA Haren

HAREN			
Code	-1.857.2	Nr	7362
25 JUL 2012		Week	
BMO		Raad	
V&H	9	W	
Dienstv.		B	
BORG		S	
RMZ		Dir.	
S&I	IB		

Noordlaren, 22 juli 2012

Geacht College van B&W,

Hierbij willen wij bezwaar maken tegen de door u genomen beslissing om ons verzoek voor het opstarten van een mini-camping af te wijzen.

Volgens de heer Teerhuis komt dit doordat de camping binnen een straal van 50 m tot aan woonhuizen zou zijn.

Dit is echter niet het geval, de afstand bedraagt absoluut meer dan 50 m, u bent van harte welkom om te komen kijken.

Naar ons weten geeft GS subsidie voor het stimuleren van toerisme gerelateerd aan het Zuidlaardermeer, waar wij hemelsbreed zo'n 500 m vanaf zitten (Zie bijgevoegde kopie).

Wij verzoeken u nogmaals onze plannen voor het opstarten van een mini-camping te bekijken, omdat wij het zelf nog steeds een uitstekend idee vinden.

U bent uiteraard welkom om de locatie te komen bekijken en nadere uitleg van ons te krijgen.

Met vriendelijke groet,

18/4/2012

Het laatste nieuws op hskrant.nl

Autonut stuk?

Hoogezand
0598 - 380 400

Ma ook online uw schade melden
www.dijkemasautoglas.nl

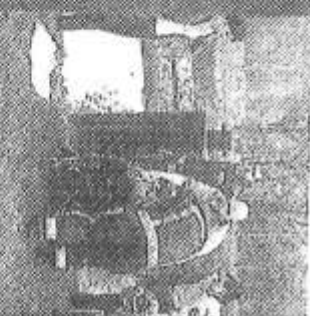
H S - k r a n t

De mooiste boeken
over Noord-Nederland
vind en koop je bij:

www.
noordboekwinkel.nl
DAG EN MACHT GEOPEND...

**Vrouw (94) met
scooter te water**

Een 94-jarige Houszandster
reed zaterdagochtend
scooter met het Wynroter-
diep in Gohringt zagen het
gebeuren, die oproep is niet
bekend

**geld voor toerisme
Noordlaren**

SS geven een subsidie van
15.000,- euro voor de in-
gng van toeristische voorzie-
ningen Noordlaren. De voorzie-
ningen zijn ook gericht op aan-
het Zuidlarenster

**Activiteiten Stichting
SportsForLife**

De Stichting SportsForLife
voorgoep tijdens een bijeen-
komst in het Meent ziekenhuis
opnieuw Zuidlarenster. De
verkoop van de 11 miljoenste
zoektocht draagt 275 euro op.

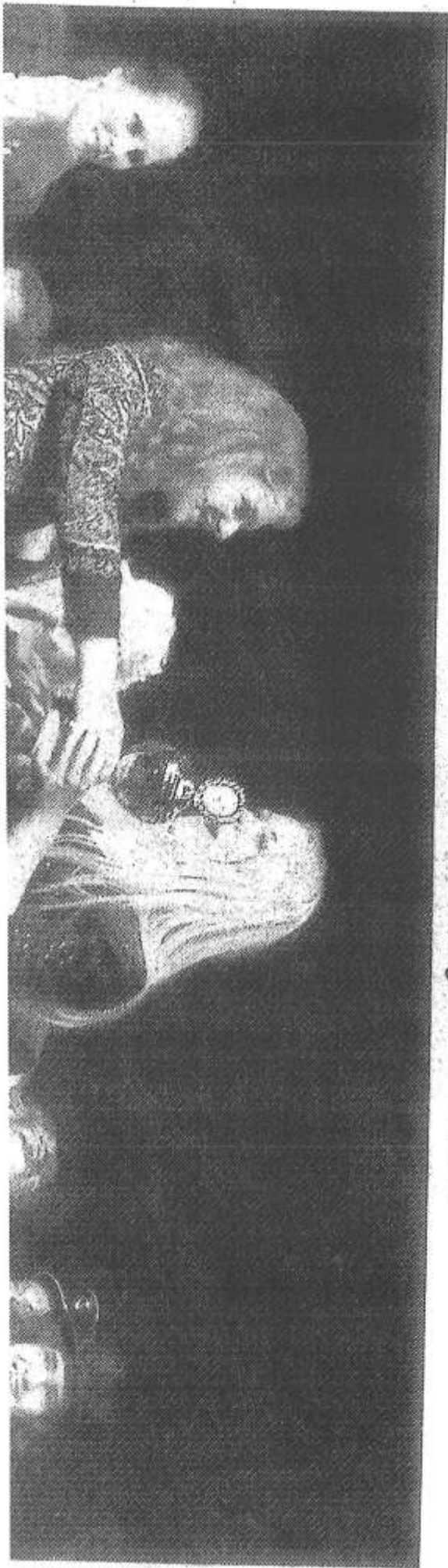

Het Weeshad

De Weeshad is een organisatie die zich inzet voor de bestrijding van kindermisstanden.

www.weshad.nl

Nina grote winnares van Aletta Talentenjacht 2012

K. Insprekers K

De kadernota bevat alleen het richtinggevend beleid. De kadernota sluit recreatieve ontwikkelingen niet uit. Wel worden er voorwaarden gesteld aan recreatieve ontwikkelingen. Deze staan verwoord in de kadernota. Daarbij wil de gemeente op voorhand aangeven dat nieuwe verblijfsrecreatie bij voorkeur op de Hondsrug wordt ontwikkeld. De Drentsche Aa en de Hunzelaagte acht de gemeente op basis van hun hoge waarden voor landschap, natuur en milieu ongeschikt.

Het voornemen zal de gemeente als een principeverzoek behandelen. Indien de gemeente een positief principebesluit neemt, kan worden overgegaan tot een bestemmingsplanwijziging. Er zal, los van het bestemmingsplan Buitengebied, een aparte procedure moeten worden gevolgd.

Provinciale Commissie van de Erfgoedvereniging Heemschut

[REDACTED]

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haren
Postbus 21
9750 AA Haren

Groningen, 23 juli 2012

Betreft: reactie op de Ontwerp-Kadernota Bestemmingsplan Buitengebied Haren

Geacht College,

Hierbij ontvangt u als bijlage per e-mail de reactie van de Erfgoedvereniging Heemschut op de ter inzage gelegde "Ontwerp-Kadernota Bestemmingsplan Buitengebied" van uw gemeente.

Omdat onze reactie nogal uitvoerig is en er vele (principiële) opmerkingen over vooral de opzet en compleetheid van de nota in voorkomen, verzoeken wij u om in de gelegenheid te worden gesteld die mondeling toe te lichten en te bespreken.

U kunt daartoe contact opnemen met [REDACTED]

Ook stellen wij u dan graag de nota met de door ons aangebrachte aantekeningen ter beschikking.

Met vriendelijke groet,
namens de Erfgoedvereniging Heemschut

[REDACTED]

Een afschrift van deze reactie zonden wij aan:

- RCE te Amersfoort
- Libau te Groningen
- Heemschut te Amsterdam

Gemeente Haren; Kadernota Buitengebied Haren; juni 2012

Reactie van de Erfgoedvereniging Bond Heemschut

Algemene opmerkingen vooraf

- Zeer veel (terechte) aandacht wordt besteed aan natuur, ontstaansgeschiedenis en archeologie.

① De cultuurhistorisch waardevolle en karakteristieke bebouwing (het gebouwde erfgoed), maar ook het groene erfgoed komen slechts hier en daar zijdelings aan de orde en blijven helaas zeer onderbelicht. Dit valt vooral op in de eerste hoofdstukken. Verderop in de Nota en in de citaten uit het rijks- en provinciaal beleid komt het begrip “cultuurhistorie” wel wat meer voor.

② - In verband met het al dan niet MER-plichtig zijn van het bestemmingsplan, wordt wel vast rekening gehouden met een inventarisatie en beschrijving (met kaart) van de natuurwaarden (hfst 2), maar niet met de cultuurhistorische waarden (het waardevolle, karakteristieke gebouwde en groene erfgoed) terwijl dit onderdeel ook deel uitmaakt van de MER.

- Wij maken onze opmerkingen aan de hand van de verschillende hoofdstukken / paragrafen. Daarbij zal er wellicht een doublure in teksten optreden.

1 Inleiding

③ - De (kern)karakteristieken van het grondgebied van de gemeente Haren bestaan niet alleen uit “landschappelijke kwaliteiten” en “natuur”, maar ook uit gebouwde en groene cultuurhistorische waarden (karakteristieke monumentale of karakteristieke bebouwing en monumentaal groen)

Daarom zou overal in de hele Kadernota waar het woord “landschap” in welke vorm en/of context dan ook staat, moeten worden toegevoegd: “en cultuurhistorische (waarden)”

④ - Overal waar wordt gesproken van “inpassen in het landschap” zou moeten worden toegevoegd “en rekening houdend met de cultuurhistorische waarden”.

⑤ - Overal waar over “karakter” of waarden” wordt gesproken gaat het niet alleen om landschap en natuur, maar, vooral in Haren ook om waardevolle karakteristieke bebouwing en monumentaal groen. Het gaat om de onlosmakelijke combinatie.

1.1 Aanleiding – Landschappelijke kwaliteit

⑥ De eigenheid, verscheidenheid, herkenbaarheid, belevingswaarde e.d. waar over wordt gesproken in deze paragraaf ontstaan dankzij een combinatie van abiotische, biotische en antropogene ontwikkelingen. Zij vormen samen het landschap zoals we dat nu ervaren.

Sporen van occupatie, historische structuren, relictten uit de oudheid e.d. worden wel meegenomen in de gecombineerde beschrijving van landschap en cultuurhistorie, maar de jongere, monumentale en karakteristieke bebouwing als onderdeel van de cultuurhistorie, wordt (in ieder geval in de eerste hoofdstukken) onterecht vergeten.

1.2 Opzet / leeswijzer

“In hoofdstuk 8 wordt ingegaan op die functies in het buitengebied die door hun ontwikkelingsmogelijkheden mogelijke consequenties op de *natuurlijke omgeving* hebben. Hiervoor zijn de *natuurwaarden* in en rond de gemeente Haren in beeld gebracht aan de hand van een uitgebreide bureaustudie.”

Ruimtelijke ontwikkelingen hebben niet alleen invloed op de *natuurlijke* omgeving, maar ook op de *culturele* omgeving en dat is vooral van belang als die culturele omgeving bestaat uit karakteristieke en/of monumentale bebouwing of monumentaal groen.

Ontwikkelingen dienen dan ook niet alleen te passen in het landschap, maar ook rekening te houden met de cultuurhistorische omgeving, het “monumentenbiotoop”.

Gezien de gemaakte opmerking bij 1.1, pleit Heemschut voor een aparte nota waarin de karakteristieke objecten (het waardevolle gebouwde, maar ook het *groene erfgoed*) worden geïnventariseerd en beschreven. Zie ook verder bij de gemaakte opmerkingen mbt. de MER en de inventarisatie van karakteristieke objecten zoals die in de provinciale Omgevingsverordening (POV) verplicht wordt gesteld.

1.3 Relatie kadernota – bestemmingsplan

“De kadernota gaat vergezeld van een kaart waar op de voornaamste structuren staan aangegeven. Deze kaart kan daardoor dienen als toetsingskader voor nieuwe ontwikkelingen”.

Opmerking: Een kadernota is richtinggevend voor het beleid, deze nota beschrijft het kader. De historische structuren, de beschermde dorpsgezichten, monumenten en karakteristieke panden en het cultuurhistorisch waardevol groen worden in principe pas opgenomen in de cultuurhistorische waardenkaart bij het bestemmingsplan. De kadernota is daar niet het instrument voor.

Maar omdat op de bij de kadernota behorende kaart nu ook al de historische structuren zijn aangegeven, zou het naar de mening van Heemschut in dit geval consequent zijn om ook de beschermde dorpsgezichten en de waardevolle en karakteristieke objecten op te nemen.

1.6 Milieuafweging

“De inventarisatie van natuurwaarden die deels de basis vormt voor de milieueffectbepaling is opgenomen in de bijlagen”.

Opmerking: Omdat in de MER ook naar de effecten op de cultuurhistorie gekeken wordt, pleit Heemschut er voor om nu al vast in de kadernota en later het bestemmingsplan ook een hoofdstuk m.b.t. de cultuurhistorische waarden (gebouwde en groene karakteristieke objecten en structuren) op te nemen.

2. Beleidskaders

2.1,2,3 Rijks- Provinciaal en Regionaal beleid:

10 In verschillende beleidsnota's komt in verschillende zinsneden het belang van de cultuurhistorische waarden in de gemeente Haren aan de orde. Reden temeer om daar extra aandacht aan te besteden in de Kadernota. Zie ook hierna waarbij een pleidooi wordt gehouden om daar waar mogelijke en relevant een aparte paragraaf te wijden aan de inventarisatie en beschrijving van het aanwezige "gebouwde en groene erfgoed".

11 **2.4 Landschapsontwikkelingsplan Haren:** In het Landschaps Ontwikkelings Plan (LOP) wordt wel de antropogene laag (eeuwenlange bewoningsgeschiedenis) behandeld, maar er wordt niet of nauwelijks aandacht besteed aan het (jongere) gebouwde erfgoed (waardevolle, monumentale bebouwing) in relatie tot het landschap. Omdat de cultuurhistorische waarden een zeer belangrijk en daarom onlosmakelijk deel uitmaken van het landschap van Haren geeft het alleen maar citeren uit dit LOP geen goed en compleet beeld van de aanwezige waarden in Haren.

2.9 Archeologie en cultuurhistorie

De nadruk in deze paragraaf ligt op archeologie en (relicten van of te verwachten) cultuurhistorische situaties.

Het begrip "cultuurhistorische waarden" dekt de lading niet of nauwelijks. Een inventarisatie / beschrijving van het waardevolle, historische erfgoed (bebouwing, monumenten) ontbreekt. Ook in de, overigens uitstekende en zeer uitgebreide Nota Archeologiebeleid (2012) valt het gebouwde historische erfgoed tussen wal en schip.

12 Dat is logisch omdat het over archeologie (relicten) gaat. "Cultuurhistorie" moet in deze Nota worden gezien als "landschapsontwikkelingsgeschiedenis en dat is wat anders dan het begrip cultuurhistorische waarden zoals dat wordt gebruikt in beleidsnota's.

De titel van dit hoofdstuk is daarom misleidend. Beter is het wellicht om een aparte Nota over het "gebouwde en groene erfgoed" op te stellen en die te gebruiken als uitgangspunt voor het Bestemmingsplan.

13 - Concreet voorstel: Splitsen van 2.9 in bijvoorbeeld "archeologie en landschapsontwikkelingsgeschiedenis" en "het gebouwde en groene erfgoed" waarin de waardevolle, historische, karakteristieke bebouwing, de monumenten en het monumentaal groen worden behandeld.

- Wij verwijzen in dat verband naar de volgende beleidsnota's waarin dit punt nadrukkelijk aan de orde komt:

Art. 3.1.6, lid 2, sub a van het **Besluit Ruimtelijke Ordening;**

14 "In de toelichting van een bestemmingsplan dient reeds een beschrijving van de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden te worden opgenomen".

- Art. 4.27-a; "Cultureel Erfgoed" van het ontwerp Partiele Herziening **Provinciale Omgevingsverordening (POV)**, versie voorjaar 2012:

"De toelichting op een bestemmingsplan bevat een inventarisatie en beschrijving van de in het plangebied aanwezige karakteristieke gebouwen".

M.b.t. verbouwen, slopen e.d. zijn nadere regels gesteld m.b.t. het handhaven van de karakteristieken van het gebouw (zie bijlage 3 van het POV).

PS: Heemschut heeft in haar reactie op het ontwerp POV opgemerkt dat aan “karakteristieke gebouwen” zou moeten worden toegevoegd: “en karakteristieke groene objecten”

Opmerking: Omdat deze onderwerpen een belangrijk onderdeel vormen van het op te stellen Bestemmingsplan, is het raadzaam om aan de waardevolle en karakteristieke bebouwing (en het groene erfgoed) nu al extra aandacht te besteden in de verschillende (deel)hoofdstukken van de kadernota. Ons voorstel is om hier systematisch en consequent een aparte paragraaf aan te besteden in hoofdstukken waar dat relevant is.

3. Gebiedsanalyse

- (15) - Voeg na 3.2 “Bewoning en ontginningsgeschiedenis” een extra hoofdstuk “het gebouwde en groene erfgoed” toe waarin een beschrijving wordt opgenomen over waardevolle, karakteristieke bebouwing en het monumentaal groen.
- (16) - Voeg ook een overzicht toe van de rijks- en gemeentelijke monumenten en de aangewezen of nog in procedure zijnde dorpsgezichten voor zover ze in het buitengebied liggen.

3.3 Landschappen

- (17) - Toevoegen bij elk van de drie typen landschap een onderwerpje “waardevolle, karakteristieke bebouwing in het buitengebied” ipv dat onder “de stedelijke laag” te behandelen.
Bijv. niet alleen de Hoornse dijk als cultuurhistorisch element noemen, maar ook de waardevolle bebouwing (ontginningsboerderijtjes) langs die dijk. Idem de “boerderijlinten” en “landgoederengordel” op de Hondsrug (3.3.2) en de “dubbellinten” in de Hunzelaagte.
- (18) - (3.3.3) meer specificeren m.b.t. de aanwezige waardevolle bebouwing.

4.1 Trends en Ontwikkelingen

- (19) - Ook hier toevoegen van een aparte paragraaf na 4.3: “het gebouwde en groene erfgoed”.
- (20) - 4.4 Recreatie: Niet alleen de recreatieve infrastructuur, de aanwezigheid van natuurgebieden en cultuurhistorische *sporen* maken Haren interessant voor dagrecreanten, maar ook de *huidige* monumentale bebouwing (architectuur van villa's, boerderijen e.d.)!
- (21) - 4.5 Wonen: Hier wordt zeer summier gesproken over de rond 1900 gebouwde luxe landhuizen. En verderop over het sluipenderwijs verdwijnen van de oorspronkelijke bebouwing ten gunste van vervanging door moderne huizen.
Ook verderop in het rapport wordt hier en daar iets terloops gezegd over de aanwezigheid en de waarden van die monumentale bebouwing. Een reden temeer om hier aparte hoofdstukken / paragrafen aan te wijden.

5 Gebiedsvisie

- (22) - Overall waar het begrip “landschap” aan de orde komt, aanvullen met “en de cultuurhistorische waarden”.
- (23) - Het begrip “ruimtelijke kwaliteit” dient te worden opgevat als de combinatie van (o.a.) landschappelijke en cultuurhistorische waarden”. Datzelfde geldt ook voor her en der gebruikte begrippen als “identiteit”, (kern)karakteristiek” en “kernmerkend karakter”.

24 - Bij de “ontwikkelingsvisies” voor de verschillende deelgebieden, toevoegen na “behoud duisternis”: ”en stilte”. Nog mooier is om het begrip “fluuster en duuster” te hanteren .

25 - Bij de behandeling van de drie deelgebieden: Splitsen van de paragrafen “landschap en cultuurhistorie” in een paragraaf “archeologie en landschapsgeschiedenis” en een aparte paragraaf “het gebouwde en groene erfgoed” waarin uitgangspunten voor een visie worden opgenomen over het omgaan met waardevolle, karakteristieke bebouwing (monumenten) en het monumentale groen.

26 - Overall waar bij de behandeling van de drie deelgebieden gesproken wordt over uitgangspunten voor ontwikkelingen dient bij het opstellen van een erfinrichtingsplan te worden opgenomen dat er rekening wordt gehouden met de cultuurhistorische (monumentale) waarden van het pand / de situatie en het evt. aanwezige monumentale groen (laan, solitaire bomen e.d.). Ook daarom is het van belang om een goede inventarisatie en beschrijving te hebben van de karakteristieke bebouwing en het monumentale groen.

6 Uitgangspunten bestemmingsplan

27 - Pas in dit hoofdstuk worden er opmerkingen gemaakt over waardevolle panden als onderdeel van de paragraaf “waardevolle cultuurhistorische en landschapselementen”. Ook hier vallen ze bijna tussen wal en schip en gaan ze ten onder in het geweld van de pingo’s en de essen.

28 - Evenals eerder al is bepleit, adviseren wij ook hier het splitsen van de paragraaf “Waardevolle cultuurhistorische en landschapselementen” in een paragraaf “archeologie en landschapsgeschiedenis” en een aparte paragraaf “het gebouwde en groene erfgoed”.

29 - Op pag. 62 wordt een globale invulling gegeven aan het gestelde in het POV m.b.t. het omgaan met de karakteristieke panden. Karakteristieke panden worden van een aanduiding voorzien in het bestemmingsplan. Maar er wordt voorbij gegaan aan het gestelde in het (ontwerp) POV (art. 4.27-a; Cultureel Erfgoed”) dat het bestemmingsplan een inventarisatie en beschrijving bevat van aanwezige karakteristieke gebouwen. Dat is naar de mening van Heemschut meer dan het alleen maar van een aanduiding te voorzien in het bestemmingsplan.

30 - Het is in deze reactie al eerder aan de orde geweest: nu al vast in de Kadernota voorsorteren op deze (verplichte) inventarisatie met aparte (deel)hoofdstukken of paragrafen als onderdeel van complete beleidsnota’s, zoals in dit geval het bestemmingsplan, maakt het opstellen daarvan een stuk makkelijker en inzichtelijker.

6.3.4 Nieuwvestiging van agrarische bedrijven

31 Wij nemen aan dat de zinsnede “uitplaatsing uit het lint van Midwolda in verband met de aanleg van een vaarverbinding” per abuis is overgenomen en niet is verwijderd uit het bestemmingsplan voor de gemeente Oldambt.

6.3.10 Vrijkomende agrarische bebouwing

32 Zie de eerder gemaakte opmerking over de toevoeging van “geluid” aan de tekst over de hinder van verlichting (“fluuster en duuster”).

6.4 Recreatie en toerisme

33 In de hieronder vallende paragrafen dient te worden toegevoegd dat er bij nieuwe ontwikkelingen ook rekening dient te worden gehouden met het evt. aanwezige kenmerkende monumentale karakter van de bebouwing en de omgeving.

6.5 Wonen

34 Bij het evt. "invullen van een storend gat in een lint of kern" door nieuwbouw moet ivm de te verbeteren ruimtelijke kwaliteit ook rekening worden gehouden met de cultuurhistorische waarde van de omgeving.

7 Uitgangspunten Beeldkwaliteitsplan

35 Om misverstanden te voorkomen: bedoeld zal hierbij wel worden "uitgangspunten voor een op te stellen Beeldkwaliteitsplan en niet "van het".

Heemschut gaat er vanuit dat hier tzt een aparte Nota van komt waarop apart gereageerd kan worden.

Vast een paar opmerkingen over de opzet en inhoud van het op te stellen Beeldkwaliteitsplan:

36 - Onder "Welstandsnota en Beeldkwaliteitsplan": Het Beeldkwaliteitsplan zou zich niet alleen moeten richten op het erf in het landelijk gebied, maar ook op de omgeving van dat erf. Het zg. "erfbiotoop". Dat is vooral van belang in landschappelijk en cultuurhistorisch waardevolle situaties.

PM: Heemschut verstaat onder "erf": de combinatie van gebouw(en) en werkruimtes, toegangsweg (laan), omringende (erf)beplanting met evt. aanwezige gracht en (slinger)tuin en de onmiddellijke omgeving rond het erf.

37 - Het Beeldkwaliteitsplan moet meer zijn dan een bijlage van en/of aanvulling op de RO-stukken. Naar onze mening dient het te worden vastgesteld door de gemeenteraad omdat het ontwikkelingskader met richtlijnen alleen op die manier wettelijk wordt verankerd.

7.2 Algemene uitgangspunten beeldkwaliteit

38 - Toevoegen van een derde gedachtestrepen in de eerste alinea: "Er wordt rekening gehouden met de cultuurhistorische waarden op of in de onmiddellijke omgeving van het erf".

- Toevoegen van een punt 5 aan het rijtje naast de illustratie: "rekening houden met de cultuurhistorische waarden op of in de onmiddellijke omgeving van het erf".

7.6 Uitgangspunt vormgeving gebouwen

39 - Toevoegen aan de opsomming van zaken die bij de vormgeving van belang zijn: "de dakhelling"!

40 - Vraag: moet er in dit verband niet een tekst worden opgenomen over het al dan niet wenselijk zijn (voorwaarden) van het aanbrengen van zonnepanelen op historische gebouwen?

8 Milieuafweging

8.2.2 Landschap en cultuurhistorie

41 Bij "een verantwoorde landschappelijke inpassing", toevoegen: "rekening houdend met de cultuurhistorische waarden".

42 In dit hoofdstuk komt in een aantal paragrafen de MER aan de orde. Deze MER zal niet alleen t.b.v. de gevolgen voor de natuur (8.2.1.) moeten worden opgesteld, maar ook voor de evt. gevolgen voor (aantasting van) de cultuurhistorische waarden (monumentale bebouwing en groen).

43 **9 Uitvoering**
9.1 Algemeen: Toevoegen aan Ontwikkelingen dienen te passen in het landschap “en rekening dient te worden gehouden met de aanwezige cultuurhistorische waarden”.

44 **9.3 Handhaving**
Opmerking: Tot onze spijt is Heemschut niet betrokken geweest bij de klankbordgroep voor de ontwikkeling van het nieuwe ruimtelijk beleid waarin verschillende maatschappelijke organisaties zitting hebben.

45 **Bijlagen**
1.2 Provinciaal beleid: Het concept voorjaar 2012 van de Provinciale Omgevingsverordening zou ook aan het rijtje moeten worden toegevoegd.

46 **Kaarten**
Op het kaartmateriaal van Drentse Aa, de Hondsrug en de Hunzelaagte zouden aan het rijtje oude zandwegen, de essen, de pingo-ruïnes, het hunebed e.d. ook de waardevolle karakteristieke gebouwen en de beschermde dorpsgezichten moeten worden toegevoegd.

Tot slot

Misschien werkt het het snelst en makkelijkst als wij bovenstaande opmerkingen in een persoonlijk gesprek met u en/of de stedenbouwkundige toelichten. Ook stellen wij u dan graag de nota met de door ons aangebrachte aantekeningen ter beschikking.

ppb; juli 2012

**L. Erfgoedvereniging Heemschut, p/a Jensemaweg 9,
9883 TH Oldehove, 24 juli 2012**

Reactie 1

De reactie wordt herkend. Het onderwerp cultuurhistorie (en de doorwerking ervan naar het bestemmingsplan) komt uitgebreider in de kadernota aan bod.

Reactie 2

Het onderdeel natuurwaarden komt in de bijlagen uitgebreid aan bod. Het onderwerp cultuurhistorie zal in de kadernota zelf worden uitgebreid. Ook in het MER zal dit onderwerp uitgebreid worden beschreven.

Reactie 3

Landschappelijke elementen kunnen inderdaad ook cultuurhistorisch waardevol zijn. Niet in alle zinnen kunnen de woorden 'cultuurhistorische waarden' worden toegevoegd. De nota zal echter wel worden aangevuld met informatie over de cultuurhistorische waarden in het buitengebied van Haren.

Reactie 4

Alleen indien deze toevoeging voldoende duidelijk maakt wat wordt bedoeld, is aangegeven dat rekening moet worden gehouden met de cultuurhistorische waarden.

Reactie 5

De opmerking is terecht. Het karakter en de waarden in het buitengebied worden bepaald door de combinatie van bebouwde en onbebouwde (landschappelijke) elementen. De kadernota is hierop aangepast.

Reactie 6

Ook de aanwezigheid van jongere, monumentale en karakteristieke bebouwing heeft een centralere plek gekregen in de kadernota.

Reactie 7

De cultuurhistorische waardenkaart krijgt een centralere plek in de kadernota. De inventarisatie van de karakteristieke panden wordt opgenomen als bijlage bij de regels van het bestemmingsplan.

Reactie 8

Indien alles op één kaart wordt afgebeeld, is het kaartmateriaal niet meer leesbaar. Wel zullen in de kadernota aparte kaarten worden opgenomen van de cultuurhistorische waarden en het beschermde dorpsgezicht. De lijst met karakteristieke panden zal als bijlage bij de regels worden opgenomen.

Reactie 9

Het onderwerp cultuurhistorische waarden krijgt een plek in de kadernota.

Reactie 10

De reactie sluit aan op het voorgaande punt.

Reactie 11

Dit onderdeel wordt alleen aangevuld met informatie uit het LOP. In andere delen van de kadernota krijgt het gebouwde erfgoed een centralere plaats.

Reactie 12

Er wordt geen aparte nota opgesteld. Wel krijgt de cultuurhistorische waardenkaart een plek in de kadernota. Verder heeft de gemeente een inventarisatie van de aanwezige karakteristieke panden uitgevoerd. Deze inventarisatie zal worden vertaald naar het bestemmingsplan; de karakteristieke panden zullen worden aangeduid en een lijst met de karakteristieke panden zal als bijlage bij de regels worden opgenomen.

Reactie 13

De kadernota zal een iets andere opzet krijgen. De uiteindelijke vorm is ook afhankelijk van andere inspraakreacties.

Reactie 14

De opmerking is terecht. Ook in het bestemmingsplan zal een vertaling worden opgenomen van cultuurhistorische waarden (onder andere door het opnemen van dubbelbestemmingen). De kadernota is op dit punt aangevuld.

Reactie 15

Hoewel de kadernota wordt aangevuld met het onderwerp cultuurhistorie, is de kadernota niet bedoeld om een volledig overzicht te geven van de voorkomende cultuurhistorische waarden. Bij de uitgangspunten voor het bestemmingsplan zal overigens wel worden aangegeven op welke wijze de cultuurhistorische waarden worden vertaald in het bestemmingsplan.

Reactie 16

Een lijst met rijksmonumenten en karakteristieke panden wordt als bijlage bij de regels opgenomen. In zowel de kadernota, als het bestemmingsplan zal worden ingegaan op de beschermde dorpsgezichten, waarvoor in 2010 een bestemmingsplan is vastgesteld.

Reactie 17

Bebouwing, al dan niet karakteristiek, behoort tot de 'stedelijke laag' en zal daarom niet worden verplaatst. Wel zullen de 'hoofdgroepen' van waardevolle karakteristieke bebouwing in het buitengebied worden toegevoegd, waaronder de landgoederengordel op de Hondsrug en de dubbellinten tussen Onnen en Noordlaren.

Reactie 18

De tekst wordt uitgebreid met een melding dat er een inventarisatie van karakteristieke panden is gemaakt, waarvan de bescherming een doorvertaling krijgt in het bestemmingsplan.

Reactie 19

Het gebouwde en groene erfgoed is min of meer een statisch gegeven. Het vormt als het ware een laag, waarmee bij ontwikkelingen rekening moet worden gehouden. Het is niet duidelijk wat Heemschut verstaat onder trends op het vlak van de gebouwde en het groene erfgoed. Het hoofdstuk met trends en ontwikkelingen wordt op dit punt niet gewijzigd.

Reactie 20

Deze opmerking is terecht. De betreffende zin wordt aangepast.

Reactie 21

Het onderwerp zal apart in de kadernota aan bod komen.

Reactie 22

Indien passend in het zinsverband is dit toegevoegd.

Reactie 23

De opmerking wordt ter kennisgeving aangenomen.

Reactie 24

De begrippen duisternis en stilte worden duidelijker geacht.

Reactie 25

De kadernota zal een iets andere opzet krijgen. De uiteindelijke vorm is ook afhankelijk van andere inspraakreacties.

Reactie 26

De opmerking wordt overgenomen.

Reactie 27

Ook dit hoofdstuk zal worden aangepast.

Reactie 28

De kadernota zal een iets andere opzet krijgen. De uiteindelijke vorm is ook afhankelijk van andere inspraakreacties.

Reactie 29

Ook de inventarisatie van de karakteristieke panden zal als bijlage bij het bestemmingsplan worden toegevoegd. Deze inventarisatie bevat ook een beschrijving van de karakteristieke panden.

Reactie 30

De opmerking wordt overgenomen.

Reactie 31

De betreffende tekst is afkomstig uit de provinciale omgevingsverordening. Hoewel geen betrekking hebbende op het buitengebied van Haren, geeft deze wel aan dat nieuwvestiging niet is toegestaan in Haren.

Reactie 32

De opmerking wordt overgenomen.

Reactie 33

De opmerking wordt overgenomen.

Reactie 34

De opmerking wordt overgenomen.

Reactie 35

De betreffende titel zal worden gewijzigd. Er wordt geen separaat beeldkwaliteitsplan opgesteld. De richtlijnen wat betreft beeldkwaliteit zijn reeds in de kadernota opgenomen en vormen een afdoende toetsingskader bij nieuwe ontwikkelingen. In de kadernota zal dit worden verwoord.

Reactie 36

Bij een erfinrichtingsplan speelt uiteraard de omgeving een zeer belangrijke rol. De definitie van erf wordt toegevoegd aan het hoofdstuk met beeldkwaliteitsuitgangspunten.

Reactie 37

Omdat de richtlijnen integraal zijn opgenomen in de kadernota, en de kadernota zal worden vastgesteld, is deze opmerking niet relevant.

Reactie 38

De opmerking wordt overgenomen.

Reactie 39

De opmerking wordt overgenomen.

Reactie 40

Het aanbrengen van zonnepanelen/-collectoren op gebouwen is (onder bepaalde voorwaarden, zoals omschreven in de Wabo) vergunningvrij. De afweging vindt bij dergelijke gevallen plaats op basis van andere wetgeving en vindt niet plaats via het bestemmingsplan voor zover het gaat om aanbrengen van panelen op gebouwen.

Reactie 41

De opmerking wordt overgenomen.

Reactie 42

De opmerking is terecht. In het MER zullen ook uitdrukkelijk de gevolgen voor cultuurhistorische waarden aan bod komen.

Reactie 43

De opmerking wordt overgenomen.

Reactie 44

De opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen.

Reactie 45

De opmerking wordt overgenomen.

Reactie 46

Het opnemen van alle karakteristieke gebouwen op de kaart met deelgebieden in de kadernota komt de duidelijkheid van het kaartbeeld niet ten goede. Wel zullen in de kadernota kaarten worden toegevoegd, waarop cultuurhistorisch waardevolle elementen worden weergegeven.

M

Aan het college van Burgemeester en wethouders van Haren

Haren 24-7-2012

Postbus 21

9750AA Haren

Betreft: inspraak reactie ontwerp/kadernota bestemmingsplan buitengebied Haren.

Geacht college,

Naar aanleiding van de ontwerp/kadernota bestemmingsplan hebben wij de volgende reactie;

Bij punt 6.3.8 boom,fruit en houtteelt;

① -Door het opnemen van beperkende maatregelen in het bestemmingsplan ten aanzien het kweken van bomen worden wij beperkt in de uitbreidingsmogelijkheden van onze boomkwekerij.

-Ten aanzien van de boomkwekerijen in glimmen staat in het voorontwerp;

② " De gemeente wil deze kwekerijen faciliteren en het bestaande areaal aan boomteelt opnemen in het bestemmingsplan."

Graag zouden wij zien dat het bestaande areaal van boomteelt van onze kwekerijen ook wordt opgenomen en gefaciliteerd in het bestemmingplan.

Met vriendelijke groet,

Boomkwekerij Bolhuis

HAREN			
Code	- 1.731.21		Nr. 7397
26 JUL 2012			Week
BMO			Raad
V&H			W
Dienstv.			B
BORG			S
RMZ	e		Dir.
S&I	IB		

M. Insprekers M

Reactie 1

Deze boomkwekerij was in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied al niet als zodanig opgenomen. Een deel van de gronden is bestemd als Agrarisch bedrijf en een deel als Agrarisch gebied met landschappelijke waarden. Inmiddels is ook het bestemmingsplan Beschermd dorpsgezicht vastgesteld. In dit bestemmingsplan is de aanplant van opgaande beplanting/bomen omgevingsvergunningplichtig. Voor houtteelt is eveneens een omgevingsvergunning nodig. Uitbreiding van het areaal is, gezien het vigerende bestemmingsplan en de landschappelijke waarden, niet mogelijk. Ook de ligging in het beschermd dorpsgezicht speelt daarbij een rol.

Reactie 2

Omdat het bedrijf al sinds geruime tijd op deze locatie is gevestigd, wordt het bestaande areaal bestemd als kwekerijbedrijf.

N

Noord-Nederlandse Golf & Country Club

College van Burgemeester en Wethouders van Haren
Postbus 21
9750 AA HAREN

Glimmen, 26 juli 2012

Kenmerk: 12239/RL/mve

HAREN			
Code	-1.731.21	Nr.	7390
26 JUL 2012			Week
BMO			Raad
V&H			W
Dienstv.			B
BORG			S
RMZ			Dir.
SD	IS		

Betref: Inspraak Ontwerp- Kadernota Bestemmingsplan Buitengebied Haren;
Indiening voorlopige zienswijze.

Geacht College,

Graag geven wij onze voorlopige zienswijze op de ontwerp Kadernota Buitengebied Haren van 27 april 2012, vanuit de optiek van onze golfvereniging, de Noord-Nederlandse Golf & Country Club (NNGCC).

In het huidige bestemmingsplan (1990) hebben de terreinen van onze golfclub een bestemming die niet direct past bij haar hoofdactiviteit: het beoefenen van de golfsport. Wel zijn er voorzieningen in het bestemmingsplan opgenomen om de golfsport en wat daar mee samenhangt mogelijk te maken.

Sinds het in werking treden van dit bestemmingsplan zijn er een aantal projecten gepland en deels uitgevoerd die nodig waren om onze sport te kunnen blijven beoefenen in lijn met de veranderende vraag en groei van onze sport. Wij hebben bij het bespreken van deze plannen weliswaar altijd een goede medewerking ervaren van uw gemeente, maar we moeten ook constateren dat door de niet toegesneden bestemming er sommige plannen niet uitgevoerd konden worden of dat er complexe procedures moesten worden gevolgd.

De afgelopen jaren zijn er regelmatig informele en plezierige contacten geweest tussen de vereniging en uw gemeente. Het belang van de golf club voor de gemeente Haren wordt door gemeente- naar wij begrijpen- goed onderkend. Onze vooraanstaande positie in golfend Nederland, de brede erkenning als mooiste baan van het Noorden, hebben zeker bijgedragen aan de titel 'beste woongemeente van Nederland' die Haren dit jaar voor de tweede achtereenvolgende keer heeft mogen ontvangen. Op de 60 ha van landgoed de Poll ligt een van Nederlands mooiste parklandschap banen, een voorbeeld voor het samengaan van golf en natuur.

1

Noord-Nederlandse Golf & Country Club

Met haar ruim 900 leden, waarvan 120 jeugdleden, de meesten woonachtig in de gemeente zelf, levert de NNGCC een positieve bijdrage aan het leefklimaat in de Noordelijke regio en Haren zelf. Sportief gezien presteren wij al jaren op het hoogste niveau, hetgeen aantrekkingskracht uitoefent op de omgeving maar ook voor mensen uit het westen die naar het Noorden verhuizen voor hun werk.

De golfsport staat niet stil. Om onze leidende positie te kunnen behouden, moeten wij snel kunnen inspelen op veranderingen. Deze hebben soms ook betrekking op veranderende eisen aan de bestaande infrastructuur op het landgoed.

Bij het bespreken van mogelijke aanvullende projecten in dit kader ervaren wij weliswaar begrip van de gemeente, maar merken wij ook dat het huidige bestemmingsplan de realisatie van plannen bemoeilijkt of zelfs blokkeert.

Wij zien dan ook graag dat in het nieuwe bestemmingsplan de rol en het belang van onze golfclub beter wordt onderkend en er de nodige ruimte wordt gecreëerd om onze positie voor de toekomst te kunnen zekerstellen. Aan de vereniging zelf zal dat niet liggen, de omgevingsvoorwaarden, waaronder het bestemmingsplan, moeten dit echter ook mogelijk maken. Volgens ons kan dat in symbiose met de natuurrandvoorwaarden zoals die er liggen.

We zien niet graag dat onze vooraanstaande positie straks wordt overgenomen door omliggende golfclubs in Drenthe, en dit lijkt ons voor de gemeente Haren ook geen aantrekkelijk perspectief.

De huidige concept kadernota dekt naar onze mening onvoldoende het belang van de golfclub. In de uitgangspunten van het bestemmingsplan wordt in hoofdstuk 6.4 (recreatie en toerisme) op bladzij 78 summier de golfbaan vermeld. Er wordt verwezen naar de samenhang tussen golf en de landschappelijke waarden en natuurwaarden, waar wij het van harte mee eens zijn. Zoals bekend wordt onze golfbaan natuurvriendelijke en duurzaam beheerd, en is hierover regelmatig contact met diverse instanties, en krijgt natuur- en landschapsontwikkeling voldoende aandacht. Er wordt genoemd dat de op golf toegesneden bestemming in het vigerende bestemmingsplan *zoveel mogelijk* zal worden overgenomen. De toevoeging 'zoveel mogelijk' baart ons zorgen en is zeker niet in lijn met onze beleving van de gesprekken die wij met u over de golfbaan hebben gevoerd.

① Landelijk zien we ontwikkelingen waarbij de rijksoverheid min of meer voorschrijft dat golfterreinen de bestemming Sport en Recreatie krijgen. Naar wij begrijpen is in alle recente bestemmingsplannen (nieuw of herzien) deze bestemming opgenomen. Eerder werd door voormalig burgemeester Bouwmans ook de suggestie gedaan om in het nieuwe bestemmingsplan de bestemming zo te herzien. Een recent gesprek eerder dit jaar gaf aan dat hier nu niet aan gedacht wordt. Voor ons is het op zich niet zo belangrijk wat de titel van de bestemming is, de aanvullende bepalingen over wat wel en niet mag zijn voor ons belangrijker. Wij begrijpen echter niet waarom tegen de landelijke trend in de gemeente de gronden van de golfbaan niet de bestemming Sport en Recreatie dan wel Golfbaan geeft.

Noord-Nederlandse Golf & Country Club

Wij onderschrijven uw ambitie zoals verwoord in hoofdstuk 1.1 van de kadernota, en zijn van mening dat onze golfbaan reeds jaren bijdraagt aan de landschappelijke kwaliteiten en aan de aantrekkingskracht voor het buitengebied. Zoals u al die jaren heeft ervaren zijn wij een groot voorstander van het combineren van de golfsport met het in stand houden en verbeteren van de natuur. In onze statuten is het in stand houden van het landgoed de Poll volgens de Natuurschoonwet 1928 opgenomen.

De Golfsport is volop in beweging, zowel internationaal als op landelijk niveau en groeit in Nederland nog steeds. Wij voorzien in de toekomst dan ook een aantal mogelijke ontwikkelingen waar we graag van zien dat deze kunnen worden geaccommodeerd, en waarvoor er in het komende bestemmingsplan geen barrières worden opgenomen.

De toekomstige ontwikkelingen zouden kunnen zijn

- ②
- 1 aanpassingen aan de layout van de baan (meer lengte)
 - 2 aanleg op het terrein van een aantal par 3 holes
 - 3 uitbreiding van gebouwen
 - 4 beperkte verlichting (milieuvriendelijk op driving range)
 - 5 noodzaak voor een bedrijfswoning; een extra bedrijfs- woning op ons terrein aan de Zuidlaarderweg.

Resumerend zijn wij van mening dat de gronden van de golfbaan en de daarop gevestigde NNGCC de positieve bestemming "Golfbaan" of "Sport en Recreatie met als aanduiding Golf" zou moeten krijgen. Met nadere randvoorwaarden ten aanzien van landschapbeheer, natuurontwikkeling en biodiversiteit worden dan zowel de belangen van natuur en landschap als die van NNGCC gediend en gewaarborgd.

In de kadernota zouden wij graag de volgende aanvulling zien:

- ③
- ④
- ⑤
- in Hoofdstuk 4 (trends en ontwikkelingen) een korte para over de ontwikkeling in de golfsport)
 - in Hoofdstuk 6 (uitgangspunten bestemmingsplan) een meer uitgebreide en positieve weergave van de rol en plek van onze golfbaan,
 - In Hoofdstuk 6 zien wij onder paragraaf wonen ook graag dat de weg vrijgemaakt wordt om op ons terrein aan de Zuidlaarderweg een dienstwoning kan worden gebouwd wanneer dat in de komende jaren nodig zou zijn.

Wij hebben het plan om u binnenkort een meer gedetailleerde visie toe te sturen, welke wij graag met u willen bespreken in het kader van de verdere voorbereiding van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied en de daarvoor op te stellen Planmer.

Hoogachtend

Noord Nederlandse Golf & Country Club

N. Noord-Nederlandse Gol & Country Club, Polsselaan 5, 9756 CJ Glimmen

Reactie 1

De gemeente hecht veel waarde aan de natuurlijke waarden, ook binnen het golfterrein. Om daaraan recht te doen, heeft de gemeente besloten het terrein 'opnieuw' als Natuur te bestemmen. Het is correct dat de bestemmingsregeling bepalend is voor de ruimtelijke mogelijkheden op het terrein. De vigerende regeling is daarvoor het uitgangspunt. Dat houdt in dat qua gebruiksen bouw mogelijkheden wordt aangesloten bij het vigerende bestemmingsplan. De terminologie zal overigens worden aangepast aan de huidige manier van bestemmen (Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012).

Reactie 2

De toekomstige ontwikkelingen zullen (indien er concrete plannen zijn) worden getoetst aan de regels van het bestemmingsplan. In het bestemmingsplan worden geen nieuwe ontwikkelingen opgenomen. Deze zullen eerst aan de daarvoor geldende wet- en regelgeving moeten worden getoetst. Overigens kunnen de verschillende opties (middels vergunningen) worden aangevraagd bij de gemeente.

Voor het aanbrengen van verlichting is bijvoorbeeld de ligging nabij Natura 2000-gebieden relevant alsook de Flora- en faunawet. Het is aan de Golf & Country Club om aan te tonen dat de gewenste verlichting niet strijdig is met de natuurwetgeving.

Een extra dienstwoning bij het golfterrein acht de gemeente vanuit bedrijfstechnische overwegingen niet noodzakelijk en deze wordt daarom ook niet toegestaan. In het huidige bestemmingsplan zijn al twee dienstwoningen toegestaan.

Reactie 3

In deze paragraaf is ook de aanwezigheid van het golfterrein genoemd. De paragraaf is echter niet bedoeld om een volledig overzicht te geven van alle ontwikkelingen in de recreatieve sector. Alleen de ontwikkelingen die het meest relevant zijn voor het bestemmingsplan worden genoemd.

Reactie 4

De kadernota geeft een objectieve beschrijving van de ruimtelijke situatie. Beschrijvingen van bedrijven of organisaties zijn niet relevant voor het ruimtelijk beleid van de gemeente. In die zin zal de tekst daarom niet worden aangepast.

Het mogelijk maken van een extra dienstwoning op het terrein zal niet worden opgenomen. De kadernota gaat uit van het principe dat er geen woningen worden toegevoegd in het buitengebied. Alleen indien het gaat om de ontwikkeling van bijvoorbeeld een landgoed of in het geval er (bijvoorbeeld een agrarisch bedrijf) vanuit bedrijfstechnische overwegingen een bedrijfswoning noodzakelijk is, kan de gemeente tot het besluit komen een nieuwe woning in

het buitengebied toe te staan. De gemeente acht een extra dienstwoning bij het golfterrein vanuit bedrijfstechnische overwegingen niet noodzakelijk.

0

HAREN			
Code	-1.731.212	Nr.	750S
15 AUG 2012			Week
BMO			Raad
V&H			W
Dienstv.			B
toelichting op Kadernote Buitengebied Haren			S
RMZ	☒		Dir.
S&I		IB	

Haren, 13 augustus 2012

Betreft: Bezwaar [redacted] op Kadernote Buitengebied Haren
Projectnummer 103.00.01.20.00

Geachte heer, mevrouw,

1 Ten eerste willen wij ons ongenoegen uiten over het feit dat u, voorafgaande aan deze inspraakronde sessies heeft belegd waar wij niet van op de hoogte waren. En helaas derhalve ook niet zijn uitgenodigd. Er zijn nagenoeg alleen vertegenwoordigers van natuurgerichte organisatie's uitgenodigd. Echter, er zijn ook belanghebbenden uit de landbouw die een positieve bijdrage kunnen leveren.

2 In de gehele nota wordt geschreven over hoe de omgeving van Haren er toen en nu uit ziet wat men wil behouden, c.q. stimuleren. De eeuwenlange landbouw heeft een enorme bijdrage geleverd aan hoe het landschap er nu uit ziet met haar bijbehorende habitat. De agrariërs doen al vele jaren aan "landschapsbeheer." Wat wij al eeuwen doen, heeft nu de waardering als landschapsbeheer. Wij vinden dat de landbouw in het gehele plan achter wordt gesteld. Als het wordt genoemd, dan als laatste punt van een hele rij zoals bijvoorbeeld op pagina 48 paragraaf 5.3.1 bij het eerste aandachtsstreepje. In de zo'n 100 pagina's tellende nota wordt slechts op pagina 56 in zes regels kort aangehaald dat de gemeente de landbouw wil faciliteren zodat de boeren een goed bestaan kunnen behouden en opbouwen, ook in de toekomst. Echter, er wordt zelfs hier alléén gesproken over de boeren woonachtig in de Hunzelaagte. Geldt deze visie niet voor de boeren in de andere gebieden? Wij maken hier bezwaar tegen.

3 De boeren in de andere besproken gebieden doen ook aan landschapsbeheer. Mensen genieten hier ook van het landschap zoals het nu is. Een rondje Paterswoldse meer op de fiets, te voet, skeeler etc. is bij iedereen bekend. De koeien die men hierbij onderweg in de wei tegenkomt, worden dagelijks vele malen op de foto gezet. En er wordt gedaan aan weidevogelbeheer. Ook geniet men van het weidse vrije uitzicht naar het meer toe. De bijdrage van de landbouw wordt in het gehele stuk sterk ondergewaardeerd. Wij maken hier bezwaar tegen. De habitat zoals hij nu is, is waardevol!

4 Nota bene. Met de huidige trend van het onder water zetten van natuurgebieden (wat eenvoudigweg een ordinaire oplossing is om geen onderhoud meer te hoeven plegen) wordt het woongebied van vele dieren teniet gedaan. Ze worden hierdoor verdreven en velen verdrinken. Hierover wordt niet gesproken. Er wordt ook niet gesproken over de hoeveelheid niet gewenste insecten die deze drassige gronden tot gevolg zullen hebben. Uitbreiding van het Smalenbergvirus of andere, nieuwe virussen waardoor er mogelijk geen recreatie meer plaats kan vinden in en om deze

Bezwaren, zienswijze [redacted]

gebieden, het woongenot danig wordt aangetast en de (landbouw)dieren niet meer naar buiten kunnen te weiden.

In de nota worden herhaaldelijk gebieden genoemd die benoemd zouden zijn tot Natura 2000 gebied. Uit bijgevoegde kaart blijkt bijvoorbeeld dat het grootste gedeelte van Stroomdallandschap Drentsche Aa in de Gemeente Haren niet als Natura 2000 is bestempeld. Zie bijgevoegde kaart.

Onder meer op de volgende pagina's wordt Natura 2000 onjuist gebruikt:

- 5 op pagina 32: onderste alinea, 2^e regel
- pagina 38: 3^e alinea, 3^e regel
- pagina 40: 1^e alinea
- pagina 46: 2^e alinea, 1^e regel
- pagina 65: laatste aandachtsstreepje
- pagina 89: in paragraaf 8.2.1 wordt Natura 2000 weer ten onrechte aangehaald
- pagina 90: in de eerste alinea

Eveneens in de bijlage, paragrafen 1.2.2 en 2.1.2 wordt Natura 2000 onjuist gebruikt.

- 6 Op pagina 20, tussen de 2 tabellen in, wordt gesproken over 2 bestaande bedrijven. Welke bedrijven betreft dit? En geldt voor hen dan dat er juist wèl of juist géén toetsing plaats hoeft te vinden bij uitbreiding. Hierop willen wij graag een antwoord.

- 7 In paragraaf 2.10, pagina 24 e.v. Woonplan, wordt gesproken over *de huidige* woningmarkt. De gegevens die worden aangehaald zijn echter al 7 jaren achterhaald. De gehele paragraaf doelt niet meer op deze tijd maar op die van jaren geleden. Wij verwachten dat gewerkt wordt met recente gegevens.

- 8 Paragraaf 3.3.1 op pagina 31 Bij het laatst genoemde punt "Agrarisch beheer afgestemd op natuurwaarden" dient rekening te worden gehouden met de wensen van de boeren.

- 9 In de laatste alinea van 3.3.1, bovenaan bladzijde 33 wordt volgende geciteerd: "De landbouw speelt in dit gebied een ondergeschikte rol."
Waarom een ondergeschikte rol? Wij maken hier bezwaar tegen.
Waar mogelijk passen wij onze bedrijfsvoering aan. Maar, wij moeten die bedrijfsvoering wel rendabel kunnen blijven doen! Wij vinden dat de gemeente op deze manier de rentabiliteit van de boeren sterk onder druk zet.

- 10 Heeft de gemeente kennis genomen van de uitvoering van de Landinrichting alvorens zij deze nota heeft gemaakt.
De landinrichtingscommissie Haren heeft boeren land toegedeeld bijvoorbeeld in het Oosterland. Wanneer echter de plannen voor dit gebied niet landbouwgericht zijn, dan strookt dit niet met de herinrichting.

Bezwaren, zienswijze XXXXXXXXXX

- 11 Pagina 34, 2^e alinea, de eerste twee regels. Hier wordt gesproken over een mozaïek aan functies. Dit is niet juist. Landbouw speelt een zeer grote rol. De beweringen in de 3^e alinea ten aanzien van de landbouw zijn eveneens geheel niet correct. Het is juist een heel geschikt gebied voor landbouw.
- 12 Paragraaf 5.2.1 op pagina 45
Bij de uitgangspunten wordt de landbouw niet genoemd. Hier maken wij bezwaar tegen.
- 13 Paragraaf 5.3.1 op pagina 48
Bij het eerste aandachtsstreepje staat de landbouw weer pas achteraan genoemd. Dit vinden wij niet terecht.
- 14 Op pagina 52
Bij het laatste aandachtsstreepje wordt gesproken over een erfinrichtingsplan. Hier kunnen wij ons niet in vinden en maken wij bezwaar tegen.
- 15 Op pagina 53
Wordt in de 2^e regel gesproken over "gebiedsvreemde" afrastering.
Wat wordt hiermee bedoeld?
- 16 Pagina 54
De eerste regel van de 3^e alinea: "De landbouw en de natuur zijn de belangrijkste gebruikers van het gebied". Dit punt geldt ook voor de andere besproken gebieden en deze zin zou daarom ook bij deze gebieden aangehaald dienen te worden.
- 17 Paragraaf 6.2.1
Op pagina 60 de 3^e alinea begint met de zin: "Een flink areaal aan natuur bestaat uit beheers- en reservaatgebieden.
Dit is niet juist gesteld. Beheers- en reservaatgebieden zijn niet per definitie natuur.
- 18 In het hierop volgende stukje "Nieuwe natuur" wordt gesproken over een wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan buitengebied".
Hier maken wij ten eerste bezwaar tegen!
- 19 Paragraaf 6.3
Op pagina 63, 2^e alinea. Hier wordt gesproken over de landbouwbedrijven in het zuidelijke deel een goede stabiele toekomst te bieden.
Wat is dan het beleid in de andere gebiedsdelen? Uitsterfbeleid?
- 20 Verderop in de paragraaf wordt gesproken over het faciliteren van hobbyboeren. Dit vinden wij een kwalijke zaak. Faciliteren in een hobby? Daar is een Gemeente toch niet voor? Waar worden zij dan in gefaciliteerd? In een wormenkuur of een extra bezoek van de hoefsmid? Wanneer men zich deze dure "hobby", het houden van (landbouw)dieren financieel kan veroorloven (voor ons is het ons inkomen) behoeven zijn geen facilitatie van de Gemeente. Wat kunnen wij eigenlijk als facilitatie van de Gemeente verwachten?

Er wordt opgemerkt dat de hobbyboeren een belangrijk deel van het maatschappelijk beeld bepalen. Wat is dan hun functie? De in de volksmond genoemde hobbyboer is veelal een niet al te positieve benaming. Gemiddeld genomen maken ze het landschap er vaak niet mooier op.

- 21 Pagina 65
Bij het 4^e aandachtsstreepje staat geen uitbreiding van het bouwperceel op essen. Hier maken wij bezwaar tegen. Uitbreiding op de essen moet mogelijk zijn.
- 22 In de tabel op pagina 65 staat in de 1e regel, 2^e kolom genoemd: bouwblok maximaal 1 ha. Wij maken hier bezwaar tegen. Wij zouden dit graag aangepast zien in 1,5 ha.

- 23 Op pagina 66
In de 2^e alinea, afweging en keuze, dient de begrenzing van alle gebieden veel duidelijker te worden aangegeven. Er is nu te veel onduidelijkheid. Ook de tekeningen in de bijlagen zijn niet voldoende duidelijk. Want de bedrijfsvoering wordt per gebied beïnvloed door het beleid wat in de Nota voorgesteld staat. (Begrenzing Hondsrug, Drentsche Aa, Meerschapsgebied)

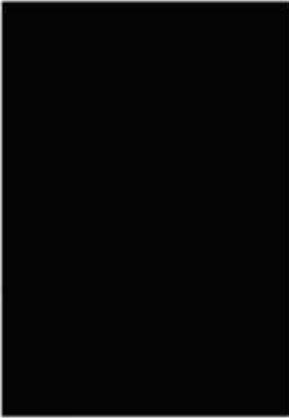
Bijlagen:

- 24 De laatste alinea van paragraaf 1.2.2 m.b.t. de Hondsrug is niet realistisch. Streven naar ontwikkeling van natte, voedselarme milieus, rijke graslanden en droge bossen.....de een gaat toch niet samen met de ander.
- 25 Paragraaf 2.3.4
Waarom wordt het verblijf van de bever in 2010 vermeld? Wat is hiervan de meerwaarde voor de Nota?
- 26 Heel jammer, er wordt van alles benoemd in de Nota. Tot het tijdelijke bezoek van een bever aan toe. Echter, de mensen die al honderden jaren er voor een heel belangrijk deel hebben bijgedragen aan hoe het landschap en haar bewoners er nu bij staat (n), de boeren, worden niet of nauwelijks genoemd. De zg. hobbyboer wordt nog meer besproken (en gefaciliteerd..?). Dit vinden wij bijzonder spijtig en frustrerend.
De bijgevoegde kaarten zijn te vrijblijvend (in)getekend. De legenda's van de kaarten voldoen aan het spelletje "zoek de overeenkomsten". Hiervoor zijn de kaarten te belangrijk. De kaarten dienen gedetailleerder te zijn met een duidelijke legenda.
- 27 Graag zien wij een duidelijke begrenzing aangegeven m.b.t. wat wel en wat niet onder Meerschapsgebied valt.

Wij hebben geprobeerd globaal onze zienswijze op de Nota op papier te zetten. Wij vinden dat in de Nota de landbouw veel te weinig is gefaciliteerd.

In afwachting van uw reactie.

Vriendelijke groeten,

N.B. Dit schrijven wordt u per mail toegezonden. Eveneens geven wij een papieren versie bij de Gemeente af.

Bijlage: Tekening

Bezwaren, zienswijze

O. Insprekers O

Reactie 1

Individuele burgers en agrariërs zijn niet uitgenodigd. Wel zijn diverse grote grondgebruikers of vertegenwoordigers daarvan uitgenodigd. De LTO zit in de klankbordgroep namens de agrariërs. In relatie tot de kadernota voert het te ver om individuele grondgebruikers uit te nodigen. De procedure met betrekking tot de totstandkoming van het bestemmingsplan bevat voldoende momenten om een inhoudelijke reactie te geven. De inspraakprocedure is voor iedereen de eerste mogelijkheid om een zienswijze te geven.

Reactie 2

De gemeente vindt het spijtig dat de insprekers bij het lezen van de kadernota het gevoel krijgen dat de landbouw wordt ondergeschoven. De kadernota bevat een visie voor het landschap en de functies die zich daarin manifesteren. De gemeente onderkent daarbij dat de landbouw een belangrijke functie is. Bij de verschillende deelgebieden is aangegeven welke functies het belangrijkste zijn. In het deelgebied van de Drentsche Aa heeft de landbouw een beperkte rol. Het accent wordt gelegd op natuurwaarden en de ontwikkeling daarvan. Bij het deelgebied Hondsrug en het deelgebied Hunzelaagte staat vermeld dat de landbouw een belangrijke functie is. Bij het deelgebied Hondsrug staat expliciet aangegeven dat onder andere de functie landbouw een belangrijke pijler is voor de vitaliteit en kwaliteit van het landelijk gebied. Verder staat vermeld dat de gemeente op voorhand positief tegenover initiatieven staat die een versterking vormen van de sectoren als drager van de plattelandseconomie. Daaraan is toegevoegd dat daarmee (agrarische) ondernemers een goed bestaan kunnen opbouwen. Bij het deelgebied Hunzelaagte staat dit ook vermeld met de nuancering dat zowel de landbouw wordt gefaciliteerd, alsook dat de natuur voldoende kansen moet hebben om te kunnen doorgroeien naar een stabiel ecosysteem. Concluderend stelt de gemeente dat aan de functie landbouw voldoende aandacht wordt besteed.

Reactie 3

Ook het agrarisch natuurbeheer speelt in Natura 2000-gebieden een belangrijke rol en draagt bij aan natuur- en landschapswaarden. Dit zal in de tekst worden verduidelijkt.

Reactie 4

De kadernota is niet gericht op het mogelijk maken van nieuwe noodwaterbergingsgebieden. De aanwijzing van de noodwaterbergingsgebieden heeft reeds in 2005 plaatsgevonden. In de kadernota wordt ook expliciet aangegeven dat op het vlak van de noodwaterberging de komende jaren geen verdere ontwikkelingen worden verwacht. Eventuele (negatieve) effecten van de noodwaterbergingsgebieden zijn niet van invloed op de uitgangspunten voor het bestemmingsplan.

Reactie 5

In de tekst wordt ook over Natura 2000-gebieden gesproken, indien het gebieden betreffen welke nog niet definitief zijn aangewezen. Dit ontslaat de gemeente echter niet van de plicht een regeling in het bestemmingsplan op te nemen; op grond van jurisprudentie vallen niet alleen de aangewezen gebieden onder de bescherming van de richtlijnen (Vogel- en Habitatrichtlijn), maar ook de aangemelde/in concept aangewezen gebieden. Europese lidstaten en organen moeten zich onthouden van activiteiten die het bereiken van het door de Habitatrichtlijn voorgeschreven resultaat in gevaar zouden kunnen brengen. Daarom zijn ook de nog niet definitief aangewezen gebieden benoemd in de kadernota.

Een deel van het stroomdallandschap van de Drentsche Aa dat is gelegen binnen de grenzen van de gemeente Haren is aangewezen als Natura 2000-gebied. Het gaat onder meer om het gebied nabij Polder de Punt ten noorden van de Rijksstraatweg en de Westerse Landen nabij het Noordlaarderbos. De aanwijzing is in ontwerp gepubliceerd door de (voormalige) minister van LNV op 23 september 2009 en heeft van 24 september tot en met 4 november 2009 ter inzage gelegen. Het gebied is nog niet definitief aangewezen. Het Zuidlaardermeergebied is wel definitief aangewezen als Natura 2000-gebied (op 30 december 2010).

Reactie 6

Het gaat hierbij om een bedrijf in Essen en een bedrijf aan de Zuidlaarderweg bij Noordlaren. Bij deze twee bedrijven is toetsing aan de geurconcentratienormen wel aan de orde.

Reactie 7

De opmerking is terecht. De betreffende paragraaf wordt gewijzigd.

Reactie 8

In gebieden die zijn aangewezen als Natura 2000-gebied of ecologische verbindingzone is de landbouw afgestemd op de aanwezige natuurwaarden. Dit gaat met name op voor het Drentsche Aa-gebied. In de reactie wordt niet concreet genoemd welke wensen van de boeren worden bedoeld, zodat hier niet verder op kan worden ingegaan. In algemene zin merkt de gemeente op dat de kadernota en het bestemmingsplan Buitengebied voor deze gebieden geen nieuw beleid bevatten en dat bestaande afspraken worden gerespecteerd.

Reactie 9

Het gaat in dit hoofdstuk om een objectieve beschrijving, zonder in te gaan op beleidsmatige uitgangspunten. De gronden worden niet (alleen) ingezet voor de agrarische productie, maar het agrarisch (natuur)beheer speelt hier de grootste rol.

Een ondergeschikte rol is verkeerd uitgedrukt. Daarmee wordt inderdaad de indruk gewekt dat de agrarische sector in dit gebied niet van betekenis is. De

agrarische sector is hier juist van belang om het beheer in dit gebied mogelijk te maken. De zin wordt daarom aangepast in: “de landbouw speelt in dit gebied met name een rol bij het beheer”.

Reactie 10

De gemeente heeft kennisgenomen van de landinrichting (opgenomen in onder andere paragraaf 3.3.3). De gemeente kan echter op grond van de reactie niet beoordelen welk bezwaar inspreker heeft ten aanzien van het plan.

Reactie 11

Als wordt gekeken naar de kaarten van het gebied is er wel degelijk sprake van een veelheid aan functies. De landbouw komt tussen de overige functies voor. Het is echter niet de bedoeling geweest functies te ‘rangschikken’. Daarom zal de zin “de landbouw en natuur spelen een minder prominente rol” worden gewijzigd. Overigens zal ook de tekst over de verkaveling en de wijziging van bedrijven (naar wonen) worden gewijzigd. Nu lijkt het alsof door de verkaveling de agrarische sector geen toekomst heeft. De betreffende tekst zal worden gewijzigd.

Reactie 12

Het klopt dat de gemeente het accent in het gebied van de Drentsche Aa niet op de landbouw legt. Overigens is ook de gemeente van mening dat de agrarische sector in dit gebied wel van betekenis is (vooral gelet op het agrarische natuurbeheer). Dit zal in het bestemmingsplan worden gefaciliteerd.

Reactie 13

De volgorde van functies bevat geen andere intenties. Desondanks zal de tekst her en der worden gewijzigd, zodat er geen ‘rangorde’ wordt geïmpliceerd.

Reactie 14

De verplichting tot het opstellen van een erfinrichtingsplan is verplicht wanneer een agrarisch bouwperceel wordt uitgebreid tot 1,5 ha. De gemeente vindt het opstellen van een erfinrichtingsplan in deze situaties van groot belang, vanwege de landschappelijke waarden in het buitengebied.

Reactie 15

De term ‘gebiedsvreemd’ is gewijzigd. Bedoeld wordt dat heel opvallende afrastering ongewenst is (bijvoorbeeld witte hekken).

Reactie 16

De termen ‘belangrijkste’ en ‘gebruikers’ zorgen mogelijk voor verwarring. De gemeente bedoelt ermee dat in dit gebied deze functies ruimtelijke gezien nog duidelijk in het landschap aanwezig zijn. In de andere gebieden zijn deze functies minder duidelijk in het landschap aanwezig. Deze zin zal daarom niet aan de andere gebieden worden toegevoegd. Wel zal de zin worden aangepast, zodat er geen sprake is van een ‘rangorde’ van functies.

Reactie 17

In beheers- en reservaatgebieden is het beheer afgestemd op natuurwaarden. Vandaar dat wordt gesproken over 'natuur'. Omdat de term 'natuur' mogelijk anders geïnterpreteerd kan worden, is betreffende zin gewijzigd.

Reactie 18

Daarmee wil de gemeente, bijvoorbeeld in geval de gronden al wel als Ecologische Hoofdstructuur zijn aangewezen, maar nog niet als zodanig zijn ingericht, het mogelijk maken dat de bestemming gewijzigd kan worden op het moment dat gronden zijn aangekocht ten behoeve van natuurontwikkeling. In het bestemmingsplan buitengebied wordt daartoe een regeling opgenomen.

Reactie 19

In de andere gebieden geldt geen ander beleid. Er wordt echter bedoeld op het beoogde effect van de landinrichting in het zuidelijk deel van de gemeente. De landinrichting ziet de gemeente als uitgangspunt en basis voor het gebied. De kadernota doet daaraan niets af.

Reactie 20

Net als volwaardige agrarische bedrijven, wil de gemeente ook 'hobbyboeren' faciliteren. Dat wil zeggen dat hobbymatige agrarische activiteiten worden toegestaan, waarbij wordt uitgegaan van het bestaande oppervlak. De gemeente wil dit, omdat hobbyboeren voor een belangrijk deel het kleinschalige karakter van het buitengebied bepalen. Ook wil de gemeente hiermee ongewenste ruimtelijke effecten, zoals verrommeling van het landschap, voorkomen. Er is overigens geen sprake van het financieel faciliteren van hobbyboeren.

De tekst in de kadernota wordt enigszins gewijzigd, omdat de wijzigingsbevoegdheid naar wonen niet afhankelijk is van de aanwezigheid van andere functies (zoals het houden van dieren).

Reactie 21

De gemeente wil de essen open houden. In de kadernota is een kaart toegevoegd waarop is aangegeven om welke gebieden het gaat. De essen betreffen landschappelijk waardevolle gebieden, zowel vanuit cultuurhistorisch oogpunt als vanuit landschappelijk oogpunt. De kadernota is ook aangevuld met een nadere onderbouwing waarom de essen waardevol zijn in het buitengebied van Haren.

Reactie 22

De gemeente kiest voor bebouwingsoppervlakten van maximaal 1ha (tenzij het bestaande bebouwingsoppervlak reeds groter is), omdat daarmee een nauwkeurige ruimtelijke afweging bij verdere vergroting van het bebouwingsoppervlak mogelijk is. Dit afwegingsmoment wil de gemeente behouden, vanwege de grote landschappelijke waarden in het buitengebied. De landschappelijke waarden acht de gemeente van groot belang voor zowel de inwoners van de

gemeente als voor de toerist of recreant. De bedrijven worden niet op slot gezet, doordat in het bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid wordt gevoegd, waarmee het bebouwingsoppervlak vergroot kan worden tot 1,5 ha. Concreet betekent dat voor de agrarische ondernemer een uitgebreidere procedure dan wanneer het bebouwingsoppervlak bij recht (of via een afwijking) 1,5 ha bedraagt. De ervaring is echter dat via deze 'uitgebreidere' procedure (middels een wijzigingsplan) een bouw- (en erfinrichtingsplan) tot stand komt dat op een breed maatschappelijk draagvlak kan rekenen.

Voorts wordt er gekozen voor een systematiek waarbij de volgende aspecten bepalend zijn voor het bestemmingsvlak:

- bestaand bestemmingsvlak;
- perceelsgrenzen;
- landschappelijk bepaalde grenzen;
- aanwezigheid van omringende gebouwen.

Reactie 23

De begrenzing wordt in het bestemmingsplan vastgelegd. Op grond van het bestemmingsplan kunnen ondernemers en burgers beoordelen welke consequenties het beleid heeft voor de individuele situatie. Tijdens de procedure van het bestemmingsplan is er de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

Reactie 24

Het een gaat uitstekend samen met het ander: het gaat hier over de Hondsrug. Hier komen zowel natte als droge gebieden voor. Bijvoorbeeld Appelbergen waar droge bossen en heide samengaan met natte heide en veentjes en vennen.

Reactie 25

De bever is een kritische soort. Het voorkomen hiervan geeft aan dat de natuurwaarden van het gebied hoog en de abiotische milieumomstandigheden zeer goed zijn. Ook de overige flora en fauna is rijk.

Reactie 26

In deze paragraaf worden sec de natuurwaarden beschreven. Niets meer en niets minder. De landbouwkundige waarden komen elders aan de orde. In paragraaf 5.4 staat beschreven dat de gemeente landbouw en natuur in dit gebied een duurzame toekomst wil bieden.

Reactie 27

Het Meerschapsgebied is in dezen niet zo relevant. De begrenzingen van het Natura 2000-gebied wel. Deze zullen worden toegevoegd.

NATUURPLATFORM DRENTSCHE AA

Haasakkers 3

9475 PJ, Midlaren

natuurplatformdrentscheaa@kpnmail.nl

www.natuurplatform-drentsche-aa.nl

Midlaren, 3 juli 2012

L.S.,

We hebben met belangstelling de Kadernota Buitengebied Haren bestudeerd.

We kunnen de intententie om te komen tot een duurzaam beleid op het gebied van wonen, economie en recreatie, de gebiedsvisie en uitgangspunten in grote lijnen onderschrijven. Het is een uitgebreid stuk, aansluitend bij het POP, het LOP Haren en diverse andere beleidsstukken. Het begrip duurzaamheid wordt veelvuldig genoemd. Een duidelijke definitie op voorhand kan echter geen kwaad, omdat dit begrip de laatste tijd een veel gebruikt containerbegrip dreigt te worden.

Voor een aantal uitgangspunten vragen wij speciale aandacht, waarbij in eerste instantie met name ingegaan wordt op het Natura 2000 gebied Drentsche Aa en omgeving. Vooral de juiste balans tussen de ecologische waarden van het gebied en toerisme en recreatie is een belangrijk punt.

DRENTSCHE AA

- ① • Het Natuurplatform Drentsche Aa vraagt om een extra zorgvuldige afweging van het belang van behoud van de natuurwaarden in dit gebied in relatie tot meer recreatieve inzet. Het platform wil ervoor pleiten enige vorm van recreatie toe te staan, maar zeker niet verder te stimuleren, c.q. uit te breiden! Het is een ecologisch kwetsbaar gebied en vraagt om een daarop afgestemd beleid. Beperking van recreatie, maar vooral ook beperking van gemotoriseerd verkeer kan helpen dit gebied wat flora en fauna, rust en stilte betreft te beschermen. Zoals in de Kadernota wordt aangegeven is er een beperkt recreatief routegebonden netwerk. We pleiten er voor dit zo te houden en zeker niet uit te breiden. De recreatieve infrastructuur is meer dan voldoende! Er zijn voldoende wandel- en fietsroutes. Ook voor de ruitersport zijn er voldoende mogelijkheden rondom het Noordlaarderbos. Uitbreiding zou het gebied, dat juist rust en stilte als waarde heeft, minder aantrekkelijk maken.
- ② • Extra aandacht voor mogelijke toename van gemotoriseerd verkeer in de natuurgebieden, zoals auto's en (cross-)motoren. Autoluw maken van de wegen rondom het Noordlaarderbos is geboden. Het realiseren van kleinschalige parkeerplekken aan de randen van het gebied kan helpen om met name CO2 uitstotende motoren en auto's van recreanten te weren uit dit gebied. Uit een enquête gehouden onder de omwonenden van het Drentsche Aa gebied van Duinweg tot Beekdal (2011) is gebleken dat een meerderheid (87 %) er voorstander van is om van de zandwegen rondom het Noordlaarderbos op zijn minst een max. 30 km. gebied te maken. Het samengaan van gemotoriseerd recreatieverkeer (vooral ook crossmotoren) en de wandelende en fietsende recreant en ruiters levert te vaak gevaarlijke situaties op. Maak tot beleid dat voor de zandwegen een 30 km zone geldt en dat waar mogelijk gemotoriseerd recreatieverkeer wordt tegengegaan.

- 3 De Westertseweg zou bij voorkeur zelfs gesloten moeten worden voor gemotoriseerd verkeer om CO2 uitstoot te minimaliseren en geluidsoverlast te voorkomen. De afsluiting van de Westertseweg kan gerealiseerd worden omdat Staatsbosbeheer met ingang van 2013 het beheer gaat voeren over de madelanden. Er ontstaat dan een aaneengesloten natuurgebied van Noordlaarderbos -Vijftig Bunder tot aan de Drentsche Aa. Vanaf dat moment is de Westertseweg geen agrarische gebruiksweg meer, maar een centrale as tussen twee natuurgebieden. Een uitgelezen moment om ook in de Kadernota de inrichting van de Westertseweg mee te nemen.
- 4 • Wat in de Kadernota meer aandacht zou moeten krijgen is het ecologisch groenbeheer, waaronder het op ecologisch verantwoorde wijze maaien van de bermen, om ook hier de biodiversiteit te behouden. (flora- en faunawet).
- 5 • De verdroging van de hoger gelegen delen is ook onze grote zorg. Over de oorzaken kan men slechts gissen: waterwinning, ruilverkaveling met te diepe sloten, te snelle waterafvoer. Uit meer deskundige hoek zijn er ook berichten over het doorboren van een grondlaag bij de zandwinning van Roelofs, waardoor er als het ware een lek is ontstaan in het watersysteem. Inzetten op verdere vernatting van het Drentsche Aa gebied is een goed plan. Ook bij de herinrichting van de Besloten Venen moet rekening worden gehouden met de waterhuishouding. Voordat er maatregelen genomen worden zal onderzocht moeten worden wat de oorzaak van de problemen is. Spreek in uw beleid uit dat ook u bijdraagt aan het onderzoek naar de problemen.

DE HONDSRUG

- 6 • Wat betreft de Hondsrug is het wenselijk om alleen kleinschalige recreatiemogelijkheden onder stringente, concreet omschreven, controleerbare voorwaarden toe te staan. Niet een "ja, mits", maar een "nee, tenzij"! Dit zal ook onnodig handjeklap tussen indiener en bestuurder voorkomen. CO2 uitstotend gemotoriseerd verkeer zou zoveel mogelijk geweerd moeten worden uit gebieden zoals de Appelbergen en het Quintusbos. Het zijn natuurgebieden (zie ook Noordlaarderbos). Daarin past geen luidruchtig, snel (mountainbikers) en/of gemotoriseerd recreatieverkeer. Maak die keuze expliciet en benoem dit als uitgangspunt in uw Kadernota.

ALGEMEEN

- 7 • Beleid gericht op handhaving van regels, w.o. handhaving van maximumsnelheden en het voorkomen c.q. verminderen van geluidsoverlast ook op doorgaande wegen zoals de Rijksstraatweg, Onnerweg, Zuidlaarderweg en Lageweg is nodig. Er is sprake van toename van het gemotoriseerde (recreatie-) verkeer en, zeker zomers, toename van het aantal motorrijders, dat er een sport van lijkt te maken om met voor de TT niet onderdoende snelheden deze wegen te doorkruisen. Hierdoor komt niet alleen de verkeersveiligheid in gevaar, maar is er ook regelmatig sprake van forse geluidsoverlast en overschrijding van geluidsnormen.
- 8 • Geluidshinder en CO2 uitstoot van de (verouderde) lesvliegtuigen van de vliegscholen op vliegveld Eelde is ongewenst en kan zeer worden verbeterd door modernere lesvliegtuigen.
- 9 • Het propageren van kleinschalige "stadslandbouw" zal bij voorkeur aan strikt ecologische voorwaarden moeten voldoen

- ⑩ • Wat betreft de beeldkwaliteit bij uitbreiding van bedrijven is het nuttig dat in de Kadernota verwezen wordt naar studies in opdracht van de Natuur Milieu Federatie Drenthe over omvang van en richtlijnen voor nieuw te bouwen stallen.
- ⑪ • Overigens wordt er in de Kadernota veel geciteerd uit gemeentelijke en provinciale nota's (b.v. LOP en POP). Graag goed verwijzen naar de betreffende zinsnedes in de geciteerde nota's.
- ⑫ • Door het beperken van herhalingen in de tekst van de Kadernota kan deze korter en duidelijker worden.

Namens de Stichting Natuurplatform Drentsche Aa

**P. Natuurplatform Drentse Aa, Haasakkers 3, 9475 PJ
Midlaren, 3 juli 2012**

Reactie 1

Het beleid is er op gericht om het bestaande gebruik van gronden ten behoeve van dagrecreatieve voorzieningen te bestemmen. Deze bestemming sluit de aanleg van een nieuw fiets- of wandelpad niet uit. Een uitbreiding van het bestaande netwerk is alleen aan de orde als er sprake is van een waardevolle toevoeging van een ontbrekende schakel tussen twee dorpen of recreatieve voorzieningen.

Reactie 2

Het wel of niet toestaan van gemotoriseerd verkeer in de natuurgebieden wordt niet vastgelegd in het bestemmingsplan. De reactie is doorgegeven aan de afdeling verkeerszaken.

Reactie 3

Beantwoording gelijk aan punt 2.

Reactie 4

De wijze waarop natuurgebieden worden beheerd, maakt geen onderdeel uit van de kadernota of het bestemmingsplan. Zowel de kadernota als het bestemmingsplan is gericht op de ruimtelijke verdeling van functies en de bescherming van bestaande waarden. De wijze waarop gebieden worden beheerd, maakt hier geen onderdeel van uit.

Reactie 5

De gemeente is niet tegen nader onderzoek ten aanzien van de verdrogingsproblematiek op dit punt. In eerste instantie is dit echter een aandachtspunt voor het Natura 2000 Beheerplan Drentsche Aa en is het een taak van het waterschap.

Reactie 6

Beantwoording gelijk aan punt 2.

Reactie 7

Ook de regels met betrekking tot maximale snelheden vallen buiten de kaders van het bestemmingsplan.

Reactie 8

De vervanging van (verouderde) lesvliegtuigen is geen onderwerp van de kadernota of het bestemmingsplan.

Reactie 9

De kadernota en het bestemmingsplan Buitengebied zijn/worden opgesteld voor het buitengebied. Stadslandbouw is geen onderwerp in het buitengebied.

Reactie 10

In de kadernota zal niet worden verwezen naar andere studies. Dat zou de kadernota te onoverzichtelijk maken. Relevant beleid is opgenomen in de kadernota zelf.

Reactie 11

Onduidelijk is welk citaat wordt bedoeld.

Reactie 12

De kadernota is qua structuur gewijzigd. Ook de tekst is her en der aangepast.

Onderwerp: Ontwerp Kadernota Buitengebied Haren

Aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Haren
Raadhuisplein 10
9751 AN HAREN

Haren, 23 juli 2012.

Geacht College,

Hierbij het advies van de MAR inzake "Kadernota Buitengebied Haren".

Inleiding:

De MAR vindt de kadernota in grote lijnen een gedegen nota waar we ons in kunnen vinden. We vinden echter dat op een aantal punten aanvulling nodig is.

Inhoudelijke opmerkingen nota:

- ① • Bij sommige onderdelen is uitgegaan van wel erg verouderde gegevens: zie bijvoorbeeld de vermelding van het AZG en bevolkingsgegevens op pag. 24. Ook de kenmerken van de woningmarkt behoeven actualisatie, zeker nu de prijzen van de woningmarkt dalende zijn (pag. 26).
Ook is de nota klimaatbeleid inmiddels geactualiseerd.
- ② • Opvallend is dat het onderwerp milieu vooral wordt benaderd als te beschermen door het voorkomen van negatieve effecten (par. 5.1.). Het beleid van de gemeente is er echter ook op gericht ontwikkelingen die het milieu kunnen verbeteren (bijvoorbeeld in het kader van klimaatbeleid) positief te benaderen. Wij pleiten ervoor dit in de kadernota als algemeen uitgangspunt te noemen en dit door te laten werken in de verschillende onderdelen.
- ③ • Bij de ontwikkeling van milieuvriendelijke technieken c.s. wordt te weinig stilgestaan. Op het punt van milieubeleid wil de gemeente duurzaamheid bevorderen. Daar moeten de ontwikkeling van vergistinginstallaties bij agrarische bedrijven toe worden gerekend, maar ook andere vormen van duurzame energieopwekking: zonne-energie en windenergie.
Op het punt van vergistinginstallaties wordt een en ander aangegeven (par. 6.3.6.). Installaties behorende bij een bedrijf worden toegestaan onder redelijke condities, maar voor gezamenlijke installaties zal een afzonderlijke bestemmingsplanprocedure moeten worden gevolgd. Echter; op voorhand wordt aangegeven dat er slechts weinig locaties geschikt zullen zijn binnen de gemeente. Wij achten dit een te vage en te negatieve opmerking. Op zichzelf moet o.i. een initiatief voor een gezamenlijke vergistinginstallatie positief worden benaderd. Uit dat oogpunt zou in de nota moeten worden aangegeven welke gebieden globaal volgens de gemeente een goede kans maken voor vestiging. Op zijn minst moeten de aspecten waar aan wordt getoetst worden verduidelijkt. Nu zijn ze

te algemeen verwoord. Bij verduidelijking is het ook mogelijk om een regeling in het bestemmingsplan op te nemen. Het is te gemakkelijk om eenvoudig te verwijzen naar een afzonderlijk te maken bestemmingsplan en daarbij aan te geven dat er eigenlijk geen ruimte is.

- ④ • Bij de eis voor erfinrichtingsplannen in het gebied van de Hondsrug is aangegeven dat er gebruik moet worden gemaakt van inheemse plantensoorten. Wij zouden dit als algemene aanbeveling willen opnemen voor alle nieuwe groenontwikkeling in het buitengebied.
- ⑤ • In par. 8.2.1. wordt aangegeven dat de aanwezigheid van habitatgebieden van Natura 2000 in de omgeving het noodzakelijk maakt dat bij elke uitbreiding van een agrarisch bedrijf significante negatieve effecten op deze gebieden niet kunnen worden uitgesloten. Daardoor is het bestemmingsplan m.e.r.-plichtig geworden. Dat leidt er o.i. toe dat in de kadernota de milieueffecten van sommige ontwikkelingen niet op voorhand kunnen worden geduid/gemarginaliseerd. Dat zal dan uit de m.e.r. moeten blijken.
- ⑥ • Handhaving (par. 9.2.) is bij alle beleidsuitvoering cruciaal. Beleid blijft een dode letter als het niet op correcte wijze geïmplementeerd wordt. Dat geldt voor zowel de kadernota als het op te stellen bestemmingsplan. Voor handhaving zal de gemeente een helder beleid moeten voeren, dat ook met burgers en ondernemers duidelijk wordt gecommuniceerd, dat voorkomt teleurstellingen en frustraties. Handhaving kan overigens niet zonder daarvoor toegeruste gemeentelijke functionarissen en met voldoende middelen en voorzieningen. Ook zal de handhaving in het buitengebied ingebed moeten worden in de integrale gemeentelijke uitvoering van de Wabo. Wij bevelen aan over het handhavingsbeleid het nodige in de nota op te nemen.

Conclusies en aanbevelingen:

Het voorliggende ontwerp voor de kadernota buitengebied schept in grote lijnen een goed kader voor verdere (ruimtelijke) ontwikkelingen in het buitengebied en is tevens een goed kader voor de bescherming van de waarden. Wij hebben op enkele onderdelen opmerkingen. Maar wij vragen nadrukkelijk aandacht voor ontwikkelingen die gunstig zijn voor het milieu en bepleiten om dit positief te benaderen. Wij vinden in dit kader dat positieve aandacht moet worden gegeven aan de mogelijkheden voor een gezamenlijke vergistingsinstallatie en dat toepassing van zonne-energie d.m.v. zonnepanelen nadrukkelijk mogelijk moet worden gemaakt..

Wij bepleiten bovendien om nadrukkelijker in te gaan op het handhavingsbeleid van de gemeente.

Hoogachtend,
Namens de Milieuadviesraad

Q. Milieuadviesraad Haren

Reactie 1

De bevolkingsgegevens en de kenmerken van de woningmarkt worden geactualiseerd. Ook de 'Evaluatie en actualisatie klimaatbeleid' zal worden behandeld.

Reactie 2

Het bestemmingsplan is in grote lijnen gericht op behoud van de bestaande situatie. Daarom wordt het onderwerp benaderd als 'te beschermen door het voorkomen van negatieve effecten'. Echter, de gemeente is er voorstander van dat ontwikkelingen een positieve bijdrage leveren aan het milieu. Dit uitgangspunt zal als zodanig in de kadernota worden opgenomen.

Reactie 3

Het is terecht dat ook andere vormen van energieopwekking moeten worden besproken in de kadernota (indien deze ruimtelijke consequenties met zich meebrengen). In de paragraaf mestverwerking wordt stilgestaan bij het onderwerp mestvergisting. Het beleid zoals omschreven in de kadernota wordt niet gewijzigd. Mestvergisting, waarbij de te vergisten producten afkomstig zijn van meerdere bedrijven, heeft een grote impact op het buitengebied. Verschillende factoren spelen bij dergelijke initiatieven een rol, waaronder bereikbaarheid, landschappelijke inpassing, de afstand tot omliggende woningen en natuurgebieden. Doordat al deze factoren een rol spelen, kan er op voorhand worden aangegeven dat er slechts weinig locaties geschikt zullen zijn voor deze vorm van mestvergisting.

Bij de mogelijkheden voor het benutten van windenergie sluit de gemeente aan op het provinciaal beleid (uit het omgevingsplan en de omgevingsverordening).

Wat betreft zonne-energie wil de gemeente ruimte bieden voor het opwekken van zonne-energie op het eigen erf (op bebouwing, dan wel onbebouwd erf). Het plaatsen van zonnepanelen buiten de woonbestemmingen, bijvoorbeeld in onbebouwde gebieden met een agrarische bestemming of natuurbestemming, wordt niet voorgestaan en wordt nader afgewogen op basis van een eigenstandige procedure.

De plaatsing van zonnepanelen/-collectoren op gebouwen (onder bepaalde voorwaarden, zoals omschreven in de Wabo) is vergunningvrij. De afweging vindt plaats op basis van andere wetgeving en vindt niet plaats via het bestemmingsplan voor zover het gaat om aanbrengen van panelen op gebouwen. Voor het plaatsen van zonnepanelen op het onbebouwde erf wil de gemeente ruimte bieden, mits er sprake is van energieopwekking voor eigen gebruik (en daarmee past binnen de bestemmingsomschrijving).

Voor het plaatsen van zonnepanelen op bijvoorbeeld agrarische onbebouwde gronden is een zelfstandige planologische afweging nodig.

De kadernota zal worden aangevuld met het beleid ten aanzien van wind- en zonne-energie.

Reactie 4

De opmerking is terecht. Ook in de andere gebieden zal het gebruik van inheemse plantensoorten het uitgangspunt zijn.

Reactie 5

De gemeente stelt een MER op.

Reactie 6

Het onderwerp handhaving wordt explicieter in de kadernota opgenomen.

Colofon

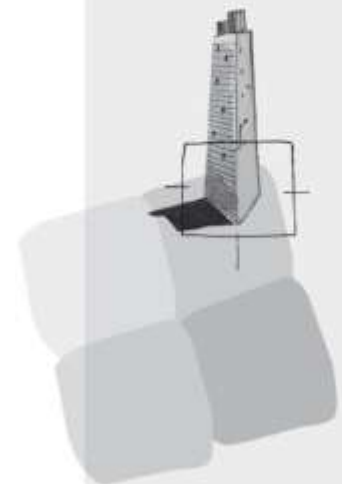
Opdrachtgever
Gemeente Haren

Contactpersoon
De heer P. Teerhuis

Rapport
BügelHajema Adviseurs
Mevrouw M. Reessink

Projectleiding
BügelHajema Adviseurs
De heer R.H. Schipper
Mevrouw P.E. de Jong

Projectnummer
103.00.01.20.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort